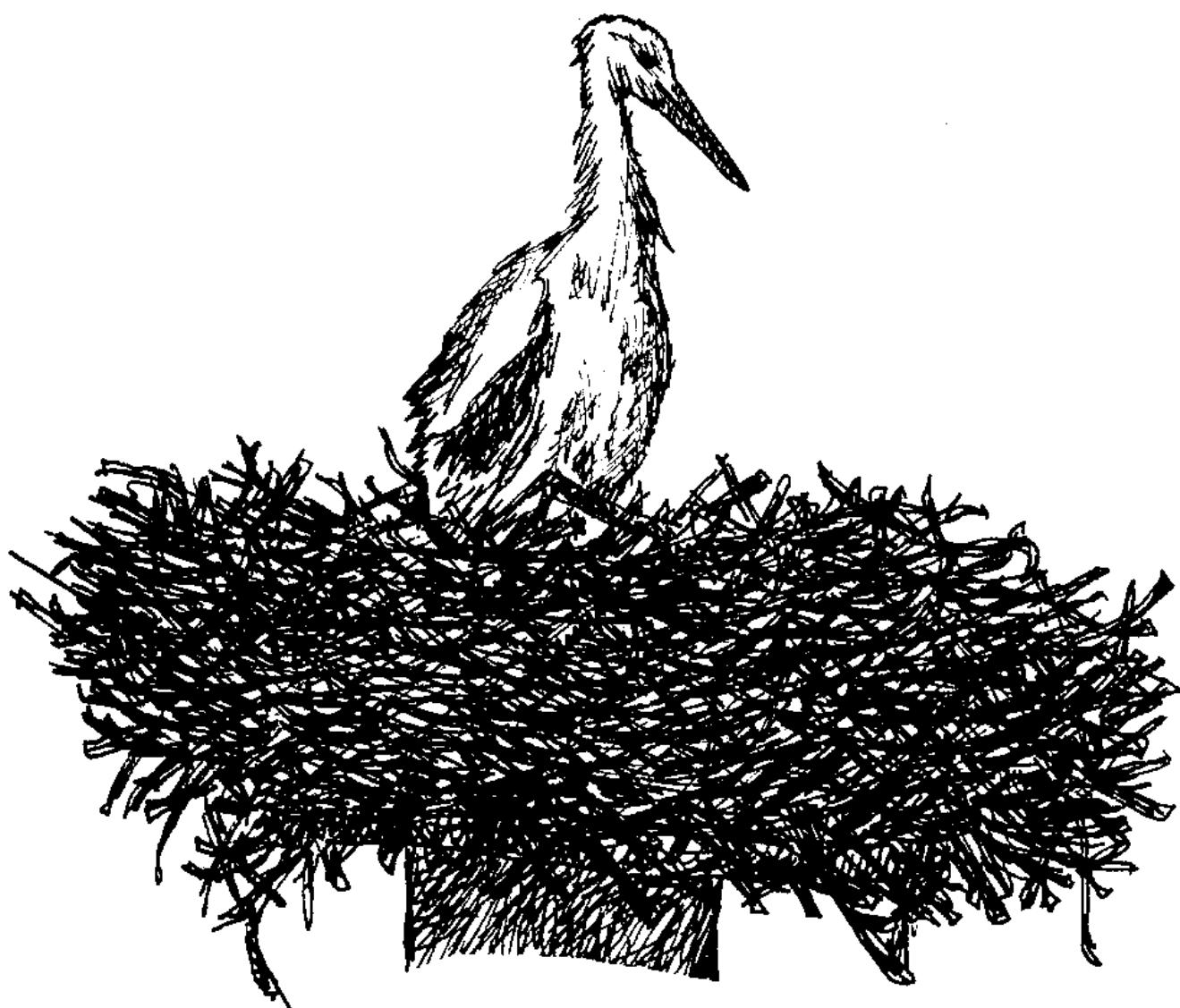

LOKALRAPPORTEN

1982

D OF
Århus amt

LOKALRAPPORT 1982, ÅRHUS AMT.

Redaktion : Niels Aagaard (ansv.)
 Renskrivning : Hanne Eriksen
 Figurer : Henning Ettrup, Per Delphin
 Tegninger : Per Delphin
 Lay-out : Henning Ettrup, Niels Aagaard
 Oplag : 150 eksemplarer
 Pris : Kr. 30.00

indhold

Indledning (Niels Aagaard)	3
Artsbehandlingen (-)	4
Ikke behandlede arter (-)	5
Sjældne fugle (-)	5
Retningslinier for indsendelse (-)	6
84-arter (Henning Ettrup)	6
Lommer-størke (Torben Bøgeskov)	8
Svanner-svommeander (Jørgen Franck)	13
Dykænder (Per Henriksen)	22
Rovfugle (Jean Rasmussen)	30
Hønsefugle-Skowsnepte (Henning Ettrup)	40
Stor Regnspove-Klyde (Niels Aagaard)	51
Kjever-spætter (Bjarke Huus Jensen)	64
Lærke-Solsort (Flemming Lundberg)	77
Stenpikker-Jernspurv (Niels Aagaard)	83
Pibere-væverfugle (Ole Gylling-Jørgensen)	91
Appendix I (Niels Aagaard)	99
Appendix II (-)	101
Bidragsydere (-)	103
Indsamlingsarter (-)	104

Rapporten er udgivet af Dansk Ornitoligisk Forenings lokalafdeling i Århus amt. Den kan erhverves ved indbetaling af kr. 35,- (incl. porto) på postgiro nr. 5 51 09 61, DOF, Viborgvej 29, 8000 Århus C.

Henvendelser bedes foretaget på lokalafdelingens adresse eller på tlf. 06-124151 (Niels Aagaard).

INDLEDNING

Hermed foreligger årsrapporten for 1982.

Det er nu 12. år, lokalrapportgruppen udgiver oversigt over fuglenes forekomst i Århus amt. I den tid har rapporten ført en omskifteelig tilværelse. Både hvad angår hyppighed (1-3 gange årligt), udseende, format, trykning (bl.a. ind og ud af Søravnen), medarbejderstab (1-12 personer) og ikke mindst indhold. Hvor vi i starten (1971) kun fik opremset hits, er vi nu nået til at udgive en egentlig rapport over næsten alle sete arters forekomst i amtet i det forløbne år.

Der er stadigvæk mange små og større ting at rette. Især kniber det med at få de 8-10 behandlere til at "indordne sig". Forhåbentlig er rapporten alligevel blevet så tilpas ensartet, at man med lidt god vilje kan læse sig igennem uden at løbe ind i alt for mange misforståelser.

Vi arbejder stadig videre på at få den bedst mulige rapport på gaden. Så enhver form for rettelser af fejl eller kommentarer til behandlingen iøvrigt vil blive modtaget med glæde. På forhånd tak!

Og så et lille hjertesuk! Der er endnu enkelte, der skriver til os, at nogle af deres iagttagelser har de allerede afleveret til andre undersøgelser. Det er naturligvis glimrende, men det er bare ingen garanti for, at vi også får dem. Det har nemlig vist sig, at en stor del af dette "allerede afleverede materiale" aldrig når frem til os i rapportgruppen. Enten ender det på bunden af diverse skuffer, eller materialet bliver publiceret om 5 år, eller "forfatterne" vil ikke ud med det, eller vi bliver trætte af at rykke efter det, eller .....

Hvis dine obs skal med i lokalrapporten (og det skal de da) må du sende dem direkte til: Rapportgruppen, DDF, Viborgvej 29, 8000 Århus C .....
.... allesammen!

ARTSBEHANDLINGEN

For at få en større ensartethed i rapporten har vi i gruppen vedtaget, at hver art behandles efter en fast skabelon med seks afsnit.

1. artens forekomstmønster (ynglestandfugl, vintergæst, trækgæst o.s.v.) samt artens hyppighed i det behandlede år.
2. kommentarer til 1., typisk afvigelser fra tidligere år.
3. yngleforekomst.
4. trækforekomst.
5. vinterforekomst.
6. eventuelle generelle kommentarer.

Ad.1 Definitioner på "forekomstmønster" eller "faunistisk kategori" findes i T. Dybbro - Oversigt over Danmarks fugle 1978.

Til at beskrive artens hyppighed inden for en kategori har vi valgt at bruge følgende udtryk:

meget sjælden	=	1-2	individer eller par
sjælden	=	3-10	- - -
fåtallig	=	11-100	- - -
ret almindelig	=	101-1000	- - -
almindelig	=	1001-10000	- - -
meget almindelig	=	over 10000	- - -

Under behandlingen af yngleforekomst bruges udtrykkene om antal par, alle andre steder om antal individer.

Ad.3 Oversomring kan nævnes her eller under 4.

Ad.5 Hvor det er skønnet praktisk, er 4. og 5. slået sammen til eet afsnit.

Desuden er der i forbindelse med mange artsbehandlinger udarbejdet figurer over artens forekomst. Som et forsøg kører vi i denne rapport med 7-dages perioder gående fra 1/1. Derved er der een week-end i hver periode.

IKKE BEHANDLEDE ARTER

Ifølge indrapporteringerne blev der i 1982 registreret 243 fuglearter i Århus amt. 18 af disse skal godkendes af DOF's sjældenhedsudvalg (se appendix I). Af de resterende 225 arter er 191 behandlet i denne rapport. Om de sidste 34 er der indkommet intet eller så lidt materiale, at vi har skønnet, at vi ikke kunne lave en forsvarlig behandling.

Dette gælder følgende arter:

Tårfalk	Musvit	Vindrossel	Dompap
Fasan	Blåmejse	Solsort	Bogfinke
Grønbenet Rørhøne	Sortmejse	Rødhals	Gulspurv
Tyrkerdue	Topmejse	Fuglekonge	Bomlærke
Stor Flagspætte	Sumpmejse	Jernspurv	Rørspurv
Gråkrage	Spætmejse	Skovpiber	Gråspurv
Allike	Træløber	Stær	Skovspurv
Husskade	Gærdesmutte	Grønirisk	
Skovskade	Sangdrossel	Tornirisk	

SJÆLDNE FUGLE

Ligesom tidligere år er fund af sjældne fugle, som endnu ikke er godkendt af DOF's sjældenhedsudvalg (SU), placeret bagest i rapporten, i appendix I. Det drejer sig især om arter, der er opført på "SU-listen" (se årsoversigterne i DOFT), men også om enkelte fund af mere almindelige arter, der f.eks. er set langt uden for sædvanlig forekomsttid.

Fra og med lokalrapporten 1984 vil vi lave en ændring vedrørende SU-arter. Fremover vil fund af arter på SU-listen kun blive nævnt i rapporten med dato, lokalitet og observatør, hvis de er beskrevet og indsendt til SU.

Såfremt en beskrivelse ikke inden 1. februar det følgende år er modtaget af SU, vil vi i lokalrapporten blot skrive "et udokumenteret fund" ved den pågældende art.

Bemærk, at kravet er beskrivelse og ikke nødvendigvis godkendelse. Dette betyder, at også fund, der er forkastet af SU, eller som endnu ikke er behandlet, vil blive optaget i lokalrapporten, blot de er indsendt til SU inden 1/2.

RETNINGSLINIER FOR INDSENDELSE

Som sædvanlig stiller vi blot 3 krav til bidragsyderne til rapporten:

1. Iagttagelserne skal være samlet hver art for sig
2. skriv kun på den ene side af papiret
3. send alle enkelt-iagttagelser af I-arter og 84-arter.

Iøvrigt modtager vi principielt alle obs, som du kan overkomme at sende til os. Særlig glade bliver vi for 1) obs af arter af sjældnere end I-arter - også SU-arter 2) yngleobs af snart sagt alle arter 3) første- og sidste-obs af trækfugle 4) raste- og træktal for bl.a. ande- og vadefugle 5) alle obs af invasionsfugle, ja i det hele taget 6) sædvanlige og usædvanlige obs af enhver art!

Vi er også stadig interesseret i at modtage ikke tidligere indsendte iagttagelser fra de foregående år. Disse vil indgå i vort kartotek, og mange af dem vil også blive offentliggjort i tillæg til kommende rapporter. I denne rapport har vi således appendix II reserveret til rettelser og tilføjelser til lokalrapporten for 1981.

84-ARTER

Fra og med 1984 har vi indført et nyt begreb, som vi kalder "årsindsamlingsarter" eller, aktuelt, "84-arter".

Listen indeholder 10 arter, som har samme status som I-arterne. Alle observationer ønskes altså inddragteret.

Til forskel fra I-arterne, der skal optræde permanent over en længere årrække, så kan "84-arterne" udskiftes efter behov, typisk efter et eller to år på listen. Det er så meningen, at vi vil lave en lille artikel til SØRAVNEN om hver art, når den er taget af årslisten.

Som begrundelse for oprettelse af en ny liste, kan anføres, at man herved med kort varsel får mulighed for f.eks. at følge en undersøgelse op, at tage en opfordring op eller at foretage en specialundersøgelse.

Lokalrapportgruppen har valgt følgende arter til at udgøre listen med "84-arter":

Gråstrubet Lappedykker

Klyde

Splitterne

Huldue

Topmejse

Vindrossel

Bynkefugl

Sivsanger

Rødrygget Tornskade

Stillits

Til grund for udvælgelsen af netop disse 10 arter ligger følgende fire kriterier:

1. Gråstrubet Lappedykker og Rødrygget Tornskade er valgt, fordi rapportgruppen gerne vil følge Jørgen Terp Laursens indsamlinger op (se Gejrfuglen 17. årg., 3 1981 og Gejrfuglen 18. årg., 1 1982).
2. På landsplan er man igang med at foretage ringmærkninger af Vindrossel og Sivsanger for at få mere at vide om deres udbredelse og trækvaner. På lokalt plan er det spændende at følge en sådan undersogelse op.
3. Splitterne er taget med, fordi vi ikke ved tilstrækkeligt om dens trækvaner her i amtet.
4. Endelig er de fem sidste arter valgt, fordi der mangler oplysninger om deres ynglestatus. Er det rigtigt, at Klyde og Huldue er i fremgang, mens Stillits er i tilbagegang? Hvor udbredt er egentlig Bynkefuglen? Og hvor godt klarer Topmejsen sig som nyindvandret?

Vi håber – med en koncentreret hjælp udefra – at kunne få svar på, om ikke alle de nævnte spørøsmaål, så da mindst et par stykker af dem.

artsgennemgang

Lom sp. (Gavia sp.)

Fornæs: 20/2 1 (HC), 4/4 2 (NÅ), 8/4 1 (DOF), 9/4 81 (DOF), 10/4 12 (DOF), 11/4 1 (DOF), 3/10 1 (EH), 24/10 5 (EH), 6/11 11 (HC, KNØ), 21/11 19 (EH, DOF). Alle trækende.

Øvrige: 26/2 5, Vejrsø (ET, PM). 28/2 2, Århus-Kalundborg-ruten (JFT). 31/5 1, havet ud for Kragemosen, Samsø (LeB). 25/8 2 trk. S, Anholt (HM). 15/10 2, Kysing Næs (HLL). 16/10 1 trk. N, Kysing Næs (HP).

Sortstrubet Lom (Gavia arctica)

Fåtallig trækgæst og sjælden vintergæst.

Fornæs: 20/2 2 (HC), 7/4 1 (DOF), 8/4 4 (DOF), 9/4 73 (DOF), 10/4 4 (DOF), 11/4 3 (DOF), 27/7 2 (EH), 21/8 2 (EH), 28/8 3 (EH), 3/10 1 (EH), 24/10 20 (EH), 6/11 2 (+ 1 R) (HC), 20/11 2 (HC), 21/11 7 (EH, DOF), 27/11 15 (EH), 18/12 1 (HC), 24/12 2 (HC), 27/12 17 (HC). Alle trækende.

Øvrige: 7/3 1 R, Kær Holm, Randers Fjord (EH). 31/5 2 R, havet ud for Kragemosen, Samsø (LeB). 27/8 1 R, Kattegat mellem Grenå og Anholt (HM).

Islom (Gavia immer)

Se appendix I.

Hvidnæbbet Lom (Gavia adamsii)

Se appendix I.

Rødstrubet Lom (Gavia stellata)

Fåtallig trækgæst og sjælden vintergæst.

Fornæs: 20/2 3 (HC), 4/4 1 (NÅ), 7/4 1 (DOF), 8/4 1 (DOF), 9/4 38 (DOF), 10/4 3 (DOF), 11/4 3 (DOF), 3/10 1 (EH), 24/10 11 (EH), 30/10 1 (EH), 6/11 3 (HC, KNØ), 21/11 16 (EH, DOF), 27/11 2 (EH), 18/12 1 (HC), 27/12 8 (HC). Alle trækende

Øvrige: 19/3 2 R, Kysing Fjord (ET, TB). 21/3 1, Kysing Fjord (PNN). 28/3 1 Guden Sø (NÅ). 28/11 1, sandsynligvis olieskadet, Kysing Næs (OGJ). 29/12 1, Brabrand Sø (KHe, HLL).

Toppet Lappedykker (*Podiceps cristatus*)

Ret almindelig yngletrækfugl, fåtallig ynglestandfugl/vintergæst.

Ynglefund med antal par:

Brabrand Sø min. 66 (AJ), Mørke Kær min 9 (AJ), Solbjerg Sø 62 (BHJ), Astrup Mose 2 (BHJ), Glenstrup Sø min 19 (JRR), Engetved Sø 1 (AF), Stilling Sø 9-10 (HE). Arten yngler naturligvis mange andre steder.

Større "flokke":

31/3 60 Brabrand Sø (ET, PM), 7/4 75 Brabrand Sø (NÅ), 17/4 75 Knud Sø (NÅ), 20/4 114 Brabrand Sø (AJ), 24/7 19 par m.juv+12ø ad Glenstrup Sø (JRR), 22/8 130 - 4/9 150 - 19/9 120 Solbjerg Sø (BHJ), 26/8 75 Brabrand Sø (AJ), 27/8 60-80 - 28/9 260 - 27/10 60-70 Mossø (AF).

Vinteriagttageiser:

15/1 - 3/2 1-8 Århus Havn (NÅ, HE, PNN, SH, KHe, AJ), 23/1 1 Brabrand Sø (HE), 31/1 1 Salten Langsø (JB), 28/11 7 Brabrand Sø (EII), 25/12 1 Brabrand Sø (AJ).

Gråstrubet Lappedykker (*Podiceps griseigena*)

Fåtallig yngletrækfugl og trækgæst (marts-april og juli-november). Fåtallig vintergæst.

Sikre ynglefund med antal par:

Mose S for Vellinge 1 (AJ, JRR), Mørke Kær min. 1 (AJ, PNN), Skaføgård Skovsø 5 (AJ, BHJ, TB, HLL, JTL, HP), Østerby Mose 1 (PH, BHJ), Langå Gadekær 4 (JRR, TB-P), grusgrav ved Borum 1 (SH), Galten Sømose 1 (SH), sø S for Galten Sømose 1 (SH), Kysmosen 1 (SH), Ring Kær 1 (SH), Udbyover Sø 2 (JRR), Rønbæksøen, Hinnerup 1 (SG, SMJ).

Sandsynlige ynglelokaliteter med antal individer (fugle set i maj-juli på mulig ynglebiotop):

Auning Kær 3 (JTL, AJ, BHJ), Mørke Kær 3-4 (PNN, AJ), Hattemager Skov 1 (SMJ), Hadrup Skov 1 (DLJ), Brabrand Sø 2 (AJ), Auning Kær 2 (AJ), Tranemosen, Samsoe 1 (LeB).

Vinteriagttageiser:

23/1 - 6/2 1-4 Århus Havn (PNN, KHe, PH, AJ, BHJ, HE), 23/1 Åby Eng (KHe),
27/1 1 Århus Å ved "Tre Broer" (AJ), 12/12 1 Århus Havn (NÅ).

Træk:

Fornæs: 20/2 5 (HC), 7/4 1 (DOF), 9/4 15 (DOF), 10/4 2 (DOF), 11/4 2 (DOF),
19/6 2 (RD), 21/10 25 (RD), 6/11 3 (HC).

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus)

Sjælden trækgæst, sædvanligvis 1-2 ex./år. I 1982 forholdsvis mange obs.

22/3 3 Hundsholm/Fgholm (LeB), 9/4 1 trk. Fornæs (DOF), 21/10 3 trk. N Fornæs
(RD), 11/12 2 trk. N Fornæs (RD).

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis)

Ret almindelig, men meget spredt yngletrækfugl samt sjælden - fåtallig trækgæst

27/3 2 Brabrand Sø (BHJ), 28/3 1 Guden Sø (NÅ), 11/4 3 Emborg Odde, Mossø (BHJ)
11/4 2 Ramten-Dystrup Sø (SG), 17/4 10 Emborg Odde, Mossø (NÅ), 18/4 1 Mørke
Kær (AJ), 18/4 5 Ramten-Dystrup Sø (BHJ, HP, HLL, LB), 20/4 4 Ramten-Dystrup
Sø (OF), 25/4 30 Mossø (HP), 10/5 4 Brabrand Sø (AJ), 15/5 1 Auning Kær
(BHJ, AJ), 15/5 4 Mørke Kær (AJ, BHJ), 15/5 10 Ramten-Dystrup Sø (EH), 16/5
35 Emborg Odde, Mossø (BHJ), 22/5 5 Mørke Kær (PNN), 17/5 - 4/6 2 Østerby
Mose (PH, EHJ), 23/5 2 Brabrand Sø (KHe), 29/5 6 Mørke Kær (AJ), 5/6 5-6
Mørke Kær (AJ, BHJ), 5/6 3-4 Vrads Sande (JB), 10/6 2 Brabrand Sø (HE), 11/6
4-5 Mørke Kær (BHJ, PH), 5/7 7 ad.+ 4 pull Emborg Odde, Mossø (BHJ, PH),
17/7 1 Mørke Kær (AJ), 18/7 15 Lindholm Hoved, Mossø (JG) 28/7 1 Kysing
Fjord (HLL), 30/7 2 ad+1 pull Ramten-Dystrup Sø (BHJ), 1/8 2 trk. N Fornæs
(RD), 15/8 1 Kysing Fjord (OGJ), 22/8 1 Solbjerg Sø (BHJ), 22/8 6 Kysing
Fjord (HF), 23/8 - 28/9 1 Østerby Mose (BHJ), 27/8 5 ad.+ 1 juv. Mossø (AF),
22/9 1 Kysing Fjord (BHJ), 26/9 5 Mossø (AF), 27/10 1 Mossø (AF).

Se appendix II

Lille Lappedykker (Tachybaptus ruficollis)

Fåtallig yngletrækfugl og yngiestandfugl/vintergæst. Ret almindelig trækgæst.

Sikre ynglelokaliteter med antal par:

Brude Sø 1 (AF), Kasted Mose 1 (HE), "Gadekær" på Helgenæs 3 (JFT), Nørretris 1 (SMJ).

Sandsynlige ynglelokaliteter (fugle set i yngletiden i mulig ynglebiotop): Brabrand Sø (HLL, AJ), Åby Eng (AJ), Ramten-Dystrup Sø (HP, HLL, LB), Mørke Kær (PNN), Hattemager Skov (SMJ), Toveshøj, Gjellerup (JKa), Kragemosen, Sensø (LeB).

Større forekomster (antal over 10), alle fra Kysing Fjord:

28/7 18 (HLL), 1/8 28 (AJ), 3/8 17 (PH), 22/8 58 (HP) og 24/10 45 (HP).

Desuden ca. 100 iagttagelser af 1-9 individer.

Almindelig Skræpe (Puffinus puffinus)

Se appendix 1.

Sule (Morus bassanus)

Sjælden - fåtallig trækgæst i Kattegat.

Fornæs: 11/4 1 (DOF), 17/4 1 (OF), 7/5 6 (RD), 21/10 1 (RD), 24/10 9 (RD, EW), 21/11 1 (EB, DOF), 24/12 1 (HC).

Øvrige: 18/10 2 Moesgård Strand (LB), 30/10 1 Århus Bugt (JTL).

Skarv (Phalacrocorax carbo)

Mellemskarven (P. c. sinensis) yngler med ca. 1450 par på Vorsø (JTL) og iagttages i stigende grad både på diverse indlandslokaliteter og ved saltvand.

Indlandsiagttagelser:

Enkelte øller få fugle ses ofte ved Brabrand Sø, Kysing Fjord og Salten Langsø (AJ, LB, AF, MB, EB, SK, HLL, SG, HE, HP, BHJ, NÅ). Et desuden iagttaget ved Brude Sø, Guden Sø og Mørke Kær (AF, NÅ, TB). Ved Funning Sø, Morsø, Skanderborg Sø, Solbjerg Sø og Stubbe Sø kan arten iagttares i større tal. F. eks. 24/4 53 Solbjerg Sø (BHJ), 16/5 52 Emborg Odde, Morsø (BHJ), 7/6 30 Skanderborg Sø (JG), 19/6 115 Funning Sø (JLR) op 27/6 177 Funning Sø (JLR).

Øvrige, større forekomster:

26/2 30 Vejrø (PM, ET), 7/4 58 trk. Fornæs (DOF), 8/4 55 Issehoved, Samsø (AJ),
 23/5 150 Kalsemade Revle (JG), 16/6 65 Alrø (HLL), 30/7 200 Stavns Fjord/
 Vejrø (JFT), 3/8 96 "Kolderne", Samsø (LeB), 8/8 72 Randers Fjords udløb (JRR),
 29/8 50 Alrø Polder (AJ), 24/10 127 trk. Fornæs (EH), 14/11 158 trk. Fornæs
 (RD), 21/11 62 trk. Fornæs (EH, DOF) og 30/11 200 Bosserne (LB).

En flytælling foretaget af FC og JG den 21/7 gav følgende resultat:

80 Rumpen, 100 Bosserne, 40 Stavns Fjord, 350 Svanegrund, 50 Søby Rev og 140
 Hov Røn.

Se appendix II.

Topskarv (Phalacrocorax aristotelis)

Normalt en meget sjælden og uregelmæssig gæst i Århus amt, men 1982 bød på usædvanlig mange iagttagelser, som alle er gjort ved Fornæs.

9/4 2 trk (DOF), 3/10 1 trk S (EH, RD), 24/10 2 trk S (EH, RD), 7/11 1 trk N
 (RD), 27/11 2 trk S (EH, RD), 18/12 1 trk (HC).

Se appendix II

Fiskehejre (Ardea cinerea)

Sjælden ynglefugl. Ret almindelig træk- og fourageringsgæst i sommerhalvåret.
 Desuden viser indrapporteringerne, at arten er en udbredt, men fåtallig vintergæst/standfugl.

Ynglefund:

Moesgård Skov 3-4 reder (BHJ) og Adslevskov 3-5 par (HE, PM, ET). Desuden 110 par Vorsø (Vejle amt).

Større forekomster:

17/2 30 N for Hadsten (NÅ), 7/5 13 Kysing Fjord (AJ), 1/8 19 Kysing Fjord (AJ), 13/8 58 Brabrand Sø (AJ), 24/8 35 Brabrand Sø (AJ), 28/8 29 Brabrand Sø (AJ), 2/10 15 Tved Øhoved (DOF), 23/10 25 Hesselholm (LeB), 24/10 52 Kysing Fjord (HP), 13/11 26 Brabrand Sø (AJ), 12/12 16 Salten Langsø (TB, ET).

Hvid Stork (Ciconia ciconia)

Fåtallig træk- og sommerringst (ult. marts - pr. august). Meget sjælden yngletrækfugl.

2 ynglefund:

Randers, par med 1 unge (HP), Ulstrup, par med 2 unger (HP, SG).

Øvrige forekomster:

3/5 1 Højbjerg (meddelt JTL), 11/5 3 ad. Randers (JRR), med. maj 1 Århus Universitet (meddelt JT), 2/9 1 Kousted (JKa). Desuden følgende meldinger fra Århus Stiftstidende: 12/5 1 Grydhøjvej, Århus, 13/5 3 iagttaget både i Hårup og Hornslet, ca. 21/5 6 Århus Bugt ved Egå, ult. maj 1 Klæbjerg, Helgenæs.

Sort Stork (Ciconia nigra)

Meget sjælden træk- og sommerringst.

2 iagttagelser: 6/6 2 ad. NØ Skaføgård Skovsø (TB), 1/8 1 Heldrup/Fussinge (Lars Bo Nielsen, meddelt JTL).

Knopsvane (Cygnus olor)

Ret almindelig ynglefugl, almindelig træk- og vintergæst.

100 ynglefuglepar inddragteret i år, fordelt på 18 lokaliteter. Nedgangen skyldes selvfølgelig især de færre indberetninger, men en nedgang på Søby Rev fra 30 til 16 par gør jo også sit.

Max-tal fra lokaliteter med over 100 fugle nævnes:

18/10 180 Stavns Fjord, Samsø (HE), 21/10 291 Hesselholm, Samsø (LeB), 24/10 579 Ajstrup Bugt, Mariager Fjord (JRR) og 22/12 490 Alrø (HP). Kysing Fjord, der normalt er repræsenteret, er meget dårligt dækket i år, så større tal i efterårsperioden mangler.

Sangsvane (Cygnus cygnus)

Ret almindelig træk- og vintergæst (okt./nov. - marts), især i den nordlige del af amtet.

Mariager Fjord og Randers Fjord området gav enkelte ret påne tal:

6/2 205 Randers Fjord ved Udbyhøj (JRR), 20/2 392 Mariager Fjord, Ajstrup Bugt (JRR) og 28/2 109 Dania, Mariager Fjord (DOF).

Brabrand Sø:

I perioden fra 1/1 - 16/2 opholdt der sig 2-4 ad. fugle ved søen, derefter 6-8 ad. + 4 juv. i perioden fra den 18/2 - 12/3. (AJ, NÅ, SG, HM, EH, H+JE, HE, JK, PH). Ud over disse ses 5/3 22 trækkende N (LB) og udenfor vinterperioden observeredes 17/10 37 trækkende V (LB).

Kysing Fjord er repræsenteret med:

10/1 1 ad. (AJ, SK), 4/12 2 (EH) og 19/12 5 (TB), hvilket nok må betragtes som meget normalt på denne lokalitet.

Af øvrige lokaliteter med over 10 fugle kan nævnes:

Gudenåen mellem Silkeborg Langsø og Resenbro 11/1 10 ad. (BRS), Sminge Sø 12/2 65 (BRS), Mossø 21/2 14 (HP), St. Sjørup Strand 11/12 11 og 19/12 30 (KS), Skæring Strand 7/1 27 (SS), Studstrup Havn 17/1 10 (SS), Overgård Mølle 28/2 40 (DOF), Fladbjerg 28/2 60 (DOF), Kolind Sund 8/3 24 ad. + 3 juv. (PN), Søften 5/3 26 trækkende N og 23/3 14 trækkende NØ (SMJ), Stubbe Sø 30/12 20 ad. + 6 juv. (AF), Gudenådalen ved Langå 10/1 10, 10/2 20, 19/12 12 og 29/12 10 (TB-P):

Arten har været godt repræsenteret i år med mange påne tal inden for den normale periode.

Sé appendix II.

Pibesvane (*Cygnus beewickii*)

Arten ret konstant, men fåtallig trækgæst (feb/marts + oktober).

Fra foråret 20/2 1 ad. + 1 juv. Døde Å, Brabrand Sø (HE), 5/3 17 ad. + 3 juv. Kasted Mose (HE) samt 10/3 20 Kolind Sund (JJP).

Efterår 21/10 4 rastende Kysing Fjord (CQP), samt 31/10 1 Mørke Kær (Gejrf).

Ubestemte gæs (*Anser/Branta* sp.)

Kun en enkelt iagttagelse af ubestemte gæs i år 29/11 ca 900 trak SV ved Hinnerup (PN).

Sé appendix II.

Grågås (Anser anser)

Fåtallig yngietrækfugl (feb-okt).

Optræder som yngle fugle på 6 lokaliteter, 3 par Bjerregrav Mose (JRR), 1 par Mossø, Emborg Odde (BHJ), 1 par Hattemager (SMJ), 1 par Haraldslund (SMJ), 1 par Brude Sø (AF) og 1 par Salten Langsø (AF).

Brabrand Sø:

mange obs fra primo marts. Første fugl var 5/2 2 (AJ), derefter sås arten ikke før 6/3 1 (AJ) og 7/3 2 (AJ, JKa). I perioden fra 8/3 - 16/3 opholdt 3 fugle sig ved søen (JKa, LB, AJ), 17/3 5 (JTL), 19/3 3 (BHJ, EH), 21/3 5 (AJ), 23/3 9 (HE), 24/3 9 (TB, PH), 26/3 4 (AJ), 27/3 2 (BHJ), 28/3 6 (AJ), 30/3 4 (AJ) og 31/3 3 (AJ). I april sås arten jævnligt indtil midten af måneden, 2/4 2 (AJ), 3/4 2 (AJ), 4/4 1 (AJ), 6/4 2 (LB), 7/4 2 (NÅ), 9/4 1 (HLL), 11/4 1 (PN), 14/4 1 (AJ), 15/4 2 (PH, HLL, PNN, AJ) samt 17/4 2 (MB, HM). Derefter iagttaget 16/4 5 (AJ) og 11/7 1 (AJ). Få iagttageisler fra efteråret, kun 10/10 1 N (JTL) og 17/10 1 (JKa, NÅ).

Kysing Fjord:

kun få obs og alle fra foråret 7/3 6 (CQP), 21/3 1 (PNN), 12/4 3 (BHJ) og 20/5 6 (JDK, EH)

Samsø, Hesselholm:

en del fugle i sommermånedene, alle obs nævnes, 2/7 2, 3/7 1, 4/7 6, 17/7 8 + 22, 18/7 9 + 16, 19/7 16 + 9 NNV, 20/7 5, 21/7 7, 22/7 17, 23/7 56, 24/7 7, 27/7 12 SØ + 7, 1/8 13, 2/8 7, 30/7 6 NØ, 3/8 11 + 15, 5/8 6 Ø samt 6/8 10 V (alle obs LeB)

Samsø, Barnekold: 22/3 1 N og 11/4 1 N (LeB)

Samsø, Kragemosen: 8/4 1 (AJ), 12/4 1 (AJ) og 17/4 2 (HE).

Solbjerg Sø:

7/3 3 (PH, BHJ, FL), 24/3 2 (BH, FL), 6/4 1 (BHJ), 13/4 1 (BHJ), 17/4 4 (PH, BHJ) og 24/4 1 (BHJ). Efterårets obs 19/9 1 (BHJ).

Mossø, Emborg Odde: 28/3 2 (NÅ), 17/4 2 (NÅ) og 5/7 1 (BHJ, PH).

Øvrige:

enkelte iagttageisler kan nævnes: 12/2 3 Øer (AJ), 17/2 1 Bjerregrav Mose (NÅ), 28/3 15 Øm Klosterkanal (NÅ), 25/9 41 Overgård, Mariager Fjord (JRR) samt en meget sen 12/12 7 trak V Sminge Sø (BRS).

Se appendix II

Blisgås (Anser albifrons)

I 1982 har arten optrådt som fåtallig trækgæst (feb), men må normalt nok regnes til de meget sjeldne, uregelmæssige trækgæster.

To iagttagelser 12/2 21 Øer (AJ) og 20/2 1 trk. S ved Fornæs (RD, HC).

Sædgås (Anser fabalis)

Fåtallig træk- og vintergæst (feb - apr og okt - dec).

Samtlige iagttagelser nævnes fra foråret:

20/2 34 trk. og 21/2 1 trk. ved Fornæs (HC), 5/3 1 Brabrand Sø (AJ), 14/3 2 VSV Stubbe Sø (TB), 15/3 1 Skovby (JTL), 17/3 21 N + 2 S + 2 N Moesgård Strand (NÅ) samt 9/4 og 10/4 2 NØ-Djursland (DOF).

Tre efterårssiagttagelser og en enkelt vinteriagttagelse:

17/10 2 Brabrand Sø (LB), 18/10 5 Kysing Fjord (LB) og 4/11 2 Brabrand Sø (LB) samt 13/12 10 SV Hinnerup (JS).

Se appendix II

Kortnæbbet Gås (Anser brachyrhynchus)

Meget sjælden trækgæst.

3/10 2 trk. Fornæs (EH).

Knortegås (Branta bernicla)

To racer i Århus amt:

Lysbuget Knortegås (B. b. hrota)

Alle obs er fra racens faste rasteplads ved Randers og Mariager Fjord, hvor den er ret almindelig træk- og vintergæst (feb - april).

Samtlige obs nævnes:

Randers Fjords udløb: 20/2 454, 21/3 141 og 11/4 233 (alle JRR). Ajstrup Bugt, Mariager Fjord: 21/3 1124 (JRR).

Mørkbuget Knortegås (B. b. bernicla)

Racen er ret almindelig træk- og vintergæst (marts/maj + oktober).

Samtlige obs nævnes:

St. Sjørup Strand: 17/10 400, 18/10 250, 21/10 181, 22/10 187, 23/10 300, 24/10 181, 30/10 92, 31/10 94 (KS) og 7/11 1 (JRR). Randers Fjords udløb: 21/3 7 og 17/10 24 (JRR). Kysten mellem Randers og Mariager Fjord: 24/10 6 (JRR). Fornæs: 3/10 32 trk. (EH), 10/10 194 S (RD) og 24/10 24 trk (EH). Helgenæs: 19/10 55 V (JTL). Kysing Fjord: 9/10 7 (OGJ), 10/10 26 (OGJ) og 31/10 1 juv. (JFT). Malling: 10/10 110 SV (OGJ). Endelave: 7/3 64 (HLL). Samsø, Hesselholm: 20/3 37, 7/4 2 og 21/10 11 + 95 (LeB). Samsø, Barnekold: 10/4 2 (LeB, AJ). Samsø, Stavns Fjord: 7/3 70 (HLL) og 10/4 14 (AJ). Begtrup Vig og Røn: 7/3 3 (HLL) og 14/3 7 (TB). Midtvejs mellem Røsnæs og Samsø: 28/5 6-800 ØNØ (LeB).

Bramgås (Branta leucopsis)

Fåtallig efterårstrækgæst (okt - nov).

21/10 2 V Helgenæs (JTL) og 21/11 21 S Fornæs (RD, DOF, EH).

Kanadagås (Branta canadensis)

Sjælden og uregelmæssig vintergæst.

I perioden 1/1 - 3/1 opholdt 4 fugle sig ved Brabrand Sø (AJ, JTL, HM, EH)

Gravand (Tadorna tadorna)

Vintergæst (dec - jan - feb), trækfugl (marts - juni og okt - nov) og yngle-fugl (april - nov). Arten optræder almindeligt i amtet.

Samtlige ynglefund, vinterfund og iagttagelser af over 50 fugle nævnes:

Yngel:

Kysing Fjord: 2 par (AJ), Brabrand Sø 2 par (AJ), Stilling Sø 1 par (HE), Mørke Kær 3 par (AJ), Mossø 1 par (AF), Tjerrild Mose 2 par (AJ), V for Vr. Velling 1 par (AJ), mose SV for Vr. Velling 1 par (AJ), Anholt 1 par (HE), Kragemosen, Samsø 3 par (HE) og Hesselholm, Samsø 4 par (LeB). I alt 21 par.

Vinter (dec - feb), de sidste - eller alle - februarfugle er nok tidlige forårsgæster:

7/2 1 hun (LB, HM) + 16/2 1 (AJ) + 21/2 1 (NÅ, EH, AJ) Brabrand Sø, 12/2 9 Ebeltoft Færgehavn (AJ), 12/2 3 Øer (AJ), 22/2 1 Kysing Næs (AJ), 28/2 2 Hadsund (DOF) samt 12/12 1410 Ajstrup Bugt, Mariager Fjord (JRR) og 22/12 140 Aørø (HP).

Obs over 50 ex.:

21/3 50 Aørø (HP), 21/3 over 70 Hesselholm, Samsø (LeB), 21/3 890 Randers Fjords udløb (JRR), 7/5 58 Kysing Fjord (AJ) - de meget få obs-dage her er nok årsag til det usædvanligt dårlige resultat fra lokaliteten - 24/10 377 Sødringholm (AJ) og 24/10 939 (AJ) + 5/11 1020 (KNØ) Ajstrup Bugt, Mariager Fjord.

Se appendix II

Gråand (*Anas platyrhynchos*)

Arten er yngle-, stand- og trækfugl, almindelig i ømtet hele året.

Ynglefugle er der kunindrapporeteret i par af, og det kan jo ikke være særlig repræsentativt.

Alle obs over 500 nævnes:

12/1 500 Universitetsparken, Århus (NÅ), 31/1 500 Salten Langsø (HP), 22/2 779 Kysing Fjord (AJ), 21/3 1180 Randers Fjords udløb (JRR), 21/3 635 Ajstrup Bugt (JRR) samt 22/8 1135 + 24/10 940 Kysing Fjord (HP).

Erikand (*Anas crecca*)

Almindelig trækgæst (ult. feb - pr./med. maj og ult. juli - nov) og ret almindelig, men spredt sommer- og vintergæst.

Alle sommer- og vinterobs samt alle obs over 50 ex. nævnes:

Sommer (juni - med. juli):

8/6 6 Kær Holm (EH), 11/6 2 (han + hun) Mørke Kær (BHJ) - måske yngleforsøg -, 27/6 141 Fugløse Bæk enge (JRR) - givetvis fugle i svingfjersfældning - og 5/7 3 Emborg Odde, Mossø (PH).

Vinter (dec - feb):

31/1 1 Salten Langsø (HP), 22/2 32 Kysing Fjord (AJ) - første trækgæster, 5/12 set Kysing Fjord (AJ), 13/12 2 Brabrand Sø (AF), 18/12 1 trk. Fornæs (HC) og 28/12 100 Kysing Fjord (SH) - mange så sent.

Obs over 50 ex.:

Kysing Fjord: 7/3 70, 19/3 150, 25/4 63, 15/8 100, 22/8 250, 18/10 400, 21/10 200, 24/10 305 og 28/12 100 (LB, TB, PH, SH, CQP, HP).

Brabrand Sø: 27/3 54, 31/3 53, 2/4 mindst 89, 4/4 87, 6/4 100, 11/4 72, 14/4 60, 15/4 60, 16/4 69, 17/4 110, 18/4 74, 19/4 ca. 52, 21/4 50, 22/4 ca. 60, 23/4 160 og 15/5 ca. 50 (LB, MB, EH, PH, KHe, AJ, JTL, PNN).

Øvrige: 19/4 ca. 50 Hattemager (SMJ), 27/3 80 Mørke Kær (AJ), 6/4 110 Hesselholm (LeB), 11/4 655 (JTL) + 18/4 350 (HLL, HP) Skaføgård Sø, 18/4 210 søger i Sandmark Skov (AJ), 20/4 200 Grund Fjord (TB-P), 23/4 340 Randers Fjords udløb (JRR) samt 25/9 163 Hesselholm (LeB) og 3/10 61 trk. Fornæs (EH).

Atlingand (Anas querquedula)

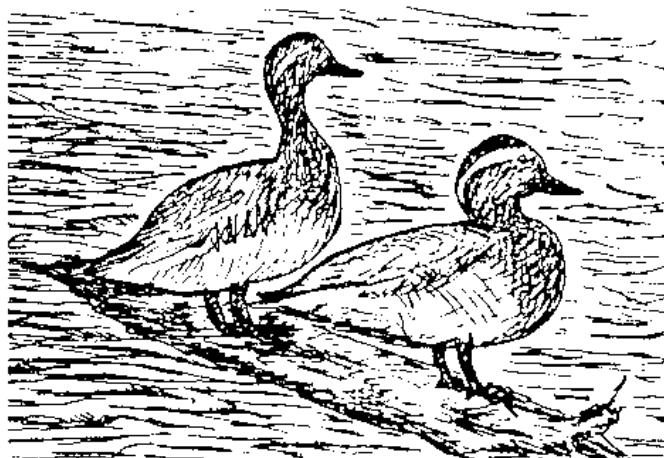
Formentlig sjælden yngletrækfugl og sjælden sommer- og trækgæst (pr. apr - sep, undtagelsesvis senere).

Ingen ynglebeviser, men per på mulige ynglebiotoper. Fund efter medio sep er meget sjældne.

Alle iagttageiser nævnes. Ved mulige ynglelokaliteter er antal af per nævnt i parantes:

Åkær (0-1): 7/5 2 (par) (HP). Kysing Fjord (0): 4/4 5 (3 han, 2 hun) (SH), 5/4 2 (OGJ) og 12/4 8-10 (5 han, 3-5 hun) (BHJ). Mogelmosen, Samsø (0-1): 11/4 2 (par) (AJ). Brabrand Sø (0-2): 15/4 2 (par) vestenden (PH), 22/4 2-4 (1-2 par) (AJ), 14/5 1 han (AJ) og 7/8 2 (AJ). Ramten-Dystrup Sø (0-2): 18/4 3 (1 han, 2 hun) (LB, BHJ, HP) og 15/5 2 hanner (EH).

Øvrige obs (0): 8/4 1 han grusgraven "Trekanten", Nordby Hede, Samsø (LeB, DOF, AJ) og 31/10 2 Mørke Kær (Gejrf).

Blåvinget And (Anas discors)

Se appendix I.

Knarand (Anas strepera)

Sjælden trækgæst (marts - maj og aug).

Alle iagttageiser nævnes:

Brabrand Sø: I perioden fra den 11/4 - 30/4 1 han (AJ, PH, BHJ, HJJ, KHe) og 6/5 1 han + 1 hun (AJ). Fornæs: 2/3 1 ad.han N (RD), 10/4 1 hun S (DOF) og 7/8 1 S (RD). Kysing Fjord: 12/4 1 han (BHJ). Iagttagelsen 2/3 er extrem tidlig og vistnok Danmarksrekord.

Pibeand (Anas penelope)

Almindelig samt trækfugl (marts - maj og aug - nov/dec) og overvintrende (dec, jan og feb).

Alle obs over 30 medtages:

Kysing Fjord: 19/3 over 200 (ET), 4/4 150 (SH), 12/4 171 (BHJ), 25/4 ca. 80 (PH), 22/8 225 (HP), 12/9 anslæt 5-600 (BHJ), 18/10 1200 (LB), 24/10 1145 (HP) samt en enkelt vinteriagttagelse: 1/12 150-200 (AF). Airo: 21/3 400 (HP). Brabrand Sø: 23/4 38 (AJ). Randers Fjords udløb: 21/3 779 (JRR). Råby Odde: 21/3 207 (JRR). Ajstrup Bugt, Mariager Fjord: 21/3 890 (JRR), 17/10 710 (JRR) og 24/11 608 (AJ). Hesselholm, Samsø: 23/3 50, 25/9 72 og 21/10 60 S + 110 (LeB).

Materialet specielt fra Kysing Fjord er temmelig dårligt grundet meget få obs-dage her i år.

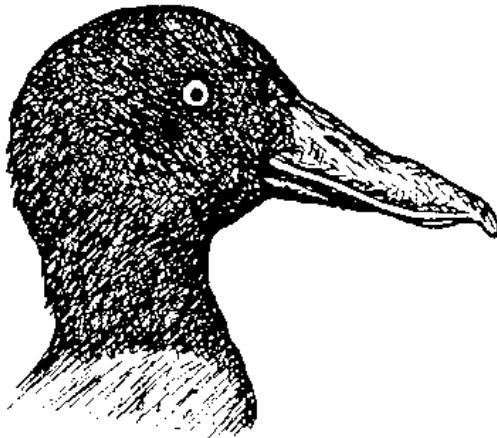
Spidsand (Anas acuta)

Fåtalig trækgæst (ult. feb - ult. apr og aug - nov). Enkelte fugle uden for den normale træktid, men intet der tyder på yngel.

Samtlige iagttageiser nævnes:

Kysing Fjord: 19/3 7 (TB, ET), 21/3 3 (EH), 22/8 2 (HP), 12/9 14 (BHJ), 16/10 6 (BHJ, FL), 18/10 1 hun (LB), 21/10 4 (2 par), (CQP), 23/10 3 (HJE), 24/10

17 (HP), 31/10 12 (CQP) og 28/11 4 (EH). Brabrand Sø: 11/2 og 13/2 2 (par) (AJ, HE), 7/3 1 han (JKa), 12/8 3 (2 han, 1 hun) (MB), 14/8 1 han (MB, LB) og 9/9 10 VNV (AJ). Randers Fjords udløb: 21/3 22, 11/4 12, 23/4 4, 7/5 1 han og 18/9 7 (JRR). Ajstrup Bugt, Mariager Fjord: 17/7 4 og 18/9 3 (JRR). Hesselholm, Samsø: 21-22/3 4 (2 han, 2 hun), 6/4 2 han og 26/9 4 (LeB). Fornæs: 27/3 1 hun S (JDK, EH), 9/4 1 (DOF), 10/4 2 (DOF) og 3/10 2 trk (EH). Øvrige: 28/2 1 Fladbjerg (DOF), 8/3 2 Kolindsund (PN), 19/3 1 ad. han Århus Havn (PH), 21/3 2 Alrø (HP), 21/3 1 han Råby Odde (JRR), 10/4 2 Kolindsund (HP), 10/4 2 (par) Barnekold, Samsø (LeB, AJ), 11/4 2 (par) Møgelmosen, Samsø (AJ) samt 2/10 1 han Tved Øhoved (HE, DOF) og 3/10 1 han Frederiksdal Hede (ME).

Skeand (*Anas clypeata*)

Måske meget sjælden yngletrækfugl, ret almindelig trækgæst (pr. april - ult. maj og pr. aug - ult. okt) og måske meget sjælden vintergæst.

Alle obs nævnes. Parentes efter antal eksemplarer angiver antal hanner og hunner.

Fund i yngletiden (juni - med. juli):

Mørke Kær: 29/5 + 5/6 et par (BHJ, AJ), 0-1 ynglepar. Brabrand Sø: 13/7 1 hun letter fra rørskoven, rede? (AJ), 0-1 ynglepar. Kysing Fjord: 7/7 1 (HLL), sommergæst. Ialt 0-2 par.

Forår:

Første 8/3 2 Kolindsund (PN), meget tidlig, derefter 4/4 1 hun Grenå enge (NÅ). Sidste 31/5 1 han Ring Kær (SH). Brabrand Sø: 16/4 4 (2,2), 23/4 1 han, 24/4 8, 4/5 1 han, 6/5 4 (3,1), 9/5 4 (2,2), 10/5 2 (1,1), 12/5 2 (1,1), 13-14/5 1 han, 21/5 1 han, 30/5 6 han (AJ, BHJ, HLL). Kysing Fjord: 12/4 2 (1,1), 25/4 5 (3,2), 20/5 1 han (EH, PH, BHJ, JDK). Øvrige: 8-12/4 2 (1,1) Krage-mosen, Samsø (LeB, AJ). 9/4 5 Ramten-Dystrup Sø (DOF), 10/4 4 (2,2) Thorsager Mose (JTL), 11/4 2 (1,1) Møgelmosen, Samsø, 11/4 2 (1,1) Skaføgård Sø (JTL), 12/4 2 (1,1) Galten Sømose (SH), 18/4 2 han Ramten-Dystrup Sø (LB, BHJ), 19/4 2 (1,1) Borum Stormose (JTL), 2/5 + 15/5 2 han Mørke Kær (ØBF, PNN).

Efterår:

Første 1/8, sidste 31/10 (28/11?). Brabrand Sø: 1/8 1, 13/8 1, 14/8 3, 20/8 1 hun (LB, MB, AJ). Kysing Fjord: 1/8 1, 3/8 7 (1,6), 22/8 43, 28/8 1 han, 12/9 16, 16/10 41, 18/10 200 (LB), 23/10 20, 24/10 58 og 31/10 40 (LB, H+JE, EH, PH, AJ, BHJ, CQP, HP). Østerby Mose: 5-6/9 4, 16/9 2, 19/9 1 (BHJ). Øvrige: 28/8 3 trk. Fornæs (EH), 5/9 2 Salten Langsø (HP) og 12/9 2 Gylling Næs (H+JE).

Vinter:

Fen iagttagelse 28/11 1 han Kysing Fjord (EH), er måske blot en forsinket efterårsfugl.

Mandarinand (Aix galericulata)

Se appendix I

Rødhovedet And (Netta rufina)

Meget sjeldent og uregelmæssig gæst. 31/10 1 ad hun S Fornæs. (RD).

Taffeland (Aythya ferina)

Et beskedent materiale, men bemærk, at i forhold til sidste år er der iagttaget få fugle om efteråret.

Kun fundet ynglende på een lokalitet: Mørke Kær 17/7 6 hunner med henholdsvis 1, 2, 3, 3, 6 og 7-8 pulli samt 10 han og 4 hun (AJ).

Ynglefund af Taffeland skal stadig indsendes!

Observatører: AJ, SK, BHJ, PH, HP, HE, AJ, ET, TB, LB, SH, Sør, NÅ, PNN, JFT, ØRF, Gejrf, LeB, PM, SMJ, DOF, HM, JT.

Hvidøjet And (Aythya nyroca)

See appendix 1

Troldand (*Aythya fuligula*)

I år var arten ikke på I-listen. Dette har medført så ringe indsendelse, at der næsten ingenting kan siges om artens forekomst i 1982.

Kun indrapporteret ynglefugle fra 3 lokaliteter:

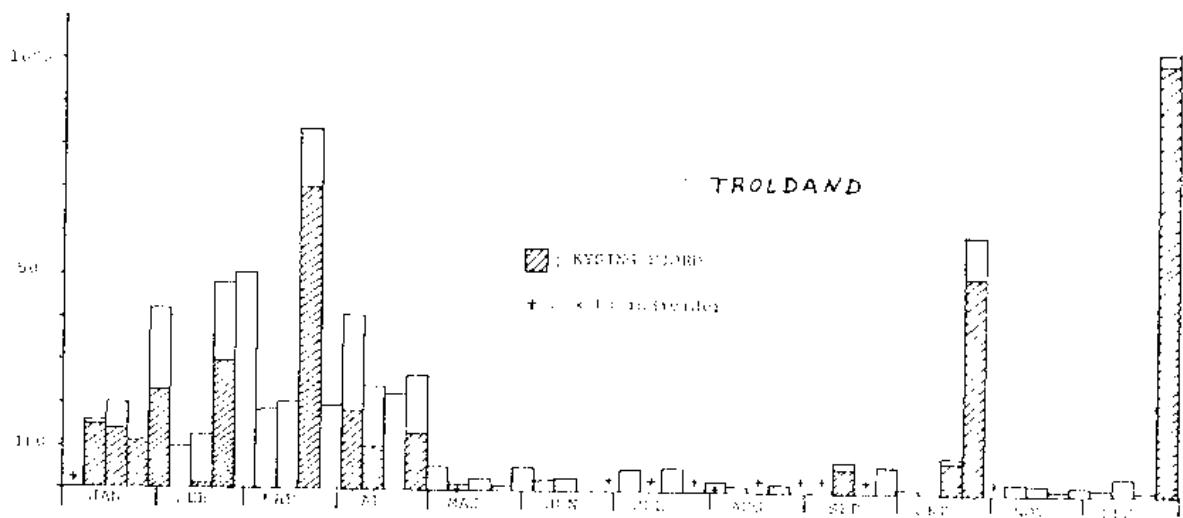
Botanisk have 1 par (15/7 hun med 2 pulii), Mørke Kær min. 5 par (17/7 hunner med henholdsvis 1, 1, 2, 2 og 6 pulii) og Ramten-Bystrup 1 par (30/7 hun med 3 pulii).

Naturligvis skal ynglelænget af Troldland stadig indsendes!

Følgende havde indsendt materiale: PNN, HM, SMJ, LB, SH, AF, JT, AJ, HP, NA, JFT, BHJ, Sør, HE, PH, PM, ET, TB, SK, SG, JTL, DØF og DLJ.

Alle obs er indført i figuren.

See appendix J.I.

Bjergand (*Aythya marila*)

Ret almindelig til almindelig træk- og vintergæst fra alt. sep til medio marts.
Meget sjælden sommergæst.

Bjerganden er en udpræget havand, således er den kun tagt bort på de forskellige vandsletskatiteter.

Sommerjagttagelser fra Møllegrunden op Åstug Havn.

Alle obes rymmer.

Ferskvand:

Brabrand Sø 7/3 1 (HE) og Fuglsø 7/3 175 (HLL).

Øvrige obs:

Kysing Næs: 10/1 30 S, 17/1 50-55 N, 22/2 1 han N og 15/10 16. Århus Havn: 23/1 1 han, 27/1 1 hun, 6/2-21/2 2 hunner, 22/2 8 han + 7 hun, 27/6-31/7 1 han formentlig i svingfjersfældning. Fornæs: 19/1 165, 20/2 3 trk., 21/2 105 trk., 9/4 14, 10/4 2, 24/10 14 trk., 6/11 2 trk., 21/11 559 trk., 27/11 5 trk., 27/12 1 trk. Øvrige: 27/2 1 hun Kysing Fjord, 7/5 1 Møllegrunden (JRR), 1/10 1 Kalundborgfærgen og 7/11 2300 Hevring Bugt.

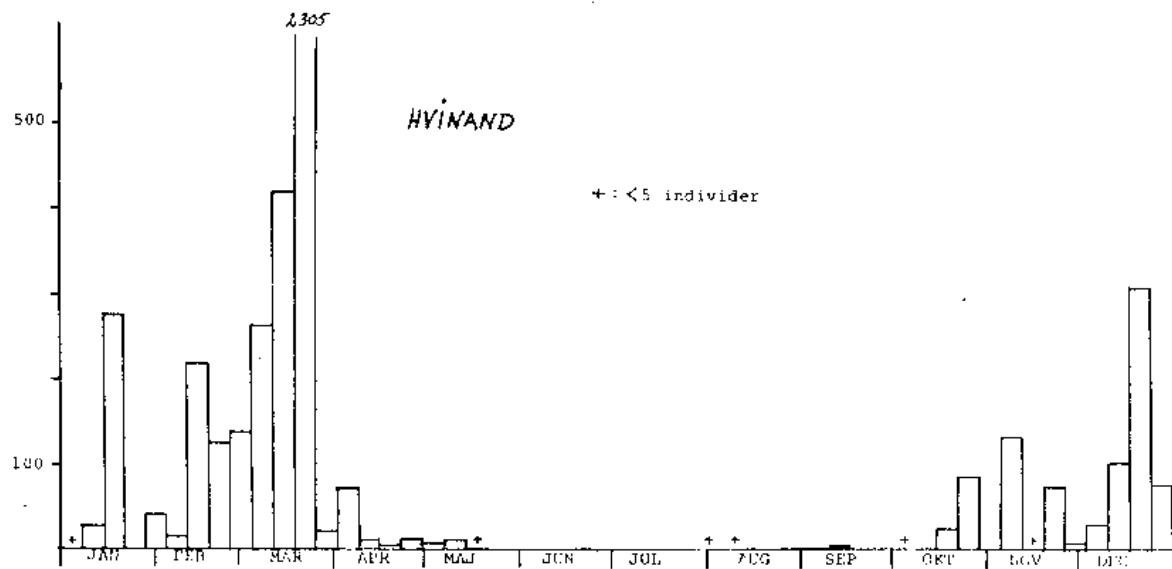
Observatører: TB, AJ, NÅ, HM, BHJ, PH, FL, EH, JRR, HD, DOF, FNN, RD, HLL, HE, HC.

Hvinand (*Bucephala clangula*)

Kun få indsendte Hvinænder

Alle obs findes i figur

Observatører: AJ, BHJ, AF, HM, HE, MB, LB, SK, PNN, ET, TB, SH, PH, KNØ, HC, DOF, NÅ, ØBF, PM, Gejrf, HP, JB, TB, EH, JFT, SMJ, DLJ.

Havlit (*Clangula hyemalis*)

Fåtalig og lokal vintertræksgæst fra primo oktober til medio april.

Ses især ved Fornæs, sjælden i resten af amtet. Maj-obs er meget usædvanligt.

Alle obs nævnes.

Fornæs: 20/2 28, 21/2 7, 9/4 25, 10/4 1, 5/10 1, 6/11 2, 21/11 12, 24/11 1, 27/11 10, 18/12 1 og 24/12 1, alle trækende (DOF, ØBF, KNØ AGD, EH, HC). Øvrige: 5/3 1 Moesgård (SS, PNN), 12/4 3 nær Sælvig (AJ), maj 1 Følle Strand (Skovfoged Egefjord), 1/10 4 fra Kalundborgfærgen (HD) og 30/11 5 fra Kalundborgfærgen (LB).

Fløjlsand (Melanitta fusca)

Sjælden til primo februar. Derefter ret almindelig - almindelig forårstræk-gæst. Ret almindelig sommertag på primo juli til ultimo august. Ret almindelig - almindelig efterårstræk- og vintergæst fra ultimo september.

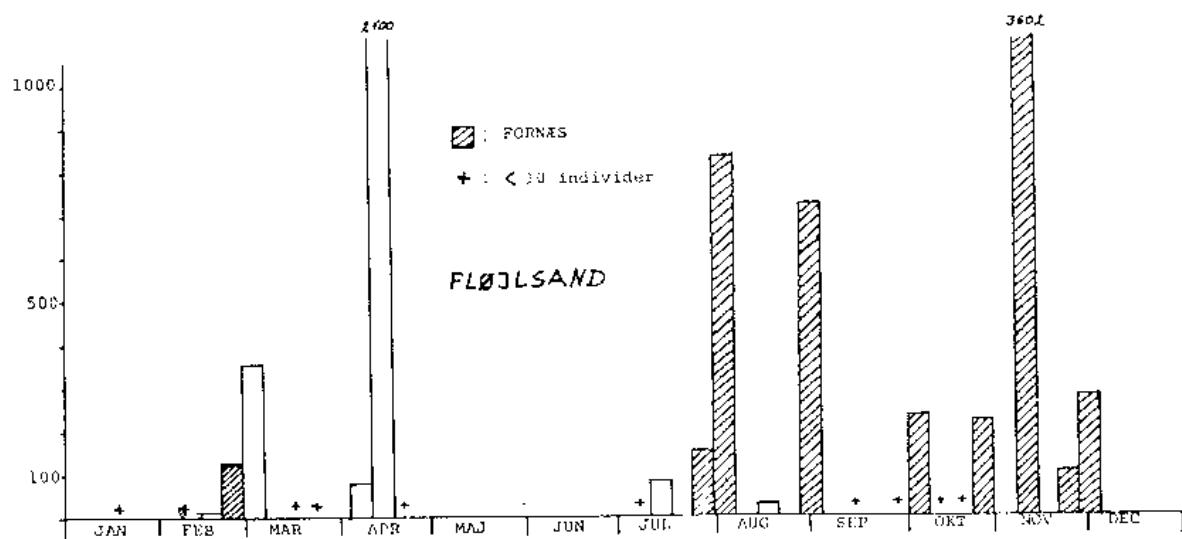
Sommeriagttagelserne skyldes fældende fugle.

Iagttagelser af over 100 fugle nævnes:

Fornæs: 20/2 116, 27/7 143, 31/7 3, 28/8 718, 3/10 224, 24/10 210, 6/11 3602, 27/11 268 og 27/12 1595. Alle trækende. Uden for Fornæs kun: 26/2 300 rst. Vejrø og 12/4 ca. 2100 fra færgen mellem Hov og Sælvig.

Desuden er Fløjlsanden iagttaget på følgende lokaliteter. Tallet i parentes angiver, hvor mange fugle der maximalet er iagttaget: Østre Hedekrog (1), Issehoved (3), Kysing Næs (7), Moesgård (2), Århus Havn (3), fra Kalundborgfærgen (52), fra Mols-expressen (2), Ebeltoft Færgehavn (11), Egsmark Strand (2), Gjerrild (1).

Observatører: AJ, NÅ, JFT, BHJ, PH, FL, HC, EH, ET, PM, LeB, KNØ, PNN, LB, KS.

Sortand (Melanitta nigra)

Sjælden til fåtallig vintergæst (primo december – ultimo januar), almindelig forårstræksgæst (primo februar – medio april), almindelig sommergæst (ultimo juli – ultimo august) og ret almindelig efterårstræksgæst (ultimo september – ultimo november).

Sortanden er en udpræget havand, og de fleste iagttagelser er gjort på fremspringende punkter langs kysten. Der er kun iagttaget Sortand på to ferskvandslokaliseter.

Sommeriagttagelserne skyldes fældende fugle.

Iagttagelser af over 100 fugle nævnes:

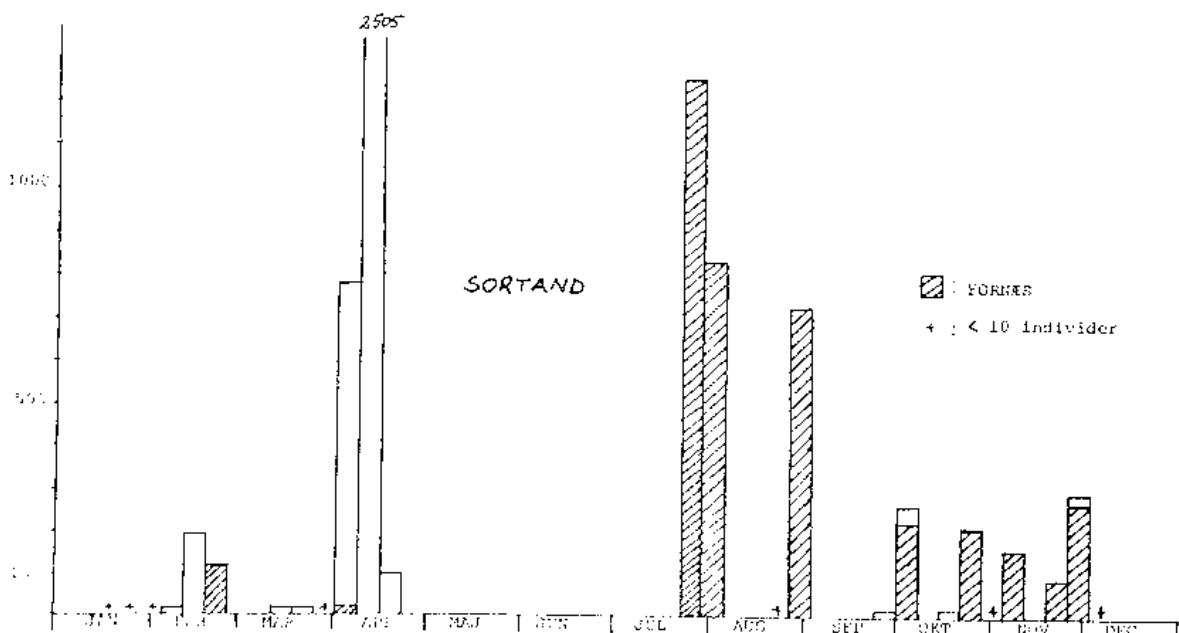
Færgen mellem Sælvig og Hov: 7/4 ca. 750 og 12/4 ca. 2500. Syd for Tunø: 16/4 100. Ebeltoft Færgehavn: 12/7 187. Fornæs 27/7 1256 trk., 31/7 828 trk., 28/8 718 trk., 3/10 224 trk., 24/10 210 trk., 6/11 161-278 trk. og 27/11 268 trk.

Ferskvandsiagttagelser:

23/1 – 26/1 1 han Brabrand Sø (KHe, AJ, HLL), 19/3 2 han + 1 hun Brabrand Sø (BHJ) og 8/4 2 grusgraven på Nordby Hede (LeB, AJ).

Desuden er der iagttaget Sortander på følgende lokaliteter. Tallet i parentes angiver, hvor mange fugle der maximalt er set: Thomasminde, Samsø (5), Isschoved (14), Kysing Næs (7), Moesgård (14), Århus Havn (12), Kalundborg-færgen (43), Gjerrild (?1), Store Sjørup Strand (20) og Sødringholm (2).

Observatører: AJ, NÅ, JDK, EH, HC, KNØ, ØBF, HLL, KHe, BHJ, Scr, PH, FL, LB, HD, HM, KS, HE, LeB.

Stellersand (Polysticta stelleri)

Se appendix I.

Ederfugl (Somateria mollissima)

Ederfuglen yngler almindeligt i amtet. Resten af året er den almindelig til meget almindelig.

Ynglefuglene er optalt i Ramsar-område nr. 13 og Stavns Fjord. I alt er indrapporteret ca. 3600 ynglepar, men der mangler oplysninger fra resten af amtet:

Svanegrund 123 par, Airo x par, Airo polder 184 par, Seby Rev 184 par, Hov Røn 900 par, Tunø ca. 5 par fik unger og Stavns Fjord ca. 2200 par (FC, LA, JG).

Desuden nævnes indrapporteringer på mindst 1000 fugle:

Fornæs: 20/2 3358, 21/2 1715, 7/3 6200, 24/10 8200, 6/11 3605, 21/11 2690, 27/11 3214 og 27/12 1595. Alle trækende (KNo, RD, DOF, AJ, HC, EH).

Øvrige: 12/2 1205 Ebeltoft Færgehavn, 26/2 3000 rst. Vejre, 14/3 1200 Begtrup Røn, 7/4 1800 mellem Hov og Svibig, 30/7 min. 1500 Stavnsfjord og min. 1500 Besser Rev/Lindholmflak, 24/9 1000 rst. Vejre og til sidst årets største obs: 1/10 15000 fra Kalundborgfærgen.

Observatører: AJ, NÅ, JT, BHJ, HP, SK, JFT, RD, HE, DOF, ET, TB, PM, BRS.

Desuden indlandsobs:

15/1 1 ad. han Gudenåen mellem Nebelbækhus og Sminge Sø (BRS) og 17/2 2 hunner Brabrandsoen (AJ).

Kongcederfugl (Somateria spectabilis)

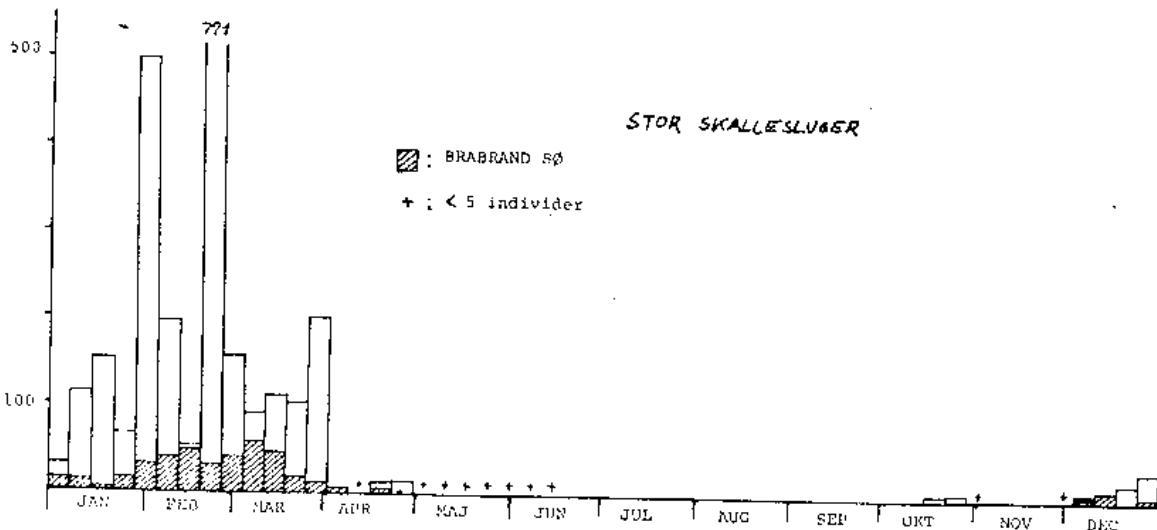
Se appendix I.

Stor Skallesluger (Mergus merganser)

Intet usædvanligt ud over en oversomrende han ved Brabrand Sø fra 27. april til 11. juni.

Observatører: PH, HE, SH, Sør, NÅ, AJ, BHJ, FL, JFT, CQP, Gejrf, EH, HLL, LB, MB, RD, JTL, KHe, AF, HP, SS, DOF, OF, JR, LeB, ME.

Se appendix II

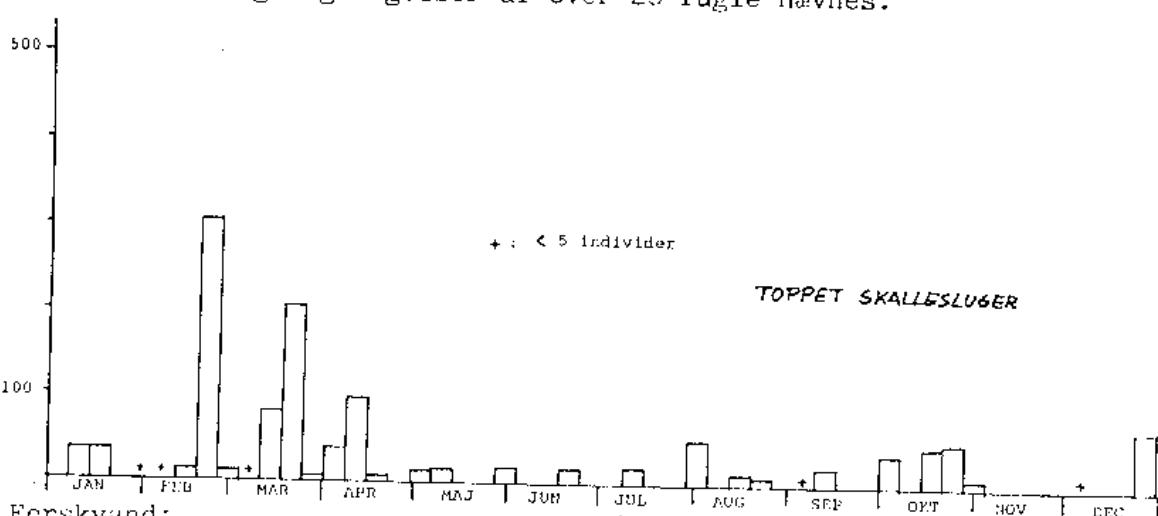
Toppet Skallesluger (Mergus serrator)

Sjælden (-almindelig?) ynglefugl, ellers ret almindelig, dog fåtallig ved ferskvand.

Der er kun meldt ynglefugle fra to lokaliteter:

Kysing Fjord: 1/8 6 hunner med pulli. Ebeltoft Færgehavn: 17/8 1 par med 6 pulli og 1 par med 4 pulli.

Ferskvandsobs og iagttagelser af over 25 fugle nævnes.

31/1 2 han og 21/2 1 han Mossø. 8/4 1 han, 11/4 16 og 12/4 ca. 10, alle Kragemose. 1/6 1 han og 5/9 1 hun Brabrand Sø.

Over 25 fugle:

20/2 157 trk. og 21/2 120 trk. Fornæs Fyr. 25/2 25 Ajstrup Strand og 12/4

ca. 35 mellem Sælvig og Hov. Kysing Fjord: 21/3 ca. 200, 3/8 36, 12/9 22, 16/10 38, 24/10 35 og 29/12 ca. 50. Kysing Næs: 10/1 35, 14/3 44 trk. + 34 rst. og 3/4 4 N + 24 rst.

Observatører: AJ, BHJ, NÅ, ET, TB, LB, SK, PNN, JFT, HP, HC, JTL, PH, HA, JT, DOF, HE, LPJ og LeB.

Da arten tilsyneladende er i tilbagegang som ynglefugl, skal alle obs af ynglefugle fra 1983 indsendes.

Lille Skallesluger (Mergus albellus)

Fåtallig vintergæst fra primo december til medio marts. Meget sjælden efterårstræksgæst.

Den Lille Skallesluger er i år set på flere lokaliteter end normalt, men er ikke set ved Mossø, som ellers plejer at være amtets næstbedste lokalitet. Kysing Fjord dominerer som sædvanlig.

Alle obs nævnes:

Kysing Fjord: 9/1 5, 10/1 11, 17/1 5 han + 3 hun, 30/1 2 han, 22/2 1 han, 7/3 16 han + 12 hun, 19/3 4 han + 3 hun, 19/12 1 han + 3 hun, 28/12 2 han + 2 hun og 29/12 1 han. Brabrand Sø: 26/1 til 3/2 1 han. Øvrige: 30/1 4-5 hun + 2 han Saksild Strand, 14/3 1 hun N og 3/10 1 hun S begge Fornæs. Den sidste er meget tidlig.

Observatører: AJ, RD, HLL, DOF, HP, BHJ, FL, PH, ET, TB, SK, SS, CQP, EH.

Se appendix II.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*)

Meget sjælden træk- og vintergæst.

3-4/4 i juv. Tomkær/Katholm Skov (OF), 11/12 i juv. Ålsrode/Katholm Skov (OF).

Kejserørn (*Aquila heliaca*)

Se appendix I

Stor Skrigeørn (*Aquila clanga*)

Se appendix I

Musvåge (*Buteo buteo*)

To racer set i amtet.

Almindelig Musvåge (*B.b.buteo*)

Fåtallig vinter, sommer og efterår. Ret almindelig forårstræksgæst (ult. feb - uit. april, maximum pr. april)

Yngiefund:

2-4 par i Pinds Møaledal (ET), 1 par Fuglkær, Kolt (PM, ET), alm. ynglende i Them kommunens sydlige del (JB), 1 par Moesgård, 1 par Rygård Nørresø (AJ).

Fra forårstrækket:

Moesgård 101 ex., Tomkær/Ålsrode 369 ex., Fornæs/Gjerrild 1293 ex., heraf 731 på DOF's Påskolejr (312 trk. den 5/4).

Se appendix II.

Østlig Musvåge (*B. b. intermedius*)

Sjælden - fåtallig, måske uregelmæssig trækgæst.

Alle iagttageiser nævnes:

29/5 12 N Helgenæs (JTL), 5/8 i Banestrækning mellem Århus/Ry (SG), 21/10 1 Bonnerup Strand (SG).

Fjeldvåge (Buteo lagopus)

Fåtaelig regelmæssig og jævnt forekommende vinter- og trækgæst. Vinterforekomst: mcd. nov - med. marts. Trækforekomst: med. marts - med. maj, med. sep - med. nov.

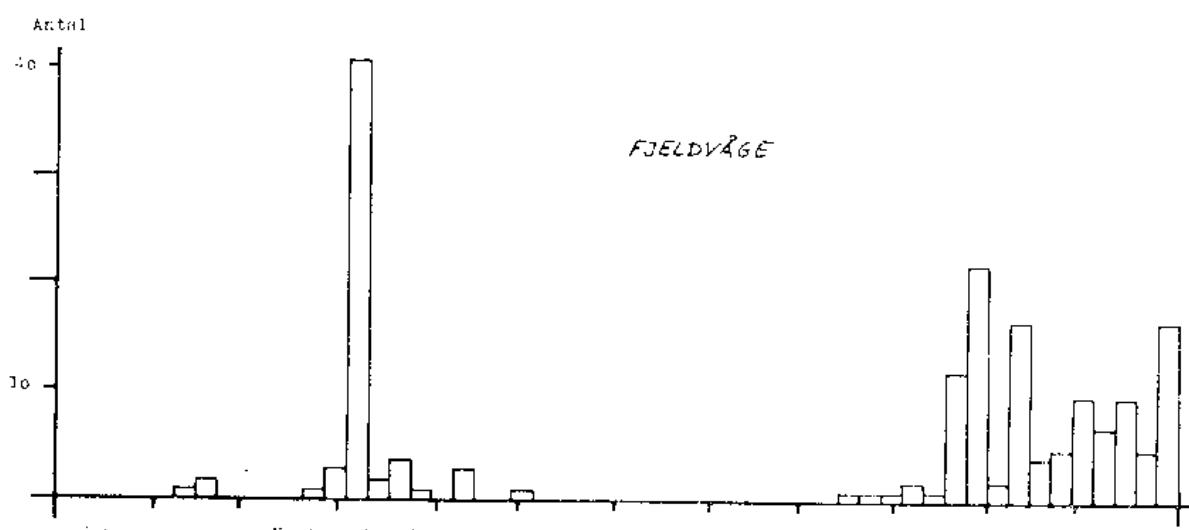
I alt 72 iagttageiser fra første halvdel af året, 123 fra anden.

God ynglesucces i år, hvilket ses af de mange fugle i anden halvdel af 1982.

Forårstal fra træksteder: Moesgård 5 ex., Fornæs og Gjerrild 46 ex.

Alle iagttageiser nævnes:

6/2 2 Råby enge (JRR), 12/2 1 ad. Sminge Sø (BRS), 13/2 1 N Moesgård, Skovmøllen (HE), 21/3 1 Råby enge (JRR), 27/3 1 N Moesgård (FL, PH, NÅ), 1rst - V Gjerrild, Bakken (TB, JDK, EH), 1/4 1 N Moesgård (NÅ), 2/4 2 N Moesgård (NÅ), 3/4 6 Fornæs (HLL), 1 Tomkær (OF), 4/4 2 Tomkær (OF), 4 N (heraf 1 ad.) Fornæs (NÅ), 1 N Gjerrild (NÅ), 5/4 7 NØ-Djurs (DOF), 6/4 1 Tomkær (OF), 8 NØ-Djurs (DOF), 7/4 1 NØ-Djurs (DOF), 8/4 1 NØ-Djurs (DOF), 9/4 1 NØ-Djurs (DOF), 11/4 1 Morke Kær (Gejrf), 17/4 1 ad. S brabrand Sø (NÅ), 1 Gjerrild (OF), 18/4 1 NGjerrild (HF, HLL), 19/4 1 Gjerrild (AJ), 24/4 1 Glatved (OF), 8/5 1 N Hesselholm, Samso (LeB), 9/5 1 Ålsrode (OF), 1 Grenå enge (OF), 16/5 1 trk. Vrold (GG), 31/5 1 N Helgenæs (JTL),
12/9 1 Gyllingnæs (HeJE), 20/9 1 Ålsrode (OF), 26/9 1 ad. Allingskov (BRS), 3/10 2 Rugård (OF), 13/10 1 Ny Mølle (PN), 17/10 1 Damsbro Mose (JS), 2 Brabrand Sø (LB, MB set 1 ex), 1 ad. Skærbæk plantage (BRS), 1 ved Helstrup (JRR), 18/10 1 Strandkær, Mols (JS), 19/10 3-4 rast Helgenæs (JTL), 21/10 1 S Hesselholm, Samso (LeB), 22/10 1 Katholm Skov (OF), 23/10 1 Horskær (HE, LPJ), 1 Elbæk enge ved Helstrup (AJ), 24/10 5 S Hesselholm, Samso

(LeB), 1 Salten Langsø (JB), 1 ad. Klosterenge (BRS), 2 Kysing Fjord (HP, HLL), 1 Brabrand Sø (PNN), 1 Ålsrode (OF), 1 Malling (OGJ), 1 Råby Kær, Randers Fjord (AJ, JRR), 2 Ajstrup Bugt, Mariager Fjord (AJ, JRR), 25/10 1 Brabrand Sø (AF), 27/10 2 Mossø (AF), 28/10 1 Fanerup (OF), 31/10 1 Auning (HC), 1/11 1 Brabrand Sø (HM), 5/11 1rst. N for Randers (KNø), 2 Svenstrup (KNø), 6/11 1 SØ Østre Hedehog, Samsø, 4 Katholm Gård (KNø), 1 Møllerup ved Kalø (KNø), 1 Lerbjerg, Lilleå (KNø), 1 ved Ajstrup bugt (JRR), 7/11 1rst. Hesselholm, Samsø (LeB), 13/11 2 SV Randers Fjords udløb (JRR), 14/11 1 Brabrand Sø (PNN, AJ), 17/11 1 Århus forbrændingsanstalt (AJ), 20/11 1 Hinnerup (PN), 1 Brabrand Sø (AJ), 21/11 1 Brabrand Sø (AJ, JKa), 22-23/11 1 Hinnerup (PN), 23/11 1 Hadbjerg (PN), 26/11 2-3 Brabrand Sø (AF), 28/11 1 Brabrandstien (SG), 1 Brabrand Sø (PNN, HM), 2 Salten Langsø (HP, HLL, JB), 29/11 1 Damsbro Mose (PN), 2/12 2 Damsbro Mose (JS), 3/12 1 Søsterhøj, Højbjerg (JT), 5/12 1 Brabrand Sø (LB), 6/12 1 Hinnerup (PN), 7/12 2 Brabrand Sø (LB), 9/12 1 Søsterhøj, Højbjerg (PN), 1 Hinnerup (SMJ), 11/12 1 Hinge ved Hadsten (PN), 1 Katholm Skov (OF), 1 Solbjerg Sø (BHJ), 1 Brabrand Sø (fast året ud) (JTL), 12/12 1 Fanerup (OF), 1 Brabrand Sø (JKa, JPK), 13/12 2 Damsbro Mose (JS), 2 Brabrand Sø (AF), 19/12 2 Brabrand Sø (PNN, HM set 1 ex.), 23/12 1 Langå, Gudenåen (TB-P), 25/12 1 Langå, Gudenåen (TB-P), 2-3 brabrand Sø (AJ, LB), 27/12 2 Salten Langsø (LB), 2 Vissing Kloster (LB), 1 Mossø (AF), 2 Langå, Gudenåen (TB-P), 1 Brabrand Sø (LB), 29/12 3 Brabrand Sø (HLL, CQP), 31/12 1 Gudenåen, Langå (TB-P).

Se appendix II

Ørnevåge (*Buteo rufinus*)

Se appendix I

Rød Glente (*Milvus milvus*)

Fåtalig forårstræksgæst (pr. marts - ult. maj). Meget sjælden på andre årstider.

19 iagttagelser, 16 forår, 1 sommer og 2 efterårs.

Alle iagttagelser nævnes:

9/3 1 Tomkar (OF), 15/3 1 N Moesgård (SS), 2/4 1 S Moesgård (JS, SS), 3/4 1 Kolindsund (meddeleit OF), 1 NV Randers Fjords udløb (JRR), 5/4 1 NØ-Djurø

(DOF), 6/4 1 NØ-Djurs (DOF), 7/4 1 NØ-Djurs (DOF), 19/4 1 Stubbe Sø (AJ), 7/5 1 SØ Dørup (ET), 15/5 1 N Malling (OGJ), 16/5 1 Ulstrup (PN), 16/5 1 Brabrand Sø (Henning Elgård), 28/5 1 rast Brabrand Sø (JTL), 28/5 1 juv. Ålsrode (OF), 30/5 1 N Anholt (OGJ), 1/7 1 SV Pinds Mølledal (ET), 3/10 1 S Kysing Fjord (OGJ), 23/10 1 Bjerregrav Mose (HC).

Se appendix II.

Sort Glente (*Milvus migrans*)

Se appendix II

Havørn (*Haliaeetus albicilla*)

Meget sjælden trækgæst.

5/4 1 juv. Gjerrild, Bakken (DOF), 19/4 1 juv. Gjerrild, Bakken (AJ) (usikker).

Se appendix II

Hvepsevåge (*Pernis apivorus*)

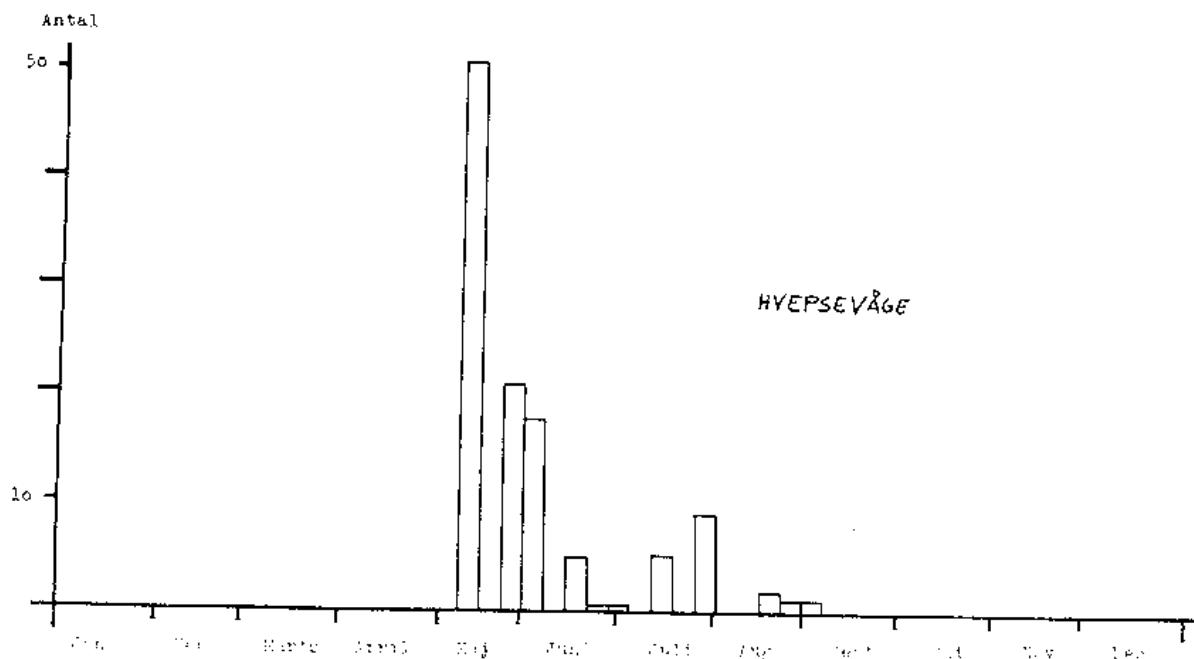
Sjælden ynglefugl. Fåtallig trækgæst (med. maj - ult. juni og ult. juli -- pr. sep).

Potentielle ynglelokaliteter, hvor fuglene er set en eller flere gange i løbet af sommeren:

Salten Langsø (2 par), Moesgård Skove, Brabrand Sø, Mørke Kær.

Alle observationer nævnes:

15/5 1 Århus N (PN), 1 ØSØ Auning Kær (AJ, ØBF), 16/5 1 Brabrand Sø (AJ), 17 trk. Vrold (GG), 2 NV Dørup (ET), 2 N Hinnerup (JS), 23 trk. Gjerrild (EH), 17/5 3 Norringeure (SMJ), 18/5 1 N Engdalsvej, Brabrand (JTL), 23/5 1 Norringeure (SMJ), 26/5 5 N Strandkær, Mols (JS), 27/5 1 (han + hun) + 1 N Moesgård (BHJ), 28/5 1 N Hinnerup (JS), 1 N Anholt (OGJ), 29/5 2 N + 1 NØ Hesselholm, Samsø (LeB), 1 N Hinnerup (JS), 8 N Heigenæs (JTL), 30/5 3 N Brattingbord, Samsø (LeB), 1 N Hesselholm, Samsø (LeB), 31/5 1 (han + hun) + 1 Søsterhøj, Højbjerg (BHJ), 6/6 18 Ø Moesgård (HP), 18/6 1 N syd for Randers (JTL), 19/6 1 rast Moesgård Skov (JTL), 20/6 1 trk Hjelm (EH), 22/6 1 Kysing Fjord (JTL), 22/6 1 trk. Hjelm (EH), 30/6 1 Kragelund

Silkeborg (PN), 3/7 1 Bryrup Langsø (JB), 17/7 2 Salten Langsø (JB), 1 Mørke Kær (AJ), 18/7 1 V Brabrand Sø (AJ), 19/7 1 S Hesselholm, Samsø (LeB), 23/7 1 rstd. Moesgård Skov (JTL), 30/7 1 SV Brabrand Sø (JTL), 31/7 5 Salten Langsø (JTL) (2 x (han + hun)), 31/7 1 Ravnsø (JTL), 4/8 2 V Haraldsmark, Spørring (TB), 23/8 2 Brabrand Sø (JTL), 31/8 1 Haraldslund Skov, Minnerup (PN), 4/9 1 S Kanhave, Samsø (LeB).

Se appendix II.

Kærhøg Sp. (Circus sp.)

18/4 1 NØ Gjerrild (HP), 15/5 1 Auning Kær (ØBF) (Blå/Hede), 25/5 1 han Bjerregrav Mose (JRR) (Blå/Hede).

Rørhøg (Circus aeruginosus)

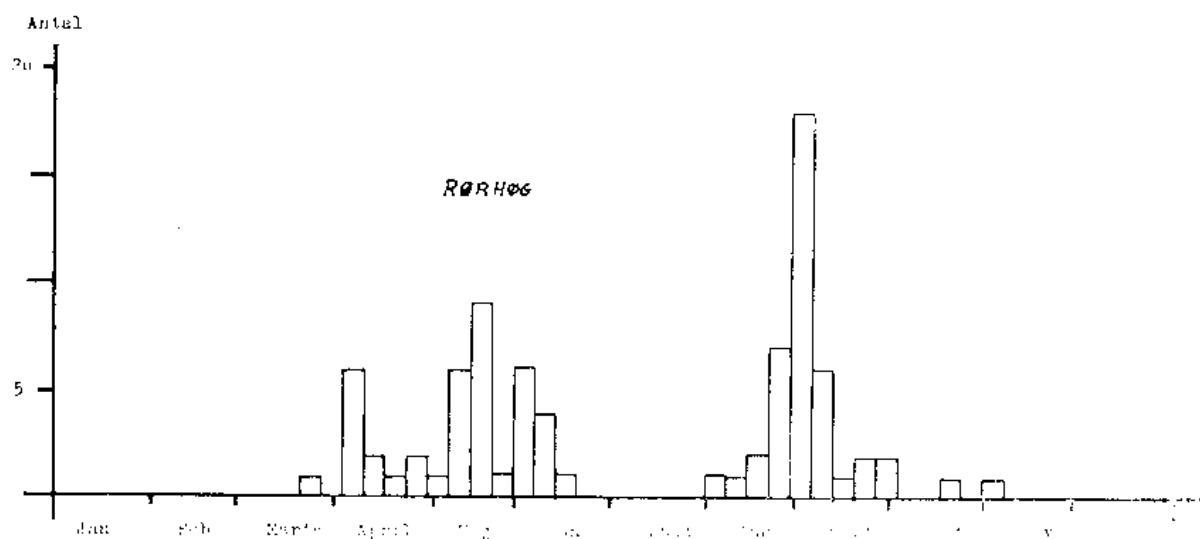
Fåtalig ynglefæltekfugl. Fåtalig trækgæst forår og efterår (ult. marts - med. juni og pr. aug - pr. nov, max. uft. aug).

Ynglefællokater (10 - 13 par):

Brattingborg, Samsø 1-2 par med 2 juv., Tranemose, Samsø 1 par med 4 juv., Kragemosen, Samsø 1 par med 3 juv., Tunø 1 par med 1 juv., Cylling Næs 1 par?, Mossø 1 par?, Brabrand Sø 1 par med 1 juv., Mørke Kær 1 par, Skaføgård Sø 2 par, Kongensiund ved Randers 1 par, Bjerregrav Mose 1 par.

Trækobserationer, alle nævnes. Første fugl 19/3, sidste 4/11.

19/3 1 hun/juv. Brabrand Sø (EH, BHJ), 3/4 1 hun NV Randers Fjords udløb (JRR), 6/4 1 NØ-Djurs (DOF), 7/4 4 NØ-Djurs (DOF), 10/4 2 NØ-Djurs (DOF), 20/4 1 han Grund Fjord (TB-P), 24/4 1 han Lange Sø (SS), 24/4 i han Nørreådal ved Åium (JRR, AJ), 30/4 1 Stabrand (OF), 7/5 1 + 1 ad. hun Anholt (HE), 1 hun Katrinedal (JB), 9/5 Ålsrode (OF), 10-25/5 i juv. Tomkær (OF), 1 han + 2 juv. Ramten-Dystrup (EH), 16/5 3 trk. Gjerrild (EH), 20/5 1 hun/juv. Kysing Fjord (EH, JDK), 1 ad. hun Tåstrup Mose (PH), 28/5 2 juv. + 1 hun Tomkær (OF), 30/5 1 juv. N Helgenæs (JTL), 31/5 1 hun Ringkær (KHe), 2/6 1 han Brabrand Sø (AJ), 4-16/6 1 juv. Ålsrode (OF), 5/6 1 hun Gudenåen/E 3 (EH), 5/6 3 NØ Mastrup (meddelt RD), 15/6 1 Damsbro Mose (PN), 4/8 1 S Hesselholm, Samsø (LeB), 6/8 1 han V Framlev (TB), 15/8 1 juv. Grund Fjord (EH), 17/8 1 I.K Brabrand Sø (LB), 20/8 3 Brabrand Sø (AJ) (han + hun + brun), 21/8 1 han Kysing Fjord (OGJ), 21/8 1 hun Stubbe Sø (OF), 24/8 1 Brabrand Sø (AJ) (brun), 26/8 2 hun/juv. Brabrand Sø (EH), 28/8 2 han Brabrand Sø (AJ), 28/8 3 Tunø (ØBF), 29/8 4 Brabrand Sø (NÅ) (2 juv. + 1 ad. hun + 1 2.K han), 31/8 1 han + 2 hun + 1 juv. Brabrand Sø (AF), 1 hun + 1 I.K. Brabrand Sø (TB), 4/9 1 Hesselholm, Samsø (LeB), 2 Brattingborg, Samsø (LeB), 5/9 1 hun Brabrand Sø (LB), 5/9 1 hun/juv. SV Mossø (HP), 1 Mossø (HP), 12/9 1 hun Brabrand Sø (EH), 18/9 1 hun Brabrand Sø (JKa), 19/9 1 hun Brabrand Sø (JKa), 25/9 1 S Hesselholm, Samsø (LeB), 30/9 1 I.K. Brabrand Sø (JKa), 18/10 1 ved Hadsten (PN), 4/11 1 han Brabrand Sø (LB).

Blå Kærhøg (Circus cyaneus)

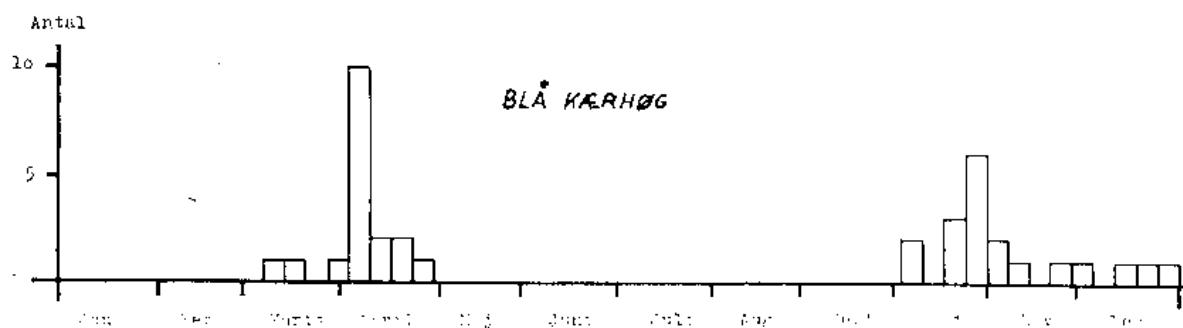
Fåtallig træk- og vintergæst (pr. marts - ult. april og pr. okt - ult. dec).

43 inrapporterede iagttagelser, 18 ex. forår, 24-25 ex. efterår/vinter.

2 han-farvede fugle, en fra hver halvdel af året. Resten brune ex.

Alle iagttagelser nævnes:

8/3 1 brun Ålsrode (OF), 15/3 1 brun Ålsrode (OF), 27/3 1 N Moesgård (FL),
 3/4 1 juv. han Kare Holm, Randers Fjord (EH), 4/4 1 brun N Frederiksdal
 Hede (ME), 6/4 1 brun Ålsrode (OF), 6/4 3 NØ-Djurs (DOF), 7/4 4 NØ-Djurs
 (DOF), 14/4 1 brun Tomkær (OF), 15/4 1 brun Ålsø (OF), 18/4 1 brun NØ
 Gjerrild (HLL, HP), 18/4 1 brun Kragsmose Helgenæs (JTL), 27/4 1 brun
 Ålsrode (OF), 18/9 1 Randers Fjords udløb (JRR), 2/10 1-2 brune Dejret
 Øhoved (DOF), 10/10 1 brun Østerballe (OF), 17/10 1 han Brabrand Sø (MB),
 19/10 1 brun Ålsrode (OF), 21/10 1 brun SSV Helgenæs (JTL), 22/10 1 brun
 Kragemosen, Samsø (LeB), 2 brune Helgenæs (JTL) (rastende), 24/10 1 brun
 Fornæs (EH), 2 brune Frederiksdal Hede (ME) (rastende), 26/10 1 Helgenæs
 (KHe), 4/11 1 brun Brabrand Sø (LB), 1 Kysing Fjord (KHe), 9/11 1 brun
 Brabrand Sø (HLL), 13/11 1 brun Demstrup ved Randers Fjord (JRR), 19/11 1
 brun Damsbro Mose (PN), 28/11 2 brune Salten Langsø (HP), 12/12 1 brun
 Smingegeård Plantage (BRS), 23/12 1 brun Bjerregrav Mose (HC), 27/12 2 brune
 Mossø (AF, LB).

Hedehøg (Circus pygargus)

Meget sjælden trækgæst (pr. maj - ult. maj).

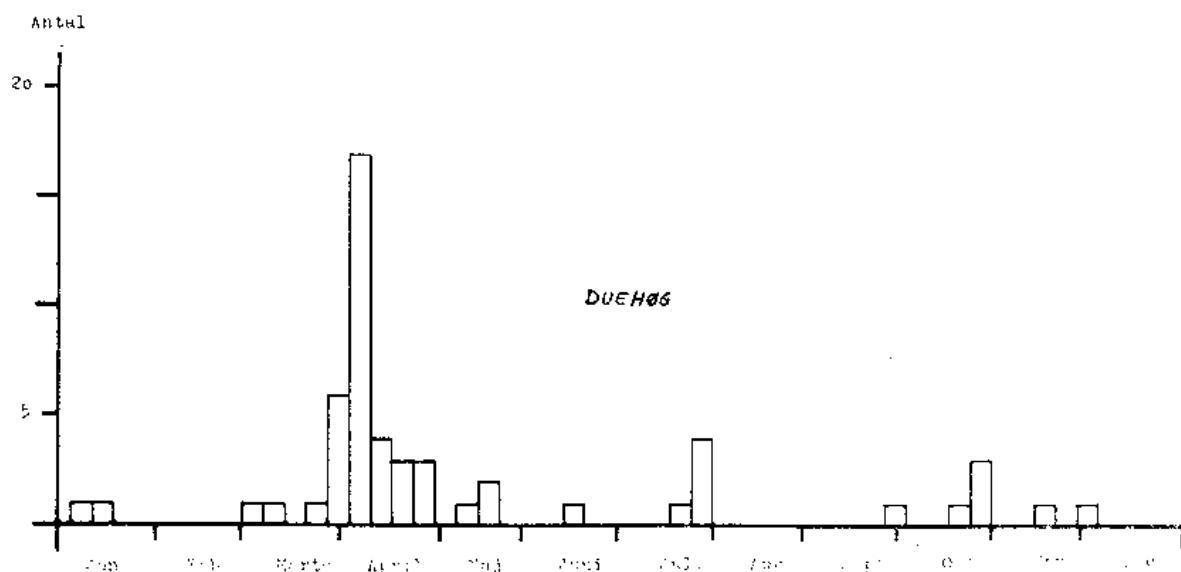
9/5 1 brun Anholt, Ørkenen (Tønder sem.), 15/5 1 brun Gjerrild, Bakken (RD),
 29/5 1 brun Tomkær (OF).

Duehøg (Accipiter gentilis)

Sjælden ynglefugl. Sjælden efterårs- og vintergæst. Sjælden - fåtallig forårsstræksgæst (ult. feb - med. maj).

Alle observationer nævnes:

2/1 1 han Løvenholm Skov (JRR), 12/1 1 han Eskelund (KHe), 2/3 1 han Nymølle (JS), 6/3 1 hun Hinnerup (JS), 23/3 1 hun N Århus (JS), 27/3 3 Gjerrild, Bakken (JDK, EH, TB), 1 Mørke Kær (ØBF), 28/3 1 han Gjerrild Nordstrand (FL, BHJ, PH), 3/4 1 Tomkær (OF), 4/4 1 Tomkær (OF), 5/4 6 NØ-Djurs (DOF), 6/4 4 NØ-Djurs (DOF), 1 Tomkær (OF), 7/4 4 NØ-Djurs (DOF), 9/4 1 N Moesgård (BHJ), 10/4 2 NØ-Djurs (DOF), 11/4 1 Samsø (LeB), 17/4 1 Gierrild (OF), 20/4 1 Hørning (HE), 25/4 1 hun Salten Langsø (HP), 25/4 2 Tomkær (OF), 8/5 1 Tomsbjerg og Hadrup Skov (DLJ), 15/5 1 Brabrand Sø (JKa), 17/5 1 Kasted Mose (Gejrf), 12/6 1 Ris Plantage N Kongensbro (BHJ), 19/7 1 han + 1 hun Skærbæk Plantage (BRS), 26/7 1 ad. hun Klosterskov (BRS), 26/8 1 Pinds Mølledal (ET, PM), 29/8 1-2 røst. Halling Skov (TB), 28/9 1 Mossø (AF), 21/10 1 Samsø (LeB), 24/10 1 udtrk. Fornæs (EH), 1 S Årslev (LB), 26/10 1 Helgenæs (KHe), 16/11 1 Rosenholm Slot (JT), 28/11 1 Tomsbjerg og Hadrup Skov (DLJ).

Spurvehøg (Accipiter nisus)

Fåtallig - ret almindelig året rundt. Flest under forårstrækket (ult. marts/med. april)

Moesgård: 11 trk. N. Fornæs/Gjerrild: 249 trk (største træk 6-7/4 med 73 ex. pr. dag).

Første fugl 1/1, sidste fugl 27/12.

Fiskeørn (Pandion haliaetus)

Fåtalig trækgæst (pr. april - pr. juni og pr. aug - ult. okt).

32-36 inrapporterede iagttageiser: forår 18-19 ex., efterår 13-16 ex.

Fugle, der ses ult. maj - pr. juni, er formodentlig ikke-ylgrende.

Alle iagttageiser nævnes:

Forår:

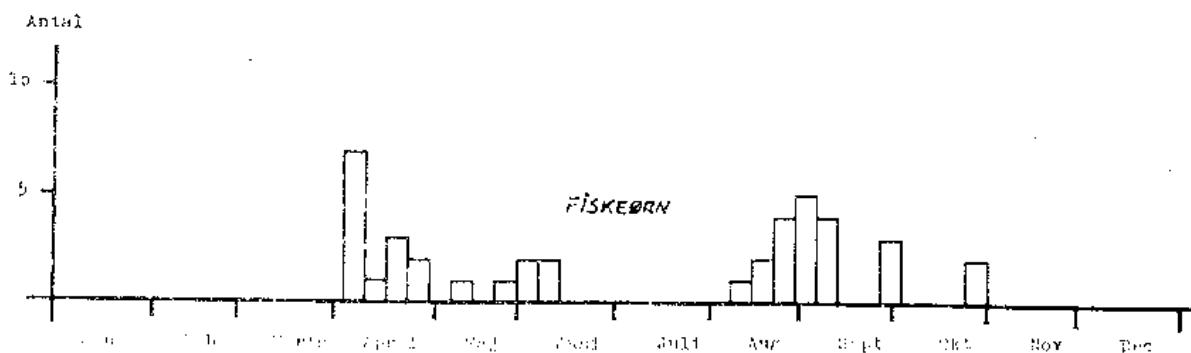
4/4 1 NNØ Fornæs (NÅ), 5/4 1-2 NØ-Djurs (DOF), 6/4 4 NØ-Djurs (DOF), 10/4 1 NØ-Djurs (DOF), 17/4 1 rst. Salten Langsø (SS, NÅ), 18/4 1 Sandmark Skov (AJ), 1 Gjerrild (HLL, HP), 29/4 2 Eilesø ved Virklund (BRS), 10/5 1 V Brabrand Sø (JTL), 23/5 1 Lading Sø (SH), 31/5 1 N Helgenæs (JTL) + 1 Ringkær (KHe), 6/6 1 sub-ad. rst. Mørke Kær (TB), 10/6 1 Kjellerup Sø (SH).

Efterår:

Brabrand Sø (1-4 ex.): 13/8 1 l.K. (AJ), 14/8 1 med rød ring om benet (LB, MB), 20/8 1 l.K. (AJ), 21/8 1 (JKa), 23/8 1 (HLL), 29/8 1 rst. (NÅ), 30/8 1 (HLL, HP), 30/8 1 juv. rst.-S (NÅ, BHJ) og 5/9 1 (LB, JKa).

Øvrige:

8/8 1 Kolindsund (OF), 22/8 1 SØ Kysing Fjord (HP), 28/8 2 Mossø (AF), 4/9 1 rst. Mørke Kær (TB), 5/9 2 Salten Langsø (HP), 26/9 1 SSV Helgenæs (JTL), 28/9 2 Mossø (AF), 27/10 2 Mossø (AF).

Vandrefalk (Falco peregrinus)

Seget sjælden, regelmæssig træk- og vintergæst (pr. nov - pr. feb og pr. april - med. april).

1/1 1 ad. han Hinnerup (PN), 7/2 1 ad. Rørholm Skov (RD), 11/3 1 juv.

Meesgård Skov (NÅ), 6/4 1 NØ-Djurs (DOF), 18/4 1 hun rst. Gjerrild (RD), 6/11 1 han Krutholm ved Kolindsund (KHe).

Aftenfalk (Falco vespertinus)

Meget sjælden, men regelmæssig trækgæst.

20/5 1 juv/hun Pindsmølle (PH), 7/8 1 juv. Fornæs fyr (ind fra SV) (ED),
19/10 1 juv. Helgenæs (JTL).

Se appendix I

Lærke-/Aftenfalk (Falco subbuteo/vespertinus)

29/5 1 Hinnerup (JS).

Lærcefalk (Falco subbuteo)

Sjælden trækgæst (med. maj - ult. maj og sep).

16/5 1 ♂ Dorup (ET), 22/5 1 N Skæring (PNN), 24/5 1 N Haraldsmark, Sporring (TB), 26/5 1 Langenæs Alle, Århus (AJ) (14.00 med bytte, 15.00 trak ind over byen), 31/5 1 Skafogård Skovsø (SH), 5-16/9 1 ? (meddeelt JTL), 26/9 1 SSV Helgenæs (JTL).

Dværgfalk (Falco columbarius)

Fåtalig trækgæst (ult. marts - med. april og ult. sep - med. okt). Sjælden vintergæst (med. dec - ult. jan).

Lokalt forekommende, østlig i amtet.

28 iagttagelser: 17 ex. forår, 8 ex. efterår og 3 ex. vinter.

Alle iagttagelser nævnes:

13/1 1 V Fysisk Institut Århus (PNN), 26/1 1 Fuglebakkevej, Århus (NÅ), 23/3 2 N Moesgård (meddeelt NÅ), 26/3 1 N Moesgård (TB), 2/4 1 N Moesgård (PS), 3/4 1 hun N Moesgård (NÅ), 4/4 1 han ½ km V for Fornæs (NÅ), 5/4 3 ØD-Djurs (DOF), 7/4 5 ØD-Djurs (DOF), 10/4 1 Kysing Fjord (OGJ), 11/4 1 brun Tranerøse, Samso (AJ), 18/4 1 Gjerrild (HLB, IP), 26/9 1 Lisbjerg Skov (SS), 2/10 1 Kysing Fjord (OGJ), 4/10 1 S Pinds Mølle (ET), 6/10 1 nat. Dørup (ET), 9/10 1 Kysing Fjord (OGJ), 10/10 1 trk. S Moesgård (LB), 15/10 1 Vækelund (EHE), 18/10 1 trk. S Brabrand (LB), 19/12 1 Kjeldstrup ved Kølstrup (EF).

Se appendix II.

Agerhøne (Perdix perdix)

De indkomne obs giver ikke grundlag for at give en realistisk bedømmelse af artens status, men det formodes dog, at arten er i meget stærk tilbagegang på grund af den stadig mere rationelle landbrugsdrift.

For at få bedre kendskab til artens status, må alle opfordres til at sende samtlige obs af Agerhøne ind.

Der er i alt 36 indrapporteringer, hvoraf 11 er fra Brabrand Sø, 10 fra Kysing Fjord og 3 fra Århus Havn.

Trane (Grus grus)

Sjælden trækgæst forår og efterår.

Der foreligger 3 iagttagelser fra foråret og 1 fra efteråret. I alt 13 fugle er set.

Foruden en meget tidlig obs (14/3 1 ad. + 1 juv. ØSØ Fornæs fyr (RD)) foreligger der obs fra:

7/4 5 Nordøstdjursland (DOF) og 31/5 3 NV Helgenæs (kl. 16.27)(JTL).

Efterårssobs:

28/8 3 S Sødringholm Randers Fjord (JRR).

Vandrikse (Rallus aquaticus)

Fåtalig yngletrækgæst (uit. marts - pr. april og med. aug - pr. sep). Ingen indrapporteringer af overvintrende fugle på grund af den strenge vinter.

39 obs, hvoraf 22 er fra Brabrand Sø i tidsrummet 31/3 - 21/8 (1-2 fugle) (AJ, HE, JT, EH, LB, MB, PM, ET) og en etternøler den 16/10 (PNN).

De øvrige fund fordeler sig fra 6/4 (1 Bjerregrav Mose (JRR) til 1/9 (1 Tåstrup Mose (LB)) med max. 24/4 (4 Gjerrild Strand (RD)).

Findelokaliteterne fremgår af figur (HE, ØBF, OGJ, EH, SH, TB, PH), mens månedsfordelingen fremgår af tabel.

Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September
1	13	26	4	1	3	1

Plettet Rørvagtel (*Porzana porzana*)

Meget sjælden forårstræksgæst.

30/5 1 hørt ved Skovfogedhuset, Mårup Skov, Samsø (LeB)

Lille Rørvagtel (*Porzana parva*)

Se appendix I

Engsnarre (*Crex crex*)

Træksgæst.

Kun en iagttagelse foreligger. 12/5 1 hørt Brabrand Sø (RD).

Blishøne (*Fulica atra*)

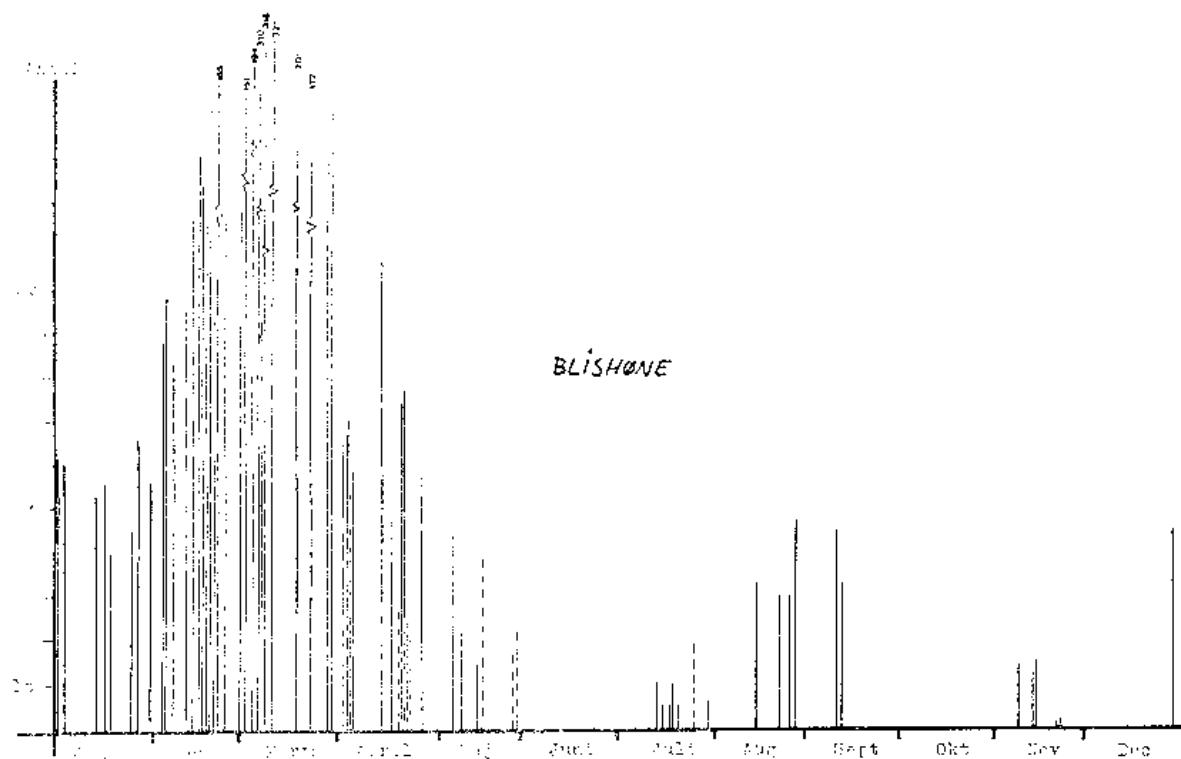
Formodentlig alm. yngletræk- og ynglestandfugl. Der ligger dog for få og spredte inrapporteringer til at kunne give en sikker status. Af 150 inrapporteringer er de 71 fra Brabrand Sø.

Kun flokke over 1000 nævnes:

Kysing Fjord: 24/10 4650 (HP), 16/10 2500-3000 (BHJ, FL), 28/8 2300 (HP), 3/8 1042 (BHJ). 13/11 2550 Ajstrup Bugt, Mariager Fjord (JRR, AJ).

Det store antal obs fra Brabrand Sø giver grundlag for at opstille figuren, som viser dagsfordelingen ved søen. (AJ, NÅ, HE).

Strandskade (*Haematopus ostralegus*)

Fåtællig (ret alm.) ynglefærgæst (med./ult. feb - ult. aug). Ret alm. (alm.) trækgæst (ult. feb - maj og ult. juni - ult. okt). Fåtællig vintergæst (nov - feb).

Winteragttageiserne af arten må generelt betragtes som sjældne, men med baggrund i de senere års inddrapsrapporteringer, må de dog kunne betegnes som regelmæssige.

Ynglefærgæster, vinterfund og større flokke nævnes:

Ynglefund:

min. 3 par Århus Østhavn (NÅ), 1 par Lading Sø (SH), 2 par Solbjerg Sø (FHJ, FL), 5-6 par Hesselholm, Samsø (LeB), 15 par Tunø (JG), 8 par Hov Rør (JC, LA), 24 par Søby Rev (FC), 13 par Alrø Polder (FC), 3 par Kalsemade (JG), 8 par Svanegrund (LA, JG).

Største flokke:

16/4 86, Salvijs Bugt, Samsø (HE), 10/4 75 Barnekold, Samsø (AJ, LeB), 1/6 36 Kalø Slotstruin (HA), 3/6 30 Begtrup Vig (SH).

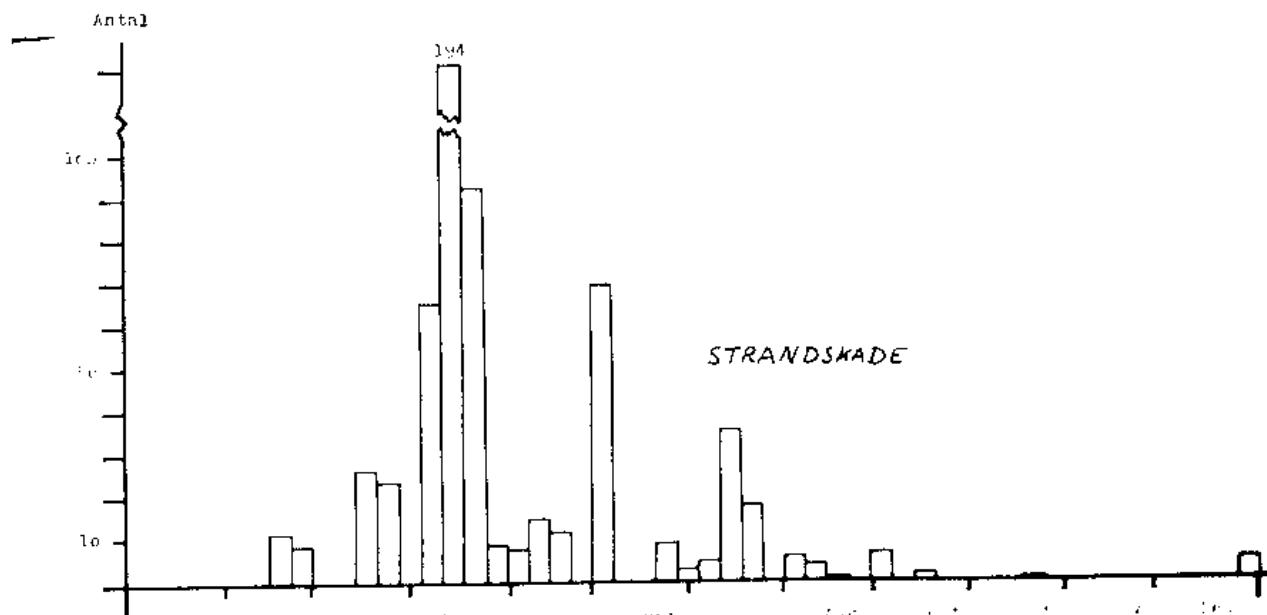
Vinterfund:

12/2 12 Øer (AJ), 20/2 3 Fornæs (ØBF, SH, BHJ), 21/2 1 Århus Havn (BHJ, FL),
21/2 2 Fornæs (HC), 22/12 5 Alrø (HP).

I tabellen er opstillet vinterfund fra de sidste 5 år.

År	1978	1979	1980	1981	1982
Måned	J F N D	J F N D	J F N D	J F N D	J F N D
Antal obs	1 1 1 1	2 2 1 1	0 5 0 1	0 4 0 1	
Antal fugle	1 1 1 1	2 2 1 2	0 7 0 6	0 1 8 0 5	

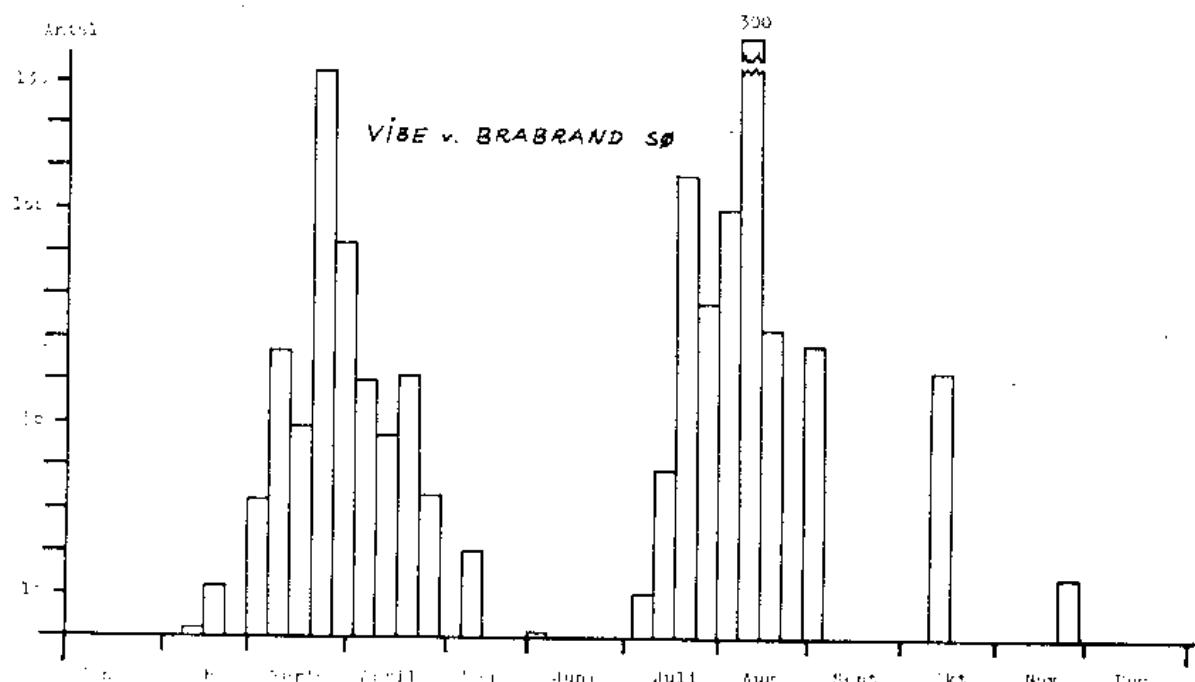
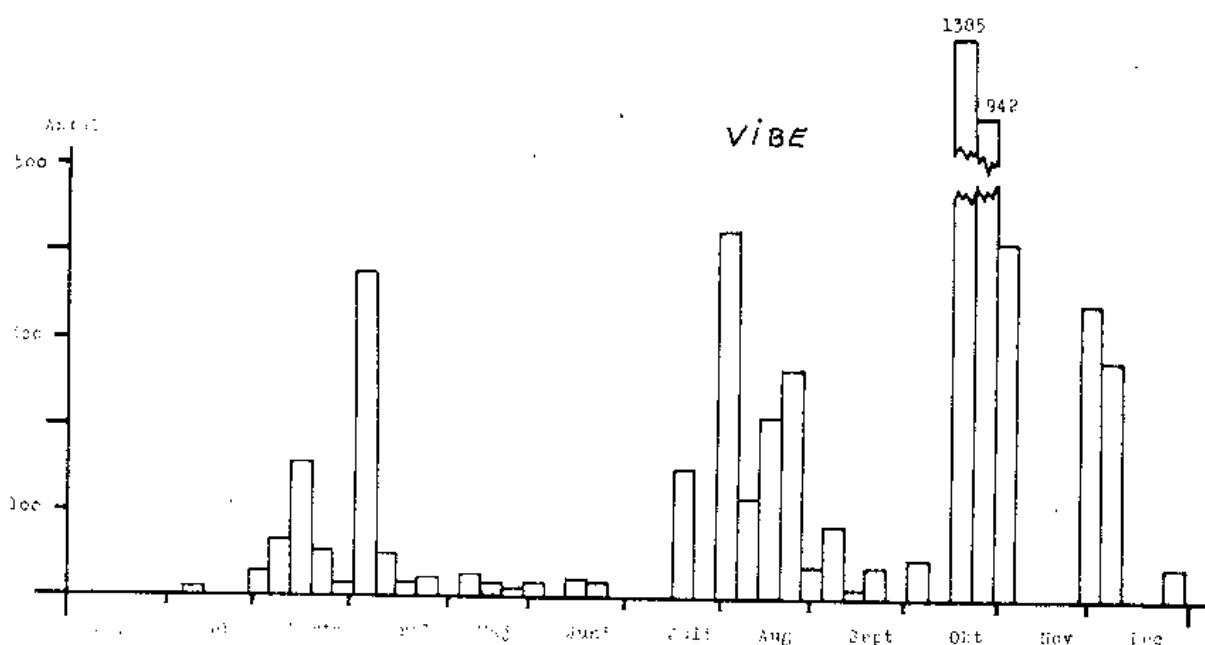
Obs-fordelingen på 7-dages intervaller og findesteder fremgår af figuren (AJ, NÅ, HE, HP, ØBF, BHJ, FL, JG, LA, FC, HC, JTL, JT, JFT, SH, HA, TB, ET, LeB).

Vibe (*Vanellus vanellus*)

Ret alm. (alm.) yngletrækfugl (pr. feb / pr. marts og ult. juni - ult. sep).
 Alm. trækgæst om foråret (ult. feb / pr. marts - ult. april). Meget alm. træk-
 gæst om efteråret (med. juli - pr. aug - pr. dec). Sjælden vintergæst (med.
 dec - pr. feb).

Indrapporteringerne fremgår af figurerne, fordelt på 7-dagesperioder og obs-
 lokalitet (HA, DLJ, KHe, SH, EH, SMJ, OGJ, HM, PM, PN, JFT, HLL, SG, LB, HC,
 AF, Gejrf, JG, HP, DOF, HE, LPJ, NÅ, ET, TB, PMT, CQP, BHJ, AJ, LeB).

Der foreligger 176 inddrapsrapporteringer af over 8500 fugle. Heri indgår oplysninger om ca. 100 ynglepar fra 13 lokalitater. Kun første, sidste, vinter og største obs nævnes.

Første obs:

7/2 2 Brabrand Sø (LB) og 10 Solbjerg Sø (BHJ), 12/2 1 S Ebeltoft Færgehavn og 1 Øer (AJ), 12/2 11 Brabrand Sø (HLL), 16/2 1 S samme sted (AJ), 22/2 1 Følle (HA).

Sidste obs:

1-5/12 ca. 300 Kysing Fjord (EH, AF, AJ), 28/11 1 Hemmed Kær (PM), 22/11 143 Brabrand Sø (LB), 6/11 1 Grenå (HC).

Vinter obs:

22/12 1 Alrø (HP), 26/12 12 og 27/12 11 og 28/12 13 Kysing Fjord (OGJ, CQP, SH).

Flokke over 100 fugle:

Kysing Fjord: 21/10 ca. 1300 (CQP), 24/10 500 (HP), 1/8 425 (AJ), 22/8 200 (HP), 5/12 min. 150 (AJ). Brabrand Sø: 8/8 300 (EH), 21/3 min 132 (AJ), 18/7 108 (HLL).

Øvrige:

4/4 230 engen V for Grenå (NÅ), 24/10 188 Råby Kær, Randers Fjord (AJ), 23/10 120 Alrø (HE, LPJ), 8/8 115 Mørke Kær (Gejrf), 16/8 110 indtrækkende Holme Strand, Djursland (HE).

Stor Præstekrave (Chadrius hiaticula)

Fåtalig (ret alm.) yngletrækfugl (ult. feb - pr. marts og aug - pr. okt).

Ret alm. træksgæst (pr. marts - ult. maj og pr. aug - ult. okt).

Endnu giver materialet kun ringe oplysning om artens udbredelse i amtet. Der foreligger kun oplysninger om 18-20 ynglepar (alle fra kystlokaliteter).

Figuren antyder, at trækket foregår i "bølger", både forår og efterår. Disse forårsages måske af forskellige populationer.

Yngleobs:

10-12 par Århus Havn (NÅ), min. 1 par Holme Strand, Djursland (HE), 1 par Tunø (V) (JG), 2 par Søby Rev (FC), 5 par Alrø Polder (FC).

Indlandsobs:

3/3 1 hørt Brabrand Sø (AJ), 11/4 2-3 Møgelmosen, Samsø (AJ), 15/4 1 Brabrand Sø (AJ), 4/5 2 Toveshøj, Brabrand (JKa), 7/5 3 "Engen" Anholt (HE), 1/6 og 27/6 1 Solbjerg Sø (BHJ, FL), 11/7 1 juv. Brabrand Sø (AJ), 27/8 4 Mossø (DOF), 17-19/9 1 og 27/9 - 3/10 3 Østerby Mose (BHJ).

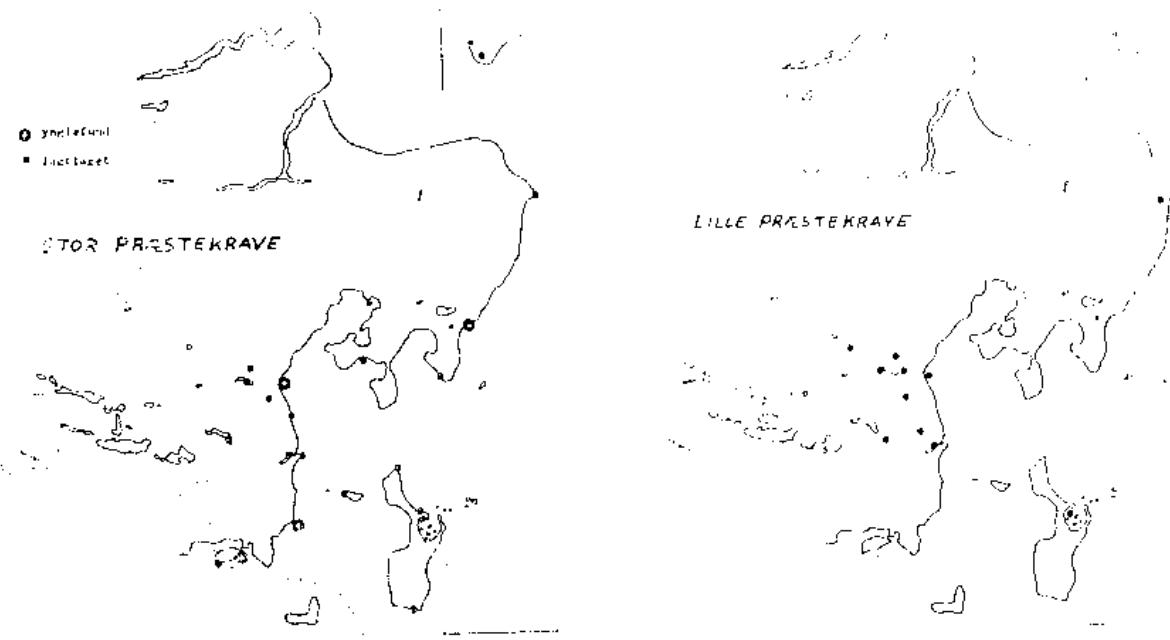
Første og sidste obs:

12/2 1 Ebeltoft Færgehavn (AJ) og 28/10 1 Kysing Næs (OGJ).

Max obs:

10/7 ca. 20 ad. + 10 juv. Århus Havn og 18/7 25 Århus Havn (NÅ).

Alle obs fremgår af figuren (AJ, NÅ, HE, HP, BHJ, FL, HA, JKa, SH, OGJ, JFT, JT, KHe, DOF, COP, LeB).

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*)

Sjælden - fåtallig yngletræksgæst (med. april - med. aug.). Muligvis sjælden træksgæst (med./ult. april - pr. maj og ult. juli - aug.).

Der foreligger i alt 48 indrapporteringer, men ingen sikre yngleobservations.

Formodede ynglepar:

Brabrand Sø: 19 obs i perioden 13/4 - 11/7 af 1-3 fugle (AJ, PNN, HM, HLL, EH, KHe, PH). Århus Havn: 9 obs i perioden 12/5 - 18/7 af 1-2 fugle (NÅ, PH, KHe), v. Borum: 2/7 1 par (JTL).

Trækobs:

Fund fra Kysing Fjord i perioden 28/7 - 14/8 af 1-3 individer (HLL, HM, KHe, BHJ, AJ, PH) og fra Stavns Fjord 30/7 6 (JT) er sandsynligvis fugle på efter-træk.

Øvrige obs:

23/4 1 Væng Sø (AJ), 24/4 og 28/4 1 Toveshøj, Brabrand (JKa), 5/5 og 16/5 1 Viadukten, Tranbjerg (BHJ), 9/5 2 og 14/5 3 Grenå Enge (RD), 23/5 2 Malling Mose (OGJ), 16/6 2 og 10/7 5 Eskelund, Århus Å (KHe), 20/6 1 VNV Astrup Mose (BHJ, FL).

Strandhjejle (Pluvialis squatarola)

Fåtallig forårstræksgæst (maj). Ret alm. - lokalt alm. - efterårstræksgæst (med. aug - pr. nov).

Der foreligger i alt 43 indrapporteringer, hvoraf de 8 er fra artens bedste rastelokaliteter (Randers Fjord/Mariager Fjord). Der er flere usædvanlige obs fra tidspunkter, hvor arten normalt ikke ses. Der er således en meget tidlig forårsgæst: 7/4 1 Nordøstdjursland (DOF), midsommergæster: 20/6 3 Gjerrild Strand (RD) og sene efterårsgæster: 28/11 15 St. Sjørup Strand (KS).

Kun 3 iagttagelser foreligger fra forårstrækket, mens der i perioden 23/7 - 7/11 er gjort 34 obs.

Forårssobs:

7/5 34 Randers Fjords udløb (JRR), 16/5 3 Alrø og 23/5 ca. 15 Kalsemade Revle (HP).

Efterårssmax:

24/10 552 Sødringholm, Randers Fjord (AJ).

Efterårssmax. excl. Randers Fjord/Mariager Fjord:

24/10 19 Kysing Fjord (HP).

Observatører: KHe, EH, OGJ, PNN, KS, HLL, LB, RD, H+JE, DOF, JG, HP, PH, CQP, BHJ, FL, AJ, JRR, LeB.

Hjejle (*Pluvialis apricaria*)

Ret alm. (alm.) forårstræksgæst (ult. marts - pr. april - med. maj). Alm. (meget alm.) efterårstræksgæst (ult. juli - pr. aug og ult. nov - pr. dec). Sjælden sommergæst (ult. juni - pr. juli).

Der er i år færre inddrapparteringer end normalt.

De forskellige trækbulger er udtryk for, at gamle og unge fugle trækker på forskellige tidspunkter. De kan også være udtryk for forskellige racers eller populationers gennemtræk.

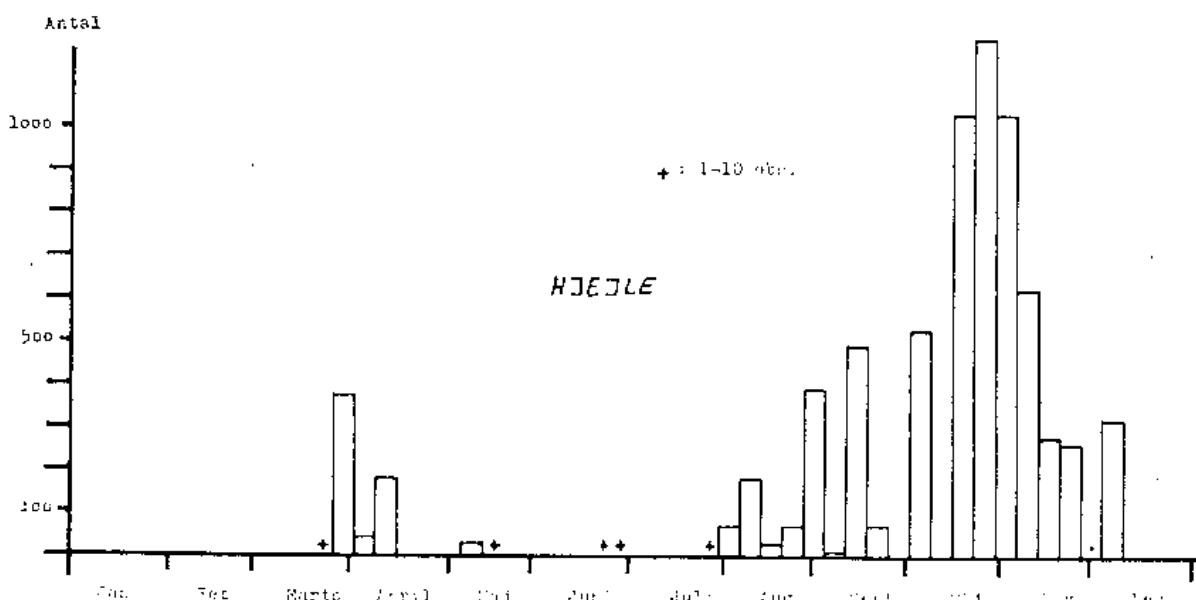
Kun flokke over 100 fugle nævnes:

26/3 350-400 Alrø (SS), 9/4 158 Brattingborg Skov (AJ), 29/8 320 Halling Skov (TB), 12/9 400 Gyllingnæs (H+JE), 2/10 ca. 300, 21/10 300, 21/11 250 og 5/12 ca. 300 Kysing Fjord (AJ, OGJ, CQP), 2/10 170 Tved Øhoved (DOF), 22/10 500, 23/10 560, 29/10 800 Alrø (HP, HE, LPJ, OGJ), 24/10 510 Råby Enge, Randers Fjord (JRR, AJ), 31/10 230 V for Foldby (JS), 6/11 620 Ajstrup Bugt (JRR), 15/11 275 Norring ved Hinnerup (JDK).

Fordeling af samtlige obs fremgår af figuren (AJ, NÅ, DOF, HE, LPJ, HP, BHJ, FL, HLL, JS, PH, ET, PM, EH, SS, CQP, JRR, DLJ, TB, OGJ, JDK, PNN, JTL, KHe, MB, LB, H+JE, LeB).

To racer forekommer på gennemtræk: Nordlig race (*P. a. altifrons*), som er den almindeligste og Sydlig race (*P. a. apricaria*). Ovnnavnte fund er enten nordlig race eller ikke racebestemte.

Kun en enkelt fugl bestemt til Sydlig race: 20/7 i Hesselholm, Samsø (LeB).

Stenvender (Arenaria interpres)

Meget sjælden (?) trækgæst.

Der foreligger i år usædvanligt få iagttagelser, så status er nok ikke realistisk.

Den eneste obs: 14/8 i Hassenør, Djursland (CQP).

Dobbeltbekkasin (Gallinago gallinago)

Sjælden (fåtallig - ret alm.) yngletrækfugl (med. marts - pr. april og ult. okt - med. nov). Måske sjælden ynglestandfugl. Ret alm. (alm.) trækgæst om foråret (ult. marts - pr. april - ult. maj). Formodentlig alm. trækgæst om efteråret (med. juli - pr. dec). Fåtallig vintergæst (dec - feb).

Der foreligger forholdsvis få indrapporteringer i år, ligesom der kun foreligger enkelte iagttagelser, som tyder på ynglefugle. Vinterfundene viser, sammen med tidligere års obs, at den er regelmæssigt overvintrende.

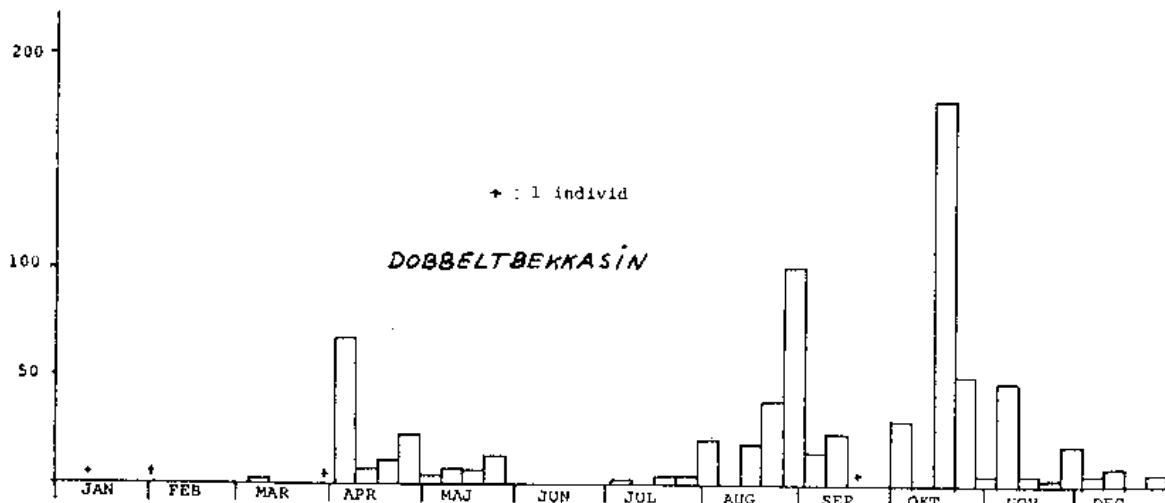
Formodede ynglefugle:

2-5 par Brabrand Sø (AJ, BHJ, PH), Kragemosen, Samsø (HE).

Max obs:

16/10 55 Malling Mose (OGJ), 21/10 45 Kysing Fjord (CQP), 28/8 62 Brabrand Sø (AJ).

Fordelingen af de indrapporterede fugle fordelt dels på obs - sted dels på 7-dagesperioder fremgår af figurerne (AJ, NÅ, HA, DLJ, SH, SMJ, OGJ, PM, HM, PNN, HLL, DOF, AF, HP, HE, LPJ, PH, PM, ET, JDK, CQP, BHJ, FL).

Vinterfund:

14/1 1 Norring Enge (JDK), 31/1 1 Lilleåen (SMJ), 2/12 1 Århus Havn (PH),
 5/12 5 Århus Havn (PNN), 11/12 2 Århus Havn (PNN), 14/12 5 Malling Mose (HE),
 14/12 1 regnvandsbassin i Malling (HE) og 31/12 6 Malling Mose (OGJ).

Enkeltbekkasin (*Limnocryptes minimus*)

Sjælden forårstræksgæst (pr. marts - ult. marts) og sjælden - fåtallig efterårstræksgæst (med. okt - pr. dec).

Alle obs nævnes.

Forårsdragtagelser:

9/3 1 og 31/3 1 Brabrand Sø (AJ).

Efterårsobs:

9/10 - 24/10 2 Malling Mose (OGJ; H+JE), 30/10 1 Århus Havn (PH), 5/11 1 N for Overgård, Mariager Fjord (KNø), 22/11 1 ved Hasselager (HE), 27/11 1 Århus Havn (KHe), 1/12 3 Kysing Fjord (AF), 5/12 1 Århus Havn (PNN).

Skovsneppe (*Scolopax rusticola*)

Sjælden (ret alm.) yngletrækfugl (ult. feb - pr. april og med okt - pr. nov (?)). Fåtallig (alm.) træksgæst (ult. feb - med. april - med. maj og med. okt - med. nov). Måske meget sjælden og uregelmæssig vintergæst (dec - jan).

Der foreligger ingen konkrete yngleiagtagelser, men fugle på parringsflugt er iagttaget, ligesom der foreligger en midsommeriagtagelse.

Alle obs nævnes.

Potentielle ynglefugle:

6/5 2 på territorieflugt (HE) og 30/5 2 (OGJ) Anholt, 28-30/5 1-3 i "skumringsflugt" Mårup Skov, Samsø (LeB), 6/7 1 Nørreriis (SMJ).

Forårsdragtagelser:

4/3 Hattemager Skov (SMJ), 28/3 1 Brabrand (LB), 5/4 1 Nordøstdjursland (DOF),
 8/4 1 Hadrup Skov (DLJ), 14/4 1 Brabrand (MB), 16. og 17/4 1 Brabrand (LB),
 18/4 1 Soften (SMJ), 17/5 1 Kasted Mose (Gejrf.).

Efterårsdagtagelser:

16/10 i Gjessø Savværk (ME), 20/10 i Fuglsø (JTL), 30/10 i Silkeborg Nordskov (RCh, BRS) og 1 Bjødstrup Mose (HE), 6/11 i S Ekkodalen, Århus (TB), 10/11 i ved Vilhelmsborg (HE).

Vinterdagtagelse:

14/1 i Norring Enge (JDK).

Stor Regnspove (Numenius arquata)

Ret almindelig trækgæst (pr. mar - med. maj og ult. juni - ult. okt), måske sjælden sommergæst.

Ingen vinterfund i år og ingen sene efterårsfugle. I de seneste 5 år (1977-1981) havde vi nov-fund i de 4 og dec-fund i de 2.

Forår:

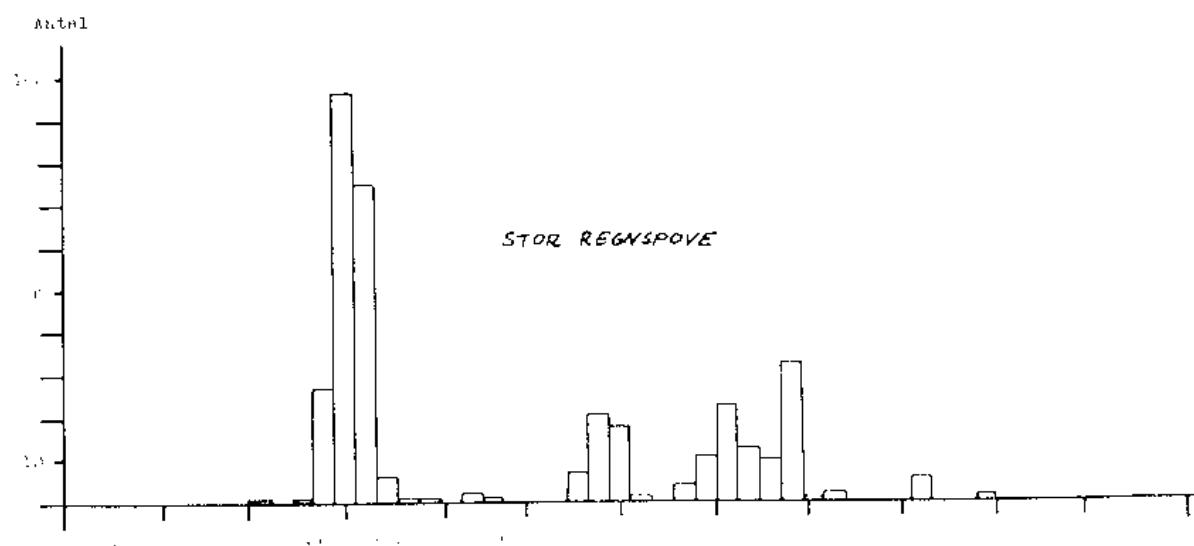
Sen ankomst 2/3 i N Fornæs (RD) og 17/3 i S Moesgård (NÅ). Større antal (mindst 20) var 19/3 26 + 26/3 96 Alrø (SS) og 3/4 22 Kær Holm (EH). Sidste fugl 20/5 i Alrø (EH, JDK).

Sommer:

En obs 16/6 7 Søby Rev (HLL) kan have været af oversomrende fugle; men formentlig har det drejet sig om tidlige trækgæster.

Efterår:

Første 22/6 19 trk. Hjelm (EH) og 22/6 2 Kysing Fjord (HLL). Større antal (mindst 10) var 25/6 15 trk. Hjelm (EH), 30/7 18 Dejret Øhoved (KHe) og 21/8 22 trk. Hesselholm (LeB). Sidste obs (efter 15/9) var 2/10 6 Tved/Dejret Øhoved (HE, DOF, ØBF) og 24/10 2 Sodringholm (AJ).

Lille Regnspove (Numenius phaeopus)

Meget sjælden forårstræksgæst (pr. - med. maj), ret almindelig - almindelig, spredt efterårstræksgæst (pr. juli - ult. aug) og meget sjælden gæst efter pr. sep.

Som i de fleste år ringe forårstræk, efteråret derimod var den bedste småspove-sæson nogensinde med over 1000 fugle tagttaget på Samsø. Til sidst fik vi 1-2 ret sene fugle.

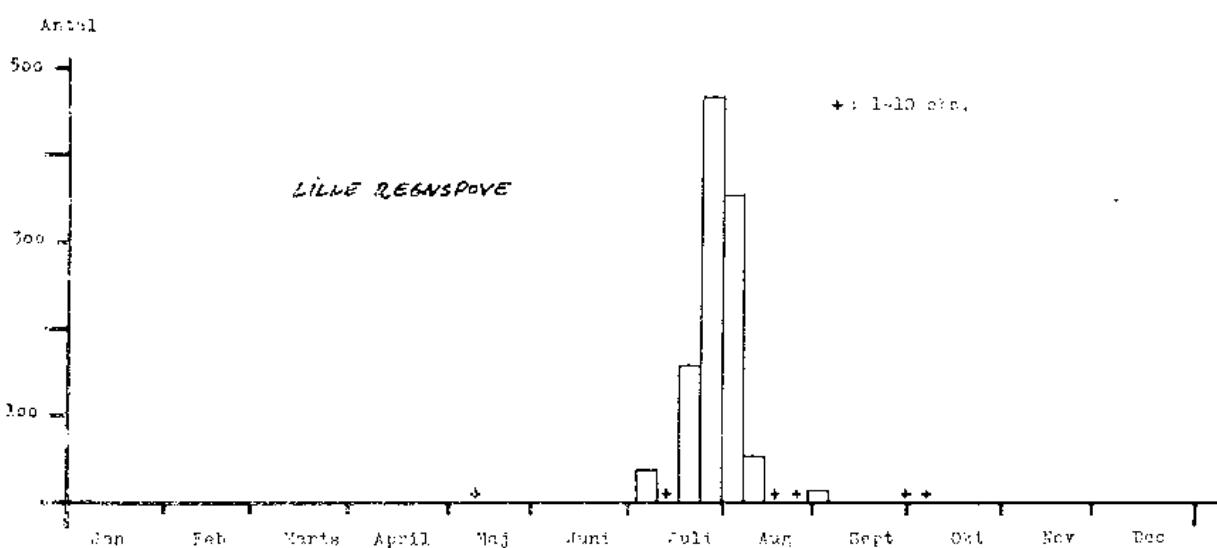
Alle obs uden for Hesselholm nævnes:

Forår:

8/5 1 hørt Anholt (HE) og 12/5 1rst N Århus Havn (PH).

Efterår:

Første 3/7 kl. 13.40 (!) til Hesselholm (LeB). På Hesselholm sås i perioden 3/7 - 6/8 i alt 975 trækende S og SØ. Flokke med over 40 ex. sås 25/7 - 5/8. Største flok 29/7 (kl. 10.05!) 66 S. Bedste dag også 29/7 169 trk., se i øvrigt figuren (alle obs LeB). Samsø i Øvrigt: 10/7 2 S Ø for Samsø (LB), 20/7 25 rst + 38 rst Ø "Heden", Samsø (LeB) og 30/7 6 Stavns Fjord (JT). Djursland: 27/7 1 + 31/7 8 + 21/8 2 + 28/8 13, alle trækende ved Fornæs (EH) og 29/7 3-5 (JTL) + 14/8 1 (CQP) Hassensør. Århus Havn: 10/7 2 rst. S (NA) og 11/7 1 (KHe). Kysing Fjord: 14/8 1 + 28/8 1 + 26/9 1 + 3/10 1 (alle OGJ). Amtets seneste oktoberfund ligger tilbage i 1977 (22/10) og 1978 (14/10).

Stor Kobbersneppe (Limosa limosa)

Sjælden, men næsten regelmæssig træksgæst (med. apr - med. maj og juli - aug).

De to april-fund er de tidligst registrerede i amtet. Rekord hidtil var 15/4 1980.

Årets fund: 6/4 1 Fornæs (DOP), 6/4 3 Alrø (CQP) og 13/7 1 Kysing Fjord (H.L.).

Siden 1973 er følgende fund gjort i amtet:

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982
Forår	1	4	2	1	2	1	4	0	2
Efterår	0	1	2	3	2	0	0	0	1

Lille Kobbersneppe (*Limosa lapponica*)

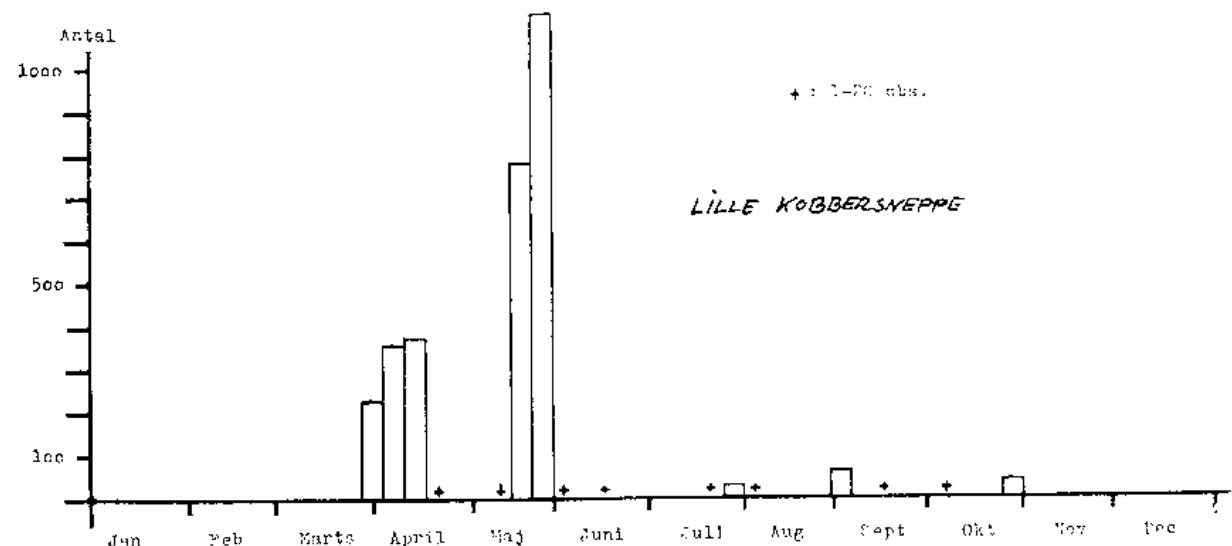
Almindelig, men spredt forårstræksgæst (ult. mar - ult. maj), fåtalig sommergæst (juni) og ret almindelig efterårstræksgæst (jul - okt).

Forekomsten om foråret er karakteristisk dels ved kun at omfatte nogle ganske få lokaliteter, dels ved at være totoppet med kulminationer pr. april og med. maj. Det første forhold er velkendt, forårsdagtagelser uden for Alrø m.v. og Stavns Fjord er sjældne. Derimod kender jeg ikke forklaringen på de to toppe, men sådan har det nu været i mange år.

Efterårstrækket er mere jævnt og udbredt langs kysten og kulminerer med. jul - med. aug, men til og med oktober kan store og små flokke træffes.

Forår:

Første 26/3 225-280 Alrø (SS). Større flokke (over 300) var 6/4 350 Alrø (CQP), 20/5 650 Alrø (EH, JDK) og 23/5 400 Kalsemade + 650 Alrø Polder + 50 Lerdrup Vig (JG). Max på Samsø 11/4 110 Hesselholm (LeB). Eneste obs uden for Samsø og Alrø-området 20/5 2 Kare Holm (EH). Sidste 29/5 1 Ø Hesselholm (LeB).

Sommer:

16/6 20 Alrø Polder (HLL) - den fokk næde vist aldrig frem til yngleområdet.

Efterår:

Første 17/7 4 Hesselholm (LeB). Større flokke (over 10) var 25/7 13 Hesselholm (LeB), 28/8 19 trk. Fornæs Fyr (EH) + 20 SV Hov-Tunø (ØBF) - samme ?, 29/8 11 Alrø Polder (DOF) og 24/10 42 Sødringholm (AJ) - en kæmpeflok så sent, eneste anden okt-obs var 3/10 2 trk. Fornæs (EH).

Svaleklire (Tringa ochropus)

Fåtallig trækgæst (ult. mar - pr. maj og ult. jun - sep) og meget sjælden vintergæst.

Alle obs nævnes.

Forår:

De første kom til normal tid 27/3 (Århus og Gjerrild), mens sidste 20/5 (Marselisborg) var lidt senere end normalt.

Efterår:

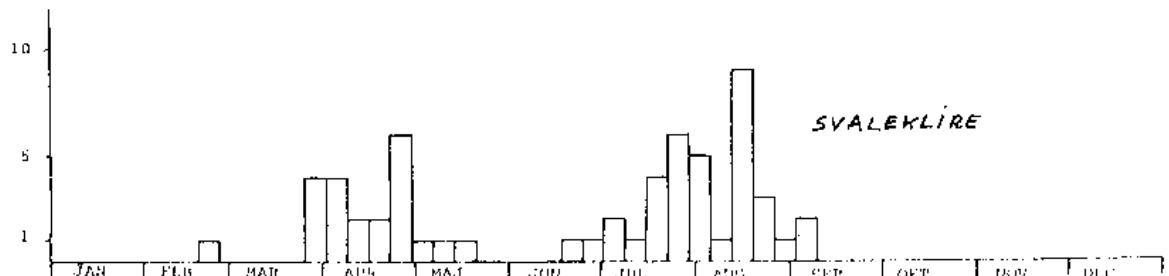
Den første 18/6 eller 19/6 var tidlig, men ikke så meget, at vi får mistanke om oversomring. Største fokk på 7 og sidste fugl 9/9 var ret normalt.

Årets bemærkelsesværdige iagttagelse var en vinterobs 22/2 i Mørke Kær (Gejrf.).

Brabrand Sø: 20/4 1, 22/4 1, 23/4 3 N + 1, 30/4 1, 12/7 1, 18/7 1, 19/7 2, 22/7 1, 26/7 1, 29/7 1, 13/8 1, 26/8 1 og 9/9 1-2 (KHe, AJ, HLL, HM).

Kysing Fjord: 4/7 1 (EH), 13/7 1 + 23/7 3 (HLL), 3/8 4 (BHJ), 14/8 7 (OGJ) og 22/8 2 (HP). Århus Havn: 31/7 1, 29/8 1 og 5/9 1 (PH).

Øvrige: 27/3 1 hørt Harald Jensens Plads, Århus (AJ), 27/3 1 hørt Gjerrild Strand (EH), 28/3 1 hørt Moesgård Strand (AJ), 30/3 1 Hinnerup (PN), 7/4 4 Fornæs (DOF), 10/4 1 Hattemager (SMJ), 11/4 1 Kasted Mose (KHe), 24/4 2 Nørreåen (AJ), 7/5 1 Anholt (HE), 20/5 1 Ødamme, Friheden, Århus (MB) samt 18/6 eller 19/6 1 V Dørup Mølle (HE, ET), 28/6 1 Mørke Kær (Gejrf.), 2/7 1 trk. Hjelm (EH), 27/7 1 Hesselholm (LeB) og 14/8 1 Hassensør (CQP).

Tinksmed (Tringa glareola)

Fåtallig trækgæst (pr. maj - ult. maj og ult. jun - pr. sep, undtagelsesvis senere) og meget sjælden sommergæst.

Forårstrækket forløb ganske normalt med første obs 5/5, sidste 22/5 og største flok på 10 fugle.

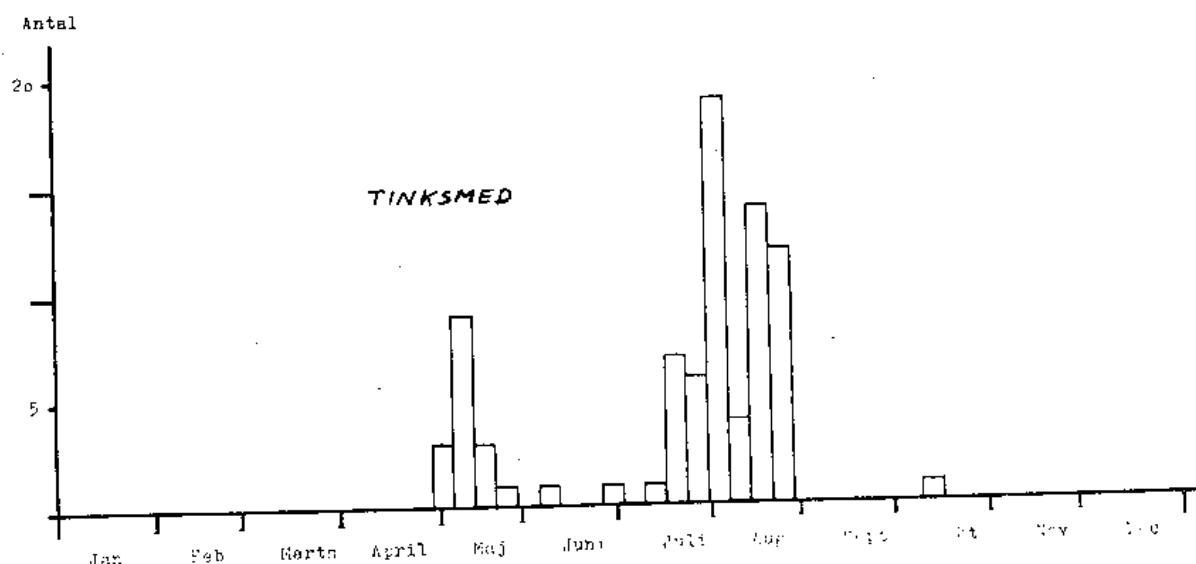
En oversomrende fugl i Østerby Mose.

I efteråret kom første 30/6 og sidste "normale" fugl sås 22/8. Største flok var 18 ex.

De sidste Tinksmede ses som regel i de første dage af september. I lokalrapportens tidsalder har der hidtil kun været et fund senere end 6/9, nemlig 16/10 1978 i Horskær.

Alle obs nævnes:

Brabrand Sø: 9/5 2 (AJ), 12/5 5 (EH), 13/5 + 14/5 3 (AJ), 15/5 2 (MB, EH), 16/5 3 (AJ) samt 30/6 1 (HLL), 24/7 3 (AJ) og 10/10 1 (EH). Vandhul ved viadukt i Tranbjerg: 5/5 3, 6/5 3, 8/5 4, 10/5 1 og 22/5 2 (PH, BHJ, FL). Kysing Fjord: 13/7 1, 22/7 7, 23/7 3, 28/7 1, 1/8 7, 3/8 18, 11/8 4, 14/8 2, 15/8 12 og 22/8 11 (PH, KHe, AJ, BHJ, OGJ, HLL, CQP, HP). Øvrige: 15/5 1 Ramten-Dystrup Sø (EH), 15/5 10 engen vest for Grenå (EH), 9/6 1 Østerby Mose (BHJ), 30/7 1 Lilleøre, Samsø (LeB) og 22/8 1 Solbjerg Sø (BHJ).

Rødben (Tringa totanus)

Fåtallig (- ret almindelig ?) yngletrækfugl, fåtallig (-ret almindelig) træk-gæst (ult. mar - maj og jul - sep) og sjælden, men vistnok regelmæssig vinter-gæst.

I forhold til de senere år er der kun få indrapporteringer af Rødben, men der er intet, der tyder på, at artens status er ændret. Så behandlingen her indskrænkes til at nævne ynglefund, vinterfund og større flokke.

Ynglefund med antal par (fugle set 20/5 - 1/7 regnes som potentiel ynglende): 2-3 Hesselholm Made (LeB), 1 Alrø Pojd (G), 15 Alrø (JG), 2 Kaisemade (JG), 0-1 Kysing Fjord (JFT), 1-2 Solbjerg Sø (BHJ), 0-1 Brabrand Sø (PH), 0-1 Lading Sø (SH), 2-5 Følle Bund (HA), 2-3 Kalø Ruin (HA) og 0-15 Begtrup Røn (SH), i alt 21-41 par.

Forårstræk fra 22/3, største flokke var 22/4 14 Følle Bund (HA) og 16/5 30 Alrø (PH). Ud over på disse lokaliteter blev der kun set over 4 fugle ved Kysing Fjord og Brabrand Sø.

I efteråret var største flok 22/8 9 Kysing Fjord (HP) og sidste "normale" fugl sås 1/9.

I vinterperioden sås som sædvanligt enkelte Rødben, som ifølge den fasttømrede tradition henvises til racen Islandsk Rødben (*T. t. robusta*) - det kunne efterhånden være skægt at få nogle af dem sikkert racebestemt -, alle obs fra oktober - med. marts nævnes: 10/1 2 Studstrup (LB), 7/11 i S + 14/11 i hørt Fornæs Fyr (RD) og 22/12 4 Alrø (HP).

Se appendix II.

Sortklire (Tringa erythropus)

Fåtallig trækgæst (pr. maj og pr. jun - ult. sep - pr. okt).

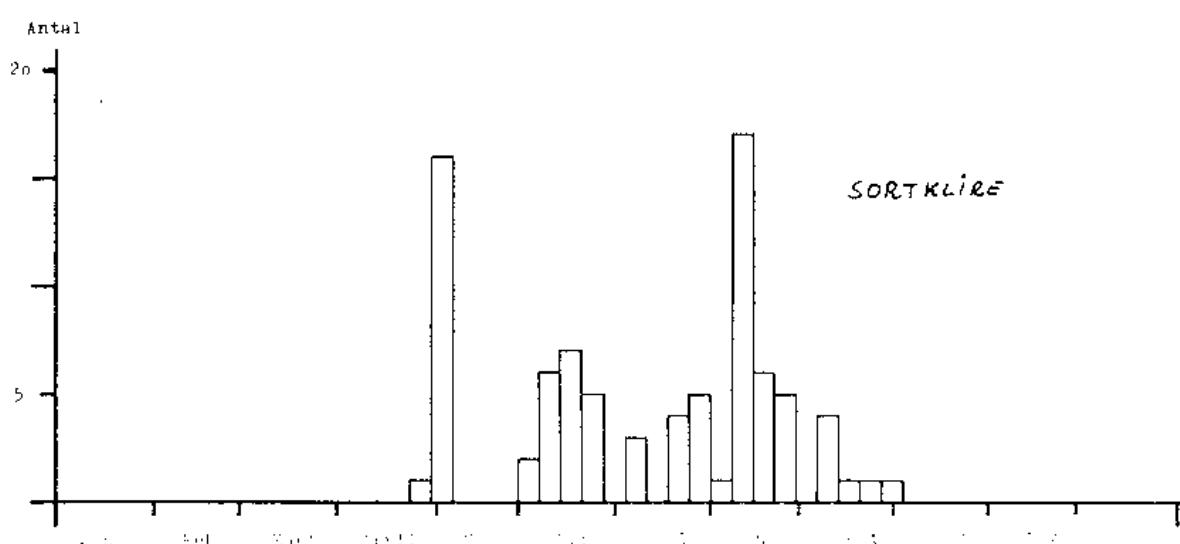
Forårstrækket som sædvanligt meget koncentreret, det hele overstås på en uges tid, 4-9/5.

Om efteråret kan arten til gengæld ses i en lang periode. Familien ta'r nemlig sydpå hver for sig. Allerede fra primo juni møder vi de gamle hunner, i løbet af juli følger de gamle hanner, og umiddelbart efter i august kommer ung-fuglene. Enkelte etternølere, udelukkende ungfugle, kan ses igennem september og ind i oktober, undtagelsesvist til primo november.

Alle obs nævnes:

Brabrand Sø: 4/5 1, 6/5 1, 9/5 1, 4/6 2, 11/6 1, 30/6 4, 30/7 2 S, 13/8 1 S og 20/8 1 (LB, EH, PH, KHe, AJ, HLL). Kysing Fjord: 7/5 9, 22/6 3, 13/7 2, 28/7 4, 1/8 3, 3/8 3, 14/8 14, 15/8 15, 22/8 5, 30/8 1, 14/9 2, 26/9 1 og 2/10 1 (AJ, OGJ, HLL, CQP, HP).

Øvrige: 8/5 1 Kare Holm (EH), 8/5 5 Langer (LeB), 16/6 5 Begtrup Vig (JG), 20/6 4 Følle Bund (HA), 28/6 1 + 13/7 1 Mørke Kær (Gejrf.), 10/8 1 Dejret Øhoved (KHe), 14/8 1 Hassensøer (CQP), 29/8 1 Alro Polder (DOF), 1/9 3 Følle Bund (HA), 12/9 2 Lerdrup Vig (H+JE) og 16/9 1 + 19/9 1 Østerby Mose (BHJ).

Hvidklire (Tringa nebularia)

Fåtallig forårstræksgæst (april - ult. maj) og ret almindelig efterårstræksgæst (ult. jun - okt.).

Som i de seneste år enkelte fugle i april og oktober. Årets sidste 29/10 er rekord, når undtages 2 december-fund i 1978.

Følgende iagttagelser nævnes: alle april-, juni- (ingen i år) og oktober-fund samt alle obs af mindst 5 fugle.

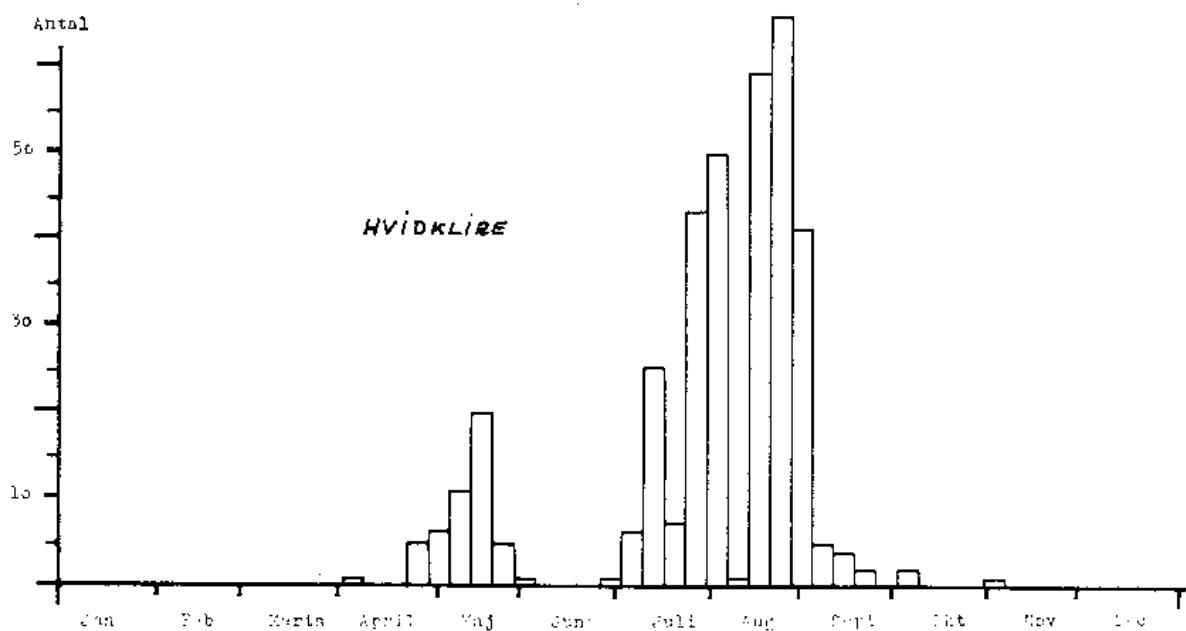
Forår:

7/4 1 Fornæs (DOF), 25/4 5 Kysing Fjord (PH), 8/5 5 Hesselholm (LeB), 20/5 9 Kare Holm (EH), 22/5 5 N Pinds Mølle (HE, ET) og den sidste 29/5 1 Hattemager (SMJ).

Efterår:

Kysing Fjord: 4/7 6, 13/7 25, 23/7 33, 28/7 15, 3/8 29, 14/8 40 og 22/8 26 (BHJ, HP, HLL, OGJ, EH, PH). Hesselholm: 29/7 6, 3/8 8, 4/8 7, 21/8 16 og 22/8 19 (LeB).

Øvrige: 19/8 8 + 31/8 7 Kærholm (EH), 29/8 25 Alrø Polder (DOF), 1/9 5 Følle Bund (HA), 2/10 2 Begtrup Vig (DOF) og 29/10 1 Alrø (OGJ).

Mudderkliire (*Tringa hypoleucos*)

Ret almindelig trækgæst (ult. apr (undtagelsesvis pr. apr) - ult. maj og pr. jul - med. sep).

Som i 1980 sås en enkelt fugl først i april.

Vi nævner de to første og to sidste fund forår og efterår samt alle obs med mindst 5 fugle.

Forår:

6/4 1 Fornæs (DOF), 30/4 1 Brabrand Sø (HM) og 24/5 1 Brabrand Sø (EH), 29/5 1 Århus Havn (PH).

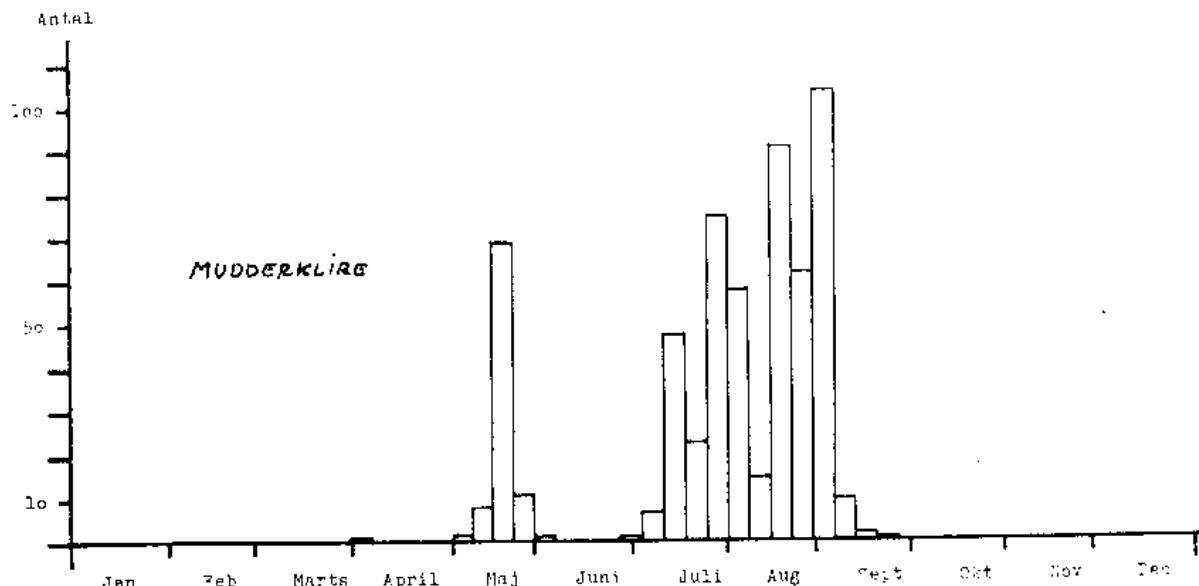
Efterår:

1/7 1rst. Bodil Mølle (ET), 7/7 6 Brabrand Sø (HLL) og 11/9 2-3 S Kalundborg-færgen ved Sletterhage (PH), 19/9 1 Kysing Fjord (OGJ).

Brabrand Sø (30/4 - 24/5 og 7/7 - 31/8): 15/5 20, 7/7 6, 12/7 11 og 31/8 25 (NÅ, LB, EH, PH, KHe, HLL, HM). Kysing Fjord (20/5 og 13/7 - 19/9): 13/7 26, 23/7 37 (årets rekord: HLL), 3/8 14, 14/8 25 og 22/8 18 (EH, PH, OGJ, HLL, HF). Århus Østhavn (12/5 - 29/5 og 10/7 - 5/9): 29/7 5-6, 31/7 min. 6, 10/8 15, 14/8 19, 15/8 13, 21/8 13, 22/8 17, 29/8 9, 31/8 6 og 5/9 10 (NÅ, PH). Øvrige: 14/5 7 vandhul ved Tranbjerg (PH), 15/5 16 Ramten-Dystrup Sø (EH),

20/5 10 Mørke Kær (Gejrf.), 23/5 7 Lading Sø (SH) samt 9/7 5 Tunø (JG), 27/7 19 på kysten mellem Vesborg Fyr og Brattingsborg, Samsø (LeB), 15/8 11 + 17/8 18 Kare Holm (EH), 21/8 8 trk + 28/8 24 trk. Fornæs Fyr (EH), 28/8 14 Tunø (PH, SH) og 31/8 5 Kare Holm (EH).

Se appendix II.

Snepeklire sp. (Limnodromus sp.)

Se appendix I.

Islandske Ryle (Calidris canutus)

Fåtallig efterårstræksgæst (jul - aug - ult. okt)

Ingen forårsfund og ingen fund i juli måned, til gengæld flere oktoberfund end sædvanligt.

Alle obs nævnes.

Århus Østhavn: 14/8 5 ad., 21/8 3, 29/8 4 og 31/8 2 (NÅ, PH, OGJ). Kysing

Fjord: 1/8 1, 22/8 1, 14/9 3 og 26/9 1 (AJ, OGJ, HP).

Øvrige: 14/8 1 Hassensør (CQP), 28/8 8 trk. Fornæs (EH), 28/8 5 + 29/8 2 Alrø (H+JE, DOF), 31/8 21 Kare Holm (EH), 12/9 4 Lerdrup Vig (H+JE), 2/10 3 Begtrup Vig (DOF), 3/10 8 trk. Fornæs (EH), 23/10 5 Alrø (HE, LPJ) og 24/10 20 Sødringholm (AJ).

Sortgrå Ryle (Calidris maritima)

Meget sjælden og uregelmæssig (?) træk- og vintergæst.

Vi har i de seneste 10 år fund fra dec 1972, nov 1973, april 1974, okt 1978 og april + maj + nov 1980. Disse fund er - bortset fra vinterfundet 24/12-72 i Alrø - alle fra Djurslands kyster, hvor arten måske kan ses regelmæssigt i april - maj og okt - nov.

Årets obs:

19/1 1rst. Fornæs (AJ) og 10/10 2 N Fornæs Fyr (RD).

Dværgryle (Calidris minuta)

Sjælden forårstrækgæst (pr. - med. maj) og sjælden (-fåtallig) efterårstrækgæst (ult. jul - med. sep).

Det bedste forår (3 fund af 4 ex.) og dårligste efterår (5 fund af max. 8 ex.) i mands minde.

Alle obs nævnes.

Forår:

9/5 1 Grenå Enge (OF), 13/5 1 Århus Havn (PH). og 16/5 2 Alrø (PH).

Efterår:

23/7 2 + 3/8 2 + 5/9 1 + 15/9 1 Kysing Fjord (PH, BHJ, OGJ, HLL) samt 21/8 2 Århus Havn (OGJ).

Temmincksryle (Calidris temminckii)

Fåtallig forårstrækgæst (med. maj - ult. maj) og sjælden efterårstrækgæst (med. jul - med. sep).

Påfaidende få obs fra Kysing Fjord.

Alle obs nævnes:

Grenå Enge: 9/5 1, 14/5 17 og 15/5 7 (RD, OF, EH).

Øvrige: 20/5 4 Kysing Fjord (EH, JDK), 10/7 2 Århus Østhavn (NÅ). 12/8 1 Døde Å ved Brabrand Sø (MB) og 12/9 1 Kysing Fjord (OGJ).

Se appendix II.

Almindelig Ryle (Calidris alpina)

Sjælden yngletrækfugl, almindelig trækgæst (marts - ult. maj og med. juli - ult. nov) og sjælden - ret almindelig vintergæst (dec - feb).

Kurven over trækforløbet ligner tidligere års. Forårskulminationer pr. apr og med. maj og efterårstræk over en længere periode med kulmination ult. okt.

Følgende iagttagelser nævnes: ynglefund, vinterfund, indlandsiagttagelser samt alle obs af mindst 50 fugle.

Ynglefund:

3/6 2-3 par Begtrup Røn (SH) og ukendt antal par på Alrø (JG)

Vinterfund:

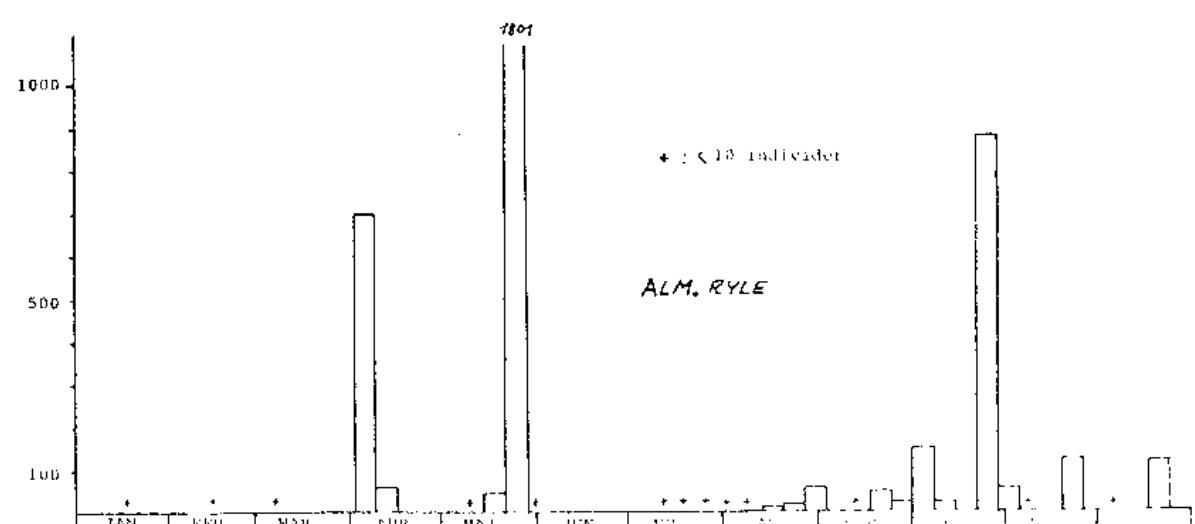
17/1 1 Skæring Strand (SS), 19/1 2-3 Fornæs (AJ), 13/2 1 Århus Havn (PH) samt 4/12 2 Kysing Fjord (EH), 18/12 5 trk. Fornæs (HC) og 22/12 115 (mange) Alrø (HP).

Indlandsiagttagelser:

7/3 1 Solbjerg Sø (PH, BHJ, FL) og 27-29/9 9-10 + 30/9 - 9/10 24 Østerby Mose (BHJ).

Obs over 49 ex.:

3/4 700 Alrø (NÅ), 10/4 60-75 Besser Rev (AJ), 22/5 1000 Søby Rev (SH), 22/5 300 Alrø (SH), 23/5 500 Kalsemade Rev (JG) samt 31/8 53 Kare Holm (EH), 3/10 106 trk. Fornæs (EH), 23/10 '74 Alrø (HE, LPJ), 23/10 89 Horskær (HE, LPJ), 24/10 665 Sødringholm (AJ), 24/10 55 Ajstrup Bugt (AJ), 29/10 55 Alrø (OGJ) og 21/11 120 trk. Fornæs (DOF).

Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginea*)

Sjælden efterårstræksgæst (med. aug - med. sep).

Meget usædvanligt med de manglende iagttagelser i juli måned. Arten har i det hele taget optrådt i antal langt under middel.

Alle obs nævnes:

Kysing Fjord: 14/8 1 + 4/9 2 + 14/9 1 + 19/9 1 (OGJ)

Øvrige: 28/8 2 Airo (H+JE) og 12/9 2 Lerdrup Vig (H+JE).

Sandløber (*Calidris alba*)

Fåtalig efterårstræksgæst (ult. jul - pr. nov)

Alle obs nævnes:

Århus Østhavn: 21/8 1, 31/8 1, 4/9 2, 5/9 1 og 18/10 1 (NÅ, PH, KHe, OGJ).

Øvrige: 30/7 1 Dejret Øhoved (KHe) - nok sæsonens eneste voksne fugl -, 28/8 3 Tunø (PH, SH, JTL), 30/8 2 Kysing Fjord (OGJ), 3/10 1 trk. Fornæs (EH) og 7/11 1 S Fornæs (RD).

Brushane (*Philomachus pugnax*)

Ret almindelig træksgæst (pr. apr - ult. maj og pr. jul - okt), sjælden - fåtalig sommergæst (juni) og meget sjælden, uregelmæssig vintergæst.

Efter kanonåret 1981 er vi tilbage ved det normale. Atter et år med vinterfund ved Kysing Fjord.

Alle obs nævnes:

Forår:

første var 6/4 1 + 11/4 2 Fornæs (DOF). Brabrand Sø: 4/5 8 han, 6/5 3 han, 2 hun, 9/5 1 han, 7 hun, 10/5 ca. 15, 12/5 1, 16/5 1, 18/5 ca 30, 24/5 3 og 29/5 1 han (AJ).

Øvrige: 7/5 3 Kysing Fjord (AJ), 9/5 15 Grenå Enge (OF), 15/5 1 hun Ramten - Dystrup Sø (EH), 16/5 7 Airo (PH), 20/5 3 Kysing Ford (EH) og 20/5 1 han, 3 hun Solbjerg Sø (BHJ).

Sommer:

16/6 8 Begtrup Vig (JG) og 16/6 1 Søby Rev (HLL).

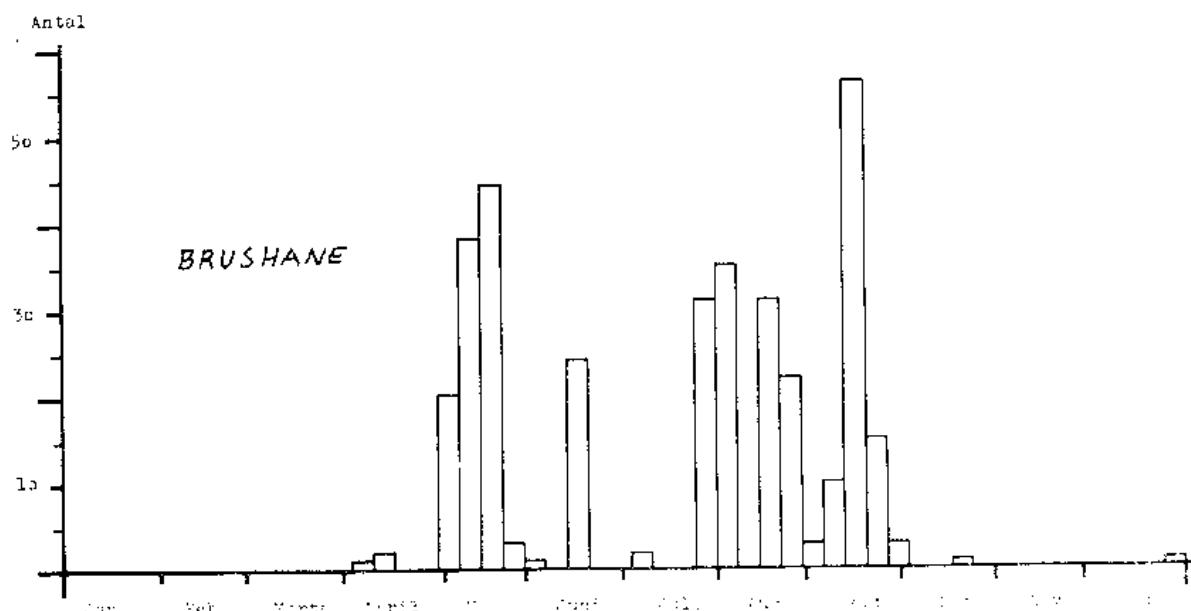
Efterår:

Brabrand Sø: 7/7 1 han + 28/7 1-2 + 29/7 1 + 3/8 4 (AJ), 5/9 10 (LB) 12/9 7

(EH) og 30/9 3 (HLL). Kysing Fjord: 4/7 1 (EH), 23/7 27 (HLL), 1/8 8 (AJ), 3/8 29 (PH, BHJ), 14/8 30 (OGJ), 15/8 30 (CQP), 22/8 21 (HP), 12/9 49 (BHJ), 19/9 6 (OGJ), 21/10 1 (CQP) og 28/12 1 (SH).

Øvrige: 23/7 1 + 27/7 2 Hesselholm (LeB), 14/8 1 Hassensør (CQP), 21/8 1 trk.

Fornæs (EH) og 28/8 3 Alrø (H+JE).

Klyde (*Recurvirostra avocetta*)

Fåtallig yngletrækfugl og fåtallig trækgæst (ult. mar - med. aug.).

Yngler 5-10 lokaliteter i amtet og træffes desuden regelmæssigt i Kysing Fjord. Herudover temmelig sjælden.

Ved ynglefundene er 1981-tallene nævnt i parentes, et par af disse er korrigered (se 1981-rapporten). De store forskelle skyldes dels, at arten er svær at tælle op - mange unge (?) par hævder territorium i en periode, men får ikke taget sig sammen til at yngle - dels, at arten i det hele taget svinger en del i antal fra år til år.

Ynglefund:

Alrø Polder + Alhalen 7 par (5) (FC, JG), Strevelshoved, Alrø 6 par (?) (JG), Kalsemade "yngler" (1) (JG), Søby Rev 14 par (6) (FC), Dejret Øhoved 5-6 par (10-15) (meddeelt JTL), Kare Holm, Randers Fjord 1 par (0) (EH) og Hesselholm Made 3-4 par (3-4) (LeB). I alt 37-39 par.

Yderligere oplysninger: Alrø: set fra 21/3 2, flest 16/5 44 og 20/5 31 (NÅ, FC, JG, EH, PH, HP). Kalsemade/Horskær/Splidholm: flest 23/5 15 (JG) - nok for en dels vedkommende fugle fra kolonien på Alrø. Kare Holm: 8/6 2 (EH) - er ifølge observatøren første ynglefund her siden 1973 - samt 17/8 1 (EH).

Hesselholm Made: set fra 21/3 1, flest 9/4 18 (mange her), 11/4 14 og 3/7 mindst 12 incl. 4-5 juv., sidste set 27/7 3 (LeB).

Obs uden for yngleområderne (alle nævnes):

Kysing Fjord: 21/3 2 (PNN), 4/4 2 (SH), 12/4 4 (BHJ), 7/5 4 (AJ), 20/5 3 (EH) samt 22/7 4 (KHe), 11/8 3 (KHe) og 14/8 3 (OGJ).

Øvrige: 4/4 4 N Fornæs (meddelt NÅ), 10/4 4 Barnekold, Samsø (AJ), 23/5 3 Lerdrup Vig (JG) - selvfølgelig strejfere fra Alrø-kolonien - og 31/5 1 ♂ Gjerrild Nordstrand (RD).

Kjove (*Stercorarius* sp.)

En ubestemmelig kjove huserede i nov i:

Brabrand Sø: 20/11 1 l K (AJ), 21/11 1 kl. 9.50 (JKa).

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*)

Meget sjælden sommergæst (juni), og sjælden efterårsgæst (pr.aug-nov/dec). Tagtagelsen fra december er meget sen.

Sommeriagttagelser:

27/6 1 juv. S Hjelm (EH).

Efterårssiagttagelser:

1/8 2 ad. mørk fase V Fornæs (RD), 7/8 1 juv. Fornæs (RD), 14/8 1 mørk S Hassensør (CQP), 18/10 1 mørk NV Helgenæs (JTL), 28/11 1 Århus bugten (F. Hærsted) og 18/12 2 trk. Fornæs (HC).

Svartbag (*Larus marinus*)

Ret almindelig ynglefugl. Dog gælder det for de fleste af mågerne, at de kun er inddragteret fra Ramsar 13 (og Hjelm via Søravnen, Sø), dvs, at mange potentielle ynglelokaliteter mangler (se 1981-rapporten).

Sandsynligvis almindelig - meget almindelig træk- og vintergæst, tal over 50 nævnes:

Ynglefund med antal par:

11 Svanegrund (LA, JG), 1 Alrø Polder (FC), 2 Søby Rev (FC), 110 Hov Røn (LA, JG), 3 Hjelm (Sø).

Store tal:

30/7 min. 100 Stavns Fjord, 16/10 58 Kysing Fjord (BHJ, FL).

Sildemåge (Larus fuscus)

Fåtallig yngletrækfugl (mar - sep). Anholt mv. mangler. Fåtallig trækgæst (ult. mar - maj og juli - ult. sep).

Kun få indlandsiagttagelser. Alle iagttagelser nævnes:

Forår:

27/3 1 ad. N Moesgård (FL, Moes), 7/4 2 ad. S, 9/4 1 ad. N, 21/4 1 N alle Moesgård (Moes), 7/5 2 rst. Fregerslev ved Solbjerg Sø, den ene britisk race? (ET), 7/5 2 Mørke Kær (Gejrf), 26/5 30 ud for Århus Havn (JG).

Efterår:

10/7 1 ad. + 1 3 K Århus Havn (NÅ), 15/7 1 ad. Tangkrogen (NÅ), 18/7 1 3 K Århus Østhavn (NÅ), 30/7 min. 10 Stavns Fjord (JT), 30/7 1 juv. Gjerrild Nordstrand (BHJ), 21/8 1 ad. Salten Langsø vest (JB), 28/8 1 ad. Tunø (ØBF), 29/8 1 ad. Brabrand Sø (NÅ), 5/9 1 ad. Salten Langsø vest (JB), 26/9 1 ad. Kalundborg - Århus (NÅ).

Se appendix I

Sølvmåge (Larus argentatus)

Almindelig ynglefugl.

Ynglefund med antal par:

154 Svanegrund (LA, JG), 2 Alrø Polder (FC), 120 Søby Rev (FC), 905 Hov Røn (LA, JG), 350-400 Hjelm (Sø), 1 med 2 unger på taget af Magasin i Århus (se FUGLE 4: 1982).

Stormmåge (Larus canus)

Ret almindelig ynglefugl og meget almindelig træk- og vintergæst.

Ynglefund med antal par:

4 Svanegrund (LA, JG), 83 Alrø Polder (FC), 2 Kalsemade (JG), 140 Søby Rev (FC), 5 Hov Røn (LA, JG), 10 Tunø (JG), 80-100 Hjelm (Sø).

Overnatningsplads:

September min. 10.000 Solbjerg Sø (ET), 5/11 skønsmæssigt 25.000 Tange Sø (KNø).

Gråmåge (*Larus hyperboreus*)

Sjælden forårstræksgæst, der foreligger tre iagttagelser, alle af 3 K - fugle.
 14/3 1 S Fornæs (AJ, NÅ), 27/4 1 Risskov (HLL) og 5/5 1 Århus Havn (JS).

Hvidvinget Måge (*Larus glaucopterus*)

Se appendix I.

Sorthovedet Måge (*Larus melanoccephalus*)

Se appendix I.

Dværgmåge (*Larus minutus*)

Fåtallig træksgæst (maj og okt). Meget sjælden vintergæst (dec).

Fem iagttagelser af 13 individer:

15/5 1 juv. Ramten-Dystrup sør (EH), 16/5 2 2 K Mossø (JeM), 16/10 1 2 K Kysing Fjord (BHJ, FL), 21/10 8 ad. S Fornæs (RD) og 29/12 1 Brabrand Sø (JPK).

Se appendix II.

Hættemåge (*Larus ridibundus*)

Almindelig ynglestand- og -strejffugl, og meget almindelig træk- og vintergæst (aug - apr).

Alt for få indrapporteringer af kolonier.

Ynglefund med antal par:

83 Alrø Polder (FC), 1 Søby Rev (FC), 0-14 Brude Sø (AF), ca. 15 i lille sø SØ for Salten Langsø (PH, BHJ, FL), 0-2 Astrup Mose (BHJ), 3495 Brabrand Sø (AJ), ca. 750 Mørke Kær (ØBF), 140 Frederiks dal Hede (ME).

Af andre vigtige kolonier kan nævnes Emborg Odde, Ramten-Dystrup sør og Bjerre-grav Mose.

Tal over 2000:

9/4 4141 trk. NØ-Djursland (DOF), 29/7 2000 Hesselholm Mose, Samsø (LeB) og 5/11 skønsmæssigt 10.000 Tange Sø (KNø).

Sabinemåge (Xema sabini)

Se appendix I.

Ride (Rissa tridactyla)

Invasionsagtig optræden, over 1000 individer giver arten følgende status: sjælden forårsgæst (apr - maj) og almindelig efterårs- og vintergæst (aug - okt - dec).

Forår:

26/5 1 ud for Århus Havn (LA, JG), 9/4 2 trk. NØ-Djursland (DOF).

Efterår:

31/8 1 juv. Århus Østhavn (NÅ). Fornæs: 24/10 263 N (RD), 6/11 29 N (KNØ) og samme ? 35 trk. (HC), 20/11 40 trk. (HC), 21/11 339 N + 4 S (RD, DOF), 24/11 1 trk. (HC), 27/11 7 trk. (EH), 18/12 6 trk (HC), 24/12 6 trk. (HC), 27/12 3 trk. (HC). Århus - Kalundborg: 1/10 5 ad. + 1 juv. (HD), 27/11 1 ad. + 1 1 K (LB) og 30/11 5 ad. + 1 1 K (LB).

Sortterne (Chlidonias niger)

Sjælden træksgæst (maj og aug - sep).

16/5 2 Brabrand Sø (AJ), 20/5 1 Mørke Kær (Gejrf), 24/8 2 Brabrand Sø (AJ), 26/8 2 Brabrand Sø (AJ), 30/9 1 juv. Brabrand Sø (HLL).

Rovterne (Hydroprogne caspia)

Meget sjælden efterårsgæst (aug - sep)

2 fund:

15-17/8 1 ad. i sommerdragt Kare Holm, Randers Fjord (Eti), 4/9 1 S kl. 16.30 Issehoved (LeB).

Hav-/Fjordterne (Sterna paradisaea/hirundo)

Brabrand Sø: 11/7 1, 22/7 1, 13/8 6 S, 28/8 min. 14 (alle AJ), 6/9 3 (BHJ), 9/9 ca. 6 (AJ).

Øvrige: 13/6 1 SV Dørup (ET), 21/8 7 trk. Fornæs (EH), 21/8 1 Salten Langsø vest (JB), 31/8 12 Kare Holm, Randers Fjord (EH), 11/9 1 hørt Sleterhage (LB).

Fjordterne (*Sterna hirundo*)

Sjælden yngletrækfugl, fåtallig træk- og sommertømmergæst (pr. maj - pr. okt).

Ynglefund:

0-2 par Solbjerg Sø (BHJ, FL), 3-4 par Hjelm (Sø)

Solbjerg Sø: 9/5 2, 27/6 3, 2/7 5, 28/7 3 (BHJ, FL). Brabrand Sø: 31/5 1 S, 14/8 1, 16/8 5, 20/8 7, 23/8 25, 24/8 min. 6, 26/8 min. 11, 28/8 2, 29/8 4, 30/8 14, 31/8 9, 5/9 5, 8/9 12-14, 9/9 1, 11/9 4, 12/9 8, 19-20/9 1, 2/10 3-4 (LaB, MB, AF, EH, AJ, BHJ, JKe, HLL, NÅ).

Øvrige: 7/5 2 Kjellerup Sø (JRR), 15/5 1 Mørke Kær (ØBF), 16/5 1 Emborg Odde (BHJ), 10/6 8 Brude Sø (AF), 10/6 1 Engetved Sø (AF), 4/7 2 Kysing Fjord (EH), 5/7 1 Emborg Odde (PH, BHJ, FL), 10/7 5 Århus Østhavn (NÅ), 11/7 2 Århus Havn (KHe), 17/7 1-2 Mørke Kær (AJ), 18/7 3 Århus Østhavn, 27/7 1 trk. Fornæs (EH), 28/8 1 Dråby Sø (FF), 28/8 8 Mossø (AF), 12/9 2 Kysing Fjord (BHJ), 12/9 3 Alrø (H+JE), 28/9 1 Mossø (AF).

Havterne (*Sterna paradisaea*)

Ret almindelig yngletrækfugl (ult. apr - ult. aug).

Ynglefund, indlandsdragtagelser + først og sidste nævnes.

Ynglefund med antal par:

3 Svanegrund (LA, JG), 144 Alrø Polder (FC), ? Alrø (JG), 122 Søby Rev (FC), 1 Hjelm (Sø).

Indlandsdragtagelser:

12/7 1 Brabrand Sø (HLL), 30/7 6 Brabrand Sø (AJ), 31/7 1 Ø Langenæs Alle (AJ).

25/4 2 Kysing Fjord var første og 28/8 2 Tunø (ØBF), sidste.

Dværgterne (*Sterna albifrons*)

Sjælden yngletrækfugl og fåtallig træk- og sommertømmergæst (pr. maj - aug).

Alle obs nævnes.

Ynglefund:

3-5 par Århus Østhavn: 6/5 2 (PNN), 12/5 2 ad., 13/5 3 ad., 22/5 3 ad., 29/5 3 ad. (alle PH), 1/6 1 par i parring + 1 territorichævdende (BHJ), 8/6 4 ad., 17/6 5-6 ad., 29/6 6 ad. (alle PH), 10/7 11 ad. + 4 juv. (NÅ), 11/7 3 (KHe),

18/7 10 (NÅ), 21/7 6 ad. + 2 juv. (PNN), 22/7 1 ad. + 1 juv. (PNN) og 29/8 1 juv. (PH).

Indlandsiagttagelser:

2/5 1 Mørke Kær (PNN), 5/7 1 juv. Emborg Odde (PH, BHJ, FL), 17/7 5-7 Mørke Kær (AJ), 16+20/8 1 1 K Brabrand Sø (AJ).

Salt- og brakvandsiagttagelser:

7/5 2 Anholt (HE), 29/5 1 Risskov Strand (EH), 24/6 2 Kysing Fjord (JFT), 25/6 2 Hjelm (EH), 18/7 1 Østre Hedekrog, Samsoe (LeB), 27/7 2 Sælvig Bugten, Samsoe (LeB).

Splitterne (Sternula sandvicensis)

Ingen ynglefund. Fåtallig træk- og sommergæst (med. mar - ult. sep).

De maritime iagttagelser er samlet i figuren.

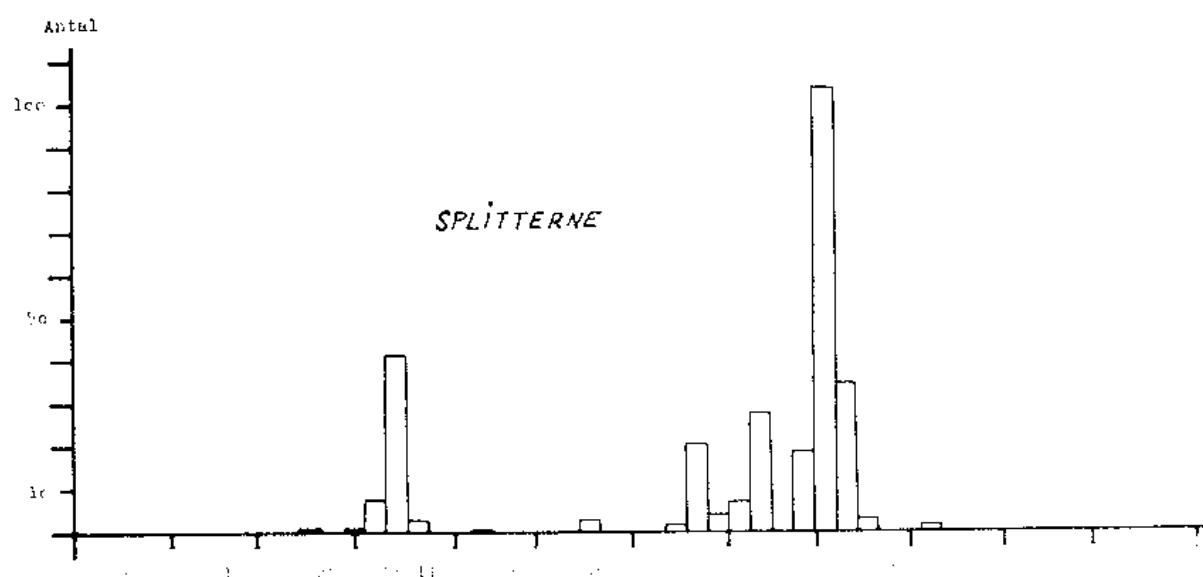
Indlandsiagttageise:

15/8 1 Ringgaden, Århus (SS).

Første: 14/3 1rst. Kysing Næs (BHJ, FL).

Sidste: 25/9 2 Hesselholm, Samsoe (LeB).

Observatører: LeB, RD, JG, EH, KHe, PH, AJ, BHJ, FL, CQP, SS, JT, JFT.

Alkefugle (Alk/Lomvie)

Der foreligger mange iagttagelser, og som det også fremgår af de kommende arter, var 1982 et godt alkefuglear.

Fornæs: 4/4 10 V (NÅ), 8/4 2, 9/4 2, 10/4 1 (DOF), 3/10 24, 24/10 57 (EH), 6/11 308 N + 25 S (KNø) og samme 454, 20/11 1364 (HC), 21/11 6815 N + 2550 S + 13 rst. (RD, EH, DOF), 24/11 27 (HC), 27/11 379 (EH), 5/12 2307 N + 8203 S + 1rst (RD), 18/12 145, 27/12 299 (HC). Hvor intet er angivet er der tale om trk. Århus - Kalundborg: 28/2 1 V (JFT), 1/10 20 (HD), 7/11 5 (KNø), 27/11 8 (LB), 30/11 6 (LB).

Øvrige: 17/1 14 S Kysing Næs (PH, BHJ, FL), 21/2 1 N Århus Havn (BHJ, FL) og 10/10 2 Moesgård Strand (LB).

Se appendix II

Alk (Alca torda)

Følgende alke er blevet bestemt:

17/1 31 N Kysing Næs (PH, BHJ, FL), 28/2 1 S Moesgård Strand (BHJ), 6/11 3 N + 2 S Fornæs (KNø). Århus - Kalundborg: 1/10 3 (HD), 30/10 4 (LB), 7/11 6 (KNø) og 27/11 2 (LB).

Søkonge (Alle alle)

Hele 13 iagttagelser af 28 individer. Noget lignende er vist ikke før set i amtet. Marts og især juli iagttagelserne ligger udenfor landsinvasionen.

Fornæs: 14/3 1 N, 27/7 1 N, 24/10 1 trk, 7/11 2 S, 14/11 3 N + 1 S, 20/11 1 N, 21/11 4 N + 2 S, 5/12 2 S, 18/12 1 trk, 24/12 1 trk, 30/12 1 N (HC, RD, EH). Køge Vig: 28/11 1 (Vildtbiologisk Station).

Lomvie (Uria aalge)

Bl.a. et par interessante iagttagelser i maj og juli.

23/5 1 ud for Århus Havn (LA, JG), 29/7 1 3-4 sømil SV for Vesborg Fyr, Samsø (JT), 1/10 2 Århus - Kalundborg (HD) 6/11 4 N Fornæs (KNø), 26/12 1 vt. Ficjstrup Strand (BHJ).

Tejst (*Cephus grylle*)

Fåtallig ynglestrejfugl og fåtallig - ret almindelig gæst hele året.

Ynglefund:

12 par Tunø (Gejrf, JG) og 2 par Hjelm (Sø).

Fornæs: ses næsten ved hvert besøg (RD). 20/2 2, 21/2 1, 4/4 1, 7/4 2, 9/4 3, 10/4 1, 19/6 6, 27/7 2, 31/7 3, 21/8 2, 24/10 10, 30/10 1, 6/11 1, 21/11 5, 25/11 5, 27/11 2, 27/12 2. Alle trækende (HC, EH, DOF, KNø).

Øvrige: 26/2 4 rst. Vejrø (PM, ET), 28/3 1 rst. Moesgård Strand (PM, ET), 11/6 1 Vejrø (LB), 7/7 11 Tunø (JG), 10/7 1 NØ for Samsø (LB), 29/7 1 juv. Hassensør (JTL), 28/8 5 omkring Tunø (ØBF, PNN), 26/8 16 Tunø (OGJ), 25/10 1 trk. Kysing Næs (HLL). Århus - Kalundborg: 1/10 1 (HD), 27/11 + 30/11 3 (LB).

Lunde (*Fratercula arctica*)

17 iagttagelser af op mod 75 individer, også på Sjælland har invasionen været særdeles mærkbart.

Fornæs: 2/3 1 N, 27/4 3 N + 1 S, 21/10 1 S, 22/10 2 N, 6/11 2 N + 1 S, 7/11 2 N + 3 S, 13/11 8 N + 3 S, 14/11 11 N, 20/11 3 N + 1 S, 21/11 7 N + 1 S, 27/11 4, 5/12 1 S, 11/12 3 N + 1 S, 18/12 2 trk, 30/12 1 N (HC, OF EH, KNø, DOF og især RD). Århus - Kalundborg: 7/11 1 (KNø).

Huldue (*Columba oenas*)

Sjælden - fåtallig yngletrækfugl (pr. mar - aug), ret almindelig forårstræksgæst (med. feb - jun) og fåtallig efterårsgæst (aug - okt). Arten kom tidiigt i 1982 - tre iagttagelser i februar, med 12. som første.

Ynglefund:

Vilhelmsborg: 2 par (BHJ, OGJ), Hejrekolonien ved Moesgård: 1-2 par (SH, EHJ), Marselisborg Dyrehave: 2 par (JTL), Se desuden apr - juni under "øvrige".

Moesgård: Første 17/2 1 N, max. 14/3 23 N, sidste 1/5 1 N, total 111 trk + 13 rst (Moes, PH, AJ, FL, JS, NÅ). NØ-Djursland: 20/2 2 V, 14/3 3 V, 16/3 3, 26/3 1 V + 1 SØ, 28/3 3, 3/4 8, 5/4 4, 6/4 5, 7/4 8, 9/4 1, 10/4 4, 11/4 2, 17/4 4, 5/6 2 Ø, 20/6 1 V, intet angivet = trk (OF, DOF, RD, EH, AJ, JDK, NÅ).

Øvrige forår + sommer:

12/2 1 Øer (AJ), 5/3 1 N Risskov (HLL), 14/3 2 Tomkær, 21/3 3 Glatved, 25/3 1 Tomkær (OF), 28/3 1 N Tørring Mark (NÅ), 3+7/4 1 Tomkær, 4/4 1 Brabrand Sø (JTL), 6/4 2 N Solbjerg Sø (BHJ), 11/4 2 Brattingsborg (LeB), 7/5 2 Anholt (HE), 20/5 1 Fussinge Skov (JRR), 24/5 2-3 Brabrand Sø (EH), 10/6 1 Åby Eng, Århus Å (BHJ).

Efterår:

Kysing Fjord: 3/8 3, 12/9 1 (PH, BHJ), 12/9 7 Gylling Næs (H+JE), 21/10 3 S Helgenæs (JTL).

Ringdue (Columba palumbus)

De største tal nævnes.

Forår:

Moesgård: Mellem 17/2 - 24/5 7306 trk, max. 17/3 1659 (Moes). NØ-Djursland: 7/4 2689 trk, 10/4 2749 trk (DOF).

Efterår og vinter:

13/10 300 rst. Lisbjerg Skov (HE), 24/12 40-50 Brabrand Sø (AF), 17/1 125 Brabrand Sø (AJ).

Turteidue (Streptopelia turtur)

Sjælden forårstræksgæst (ult. maj - pr. jun), muligvis meget sjælden ynglestrækfugl.

Følgende iagttagelser:

Gjerrild Nordstrand: 22/5 1 kurrende + 1 rst. (RD), 29/5 1 (OF), 31/5 1 Ø (RD), 5/6 1 kurrende (RD). Anholt: 30/5 1 (OGJ).

Gæg (Cuculus canorus)

Første (pr. maj) og sidste (ult. jul - sep) nævnes:

9/5 1 Nørre Skov ved Odder (BHJ), 9/5 2 Haar Skov (SMJ), 12/5 2 sy Brabrand Sø (AJ, EH), 12/5 1 Hinnerup (PN), 23/7 1 Kysing Fjord (HLL), 30/7 1 Dejret Øhoved (KHe), 31/7 1 Brabrand Sø (AJ), 13/8 1 Døde Å (AJ), 20/9 2 Damsbromose, meget sent (SMJ).

Kirkeugle (*Athene noctua*)

Sjælden ynglestand- og strejffugl.

JTL mener, at arten desværre fortsat er i tilbagegang.

Lokaliteterne nævnes fra syd:

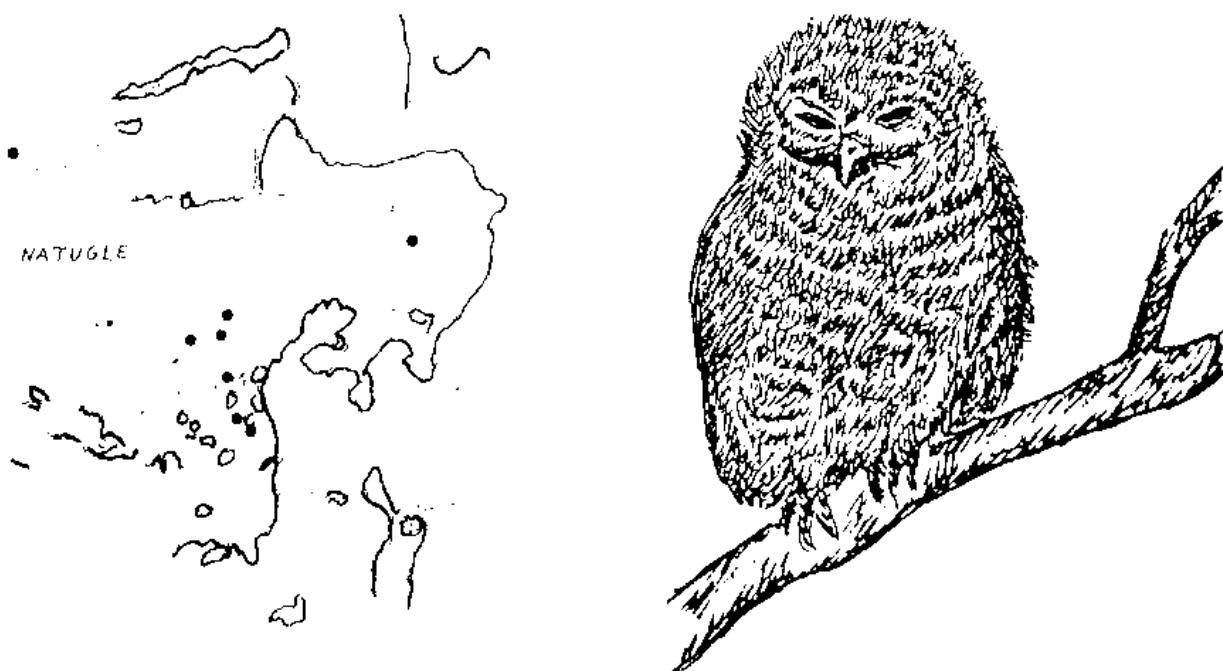
15/10 1 Mårslet (BHJ), 4 par nær Århus (JTL), 4/9 1 Lyngby (OGJ), 1/4 1 N Botanisk Have, Århus (NÅ), 9/8 1 Grimbjævej, Brabrand (BHJ), 10/2 1 hørt Ryhaven, Hasle (EH), 30/5 1 Fuglsølejren (JTL), 24/6 1 Vejlager ved Bjergby N for Randers, yngler på gård, lokale har set 4 på tagryg (PN).

Natugle (*Strix aluco*)

Fåtalig - ret almindelig ? ynglestand- og strejffugl.

Alle obs, lokaliteterne fra syd mod nord, nævnes:

Tornsbjerg - Hadrup Skov: 8/5 + 20/7 1 (DLJ), Gård ved Astrup Mose: 1/6 1 h (BHJ), Vilhelmsborg: bl.a. 5/8 1 ad. + 1 juv. + 1 (BHJ), Mårslet: 15/3 1 h, 20/6 1 juv. h, 21/6 1 ad. med 2 juv., 26/6 h, hele dec 1-2 hørt + set (BHJ, FL), Hørret Skov: 2/9 1 h (ØBF), Dørup: 29/11 1 h (PM, ET), Bodil Mølle: 16/5 1 h (ET), Dødeå Eng: 24/5 1 (PH), Skanseparken, Århus: 13/12 1 (meddelt NÅ), Brabrand: hele året, 2 unger på vingerne (LB), Åbyhøj: 24/3 1 overflyvende (HE), Nordre Ringgade, Århus: 27/4 1 (NÅ), Risskov: ofte (PN), 23/1 1 (HE), Skjoldelov Bjerge: 30/5 1 med 2 juv. (SMJ), Nørrejord: 5/6 2 pulli i kasse (SMJ), Haar Skov: 5/6 1 par (SMJ), Fannerup: 15/5 1 par (EH), Tøjhushaven, Randers: 2/1 1 h (EH).

Skovhornugle (Asio otus)

Sjælden ynglefugl, 3-5 par inddrapporteret, og fåtallig træk- og vintergæst (med. okt - med. mar.).

Arten har ikke vist sig ved det sædvanlige vinterstade i Søskoven ved Brabrand Sø i efteråret. Jagttagelserne i Brabrand kunne tyde på, at fuglene er flyttet eller har spredt sig i mindre stader.

Yngleperioden:

Nordby Hede, Samsø: 3/7 1 kl. 22.40 (LeB), Brabrand Sø: 1 med føde, formodet rede (JTL), Haar Skov: 5/6 1 par med 3 unger (SMJ), Ris Plantage, ved Kongensbro: 12/6 1 ad. jagende 22.45 - 22.50 + 3 juv. i rodgræn (BHJ), Mols-laboratoriet: 19/6 pulli hørt (JG).

Vinterperioden:

Brabrand Sø: 1+3/1 11, 10/1 10, 11/1 12, 16/1 10, 17/1 11, 25/1 10, 27/1 10, 29/1 1, 31/1 11, 3/2 11, 4/2 9, 7/2 15, 13/2 13, 16+17/2 12, 18+19/2 7, 20+21/2 10, 23/2 + 1/3 7, 3/3 5, 5/3 1, 7+9/3 3, 12/3 2, 14/3 1. Brabrand (ikke ved søen !): 15/11 2, 21/11 1, 5/12 1, 31/12 2 (LB). Norringuhre: 14/10 1 (PN).

Se appendix II.

Nosehornugle (Asio flammeus)

Fåtallig træk- og vintergæst (okt - maj).

Flere end normalt - der var gnaverår i Lapland i 1982, men foråret var også vænt.

Alle obs nævnes kronologisk:

10/1 1 S Kysing Næs (AJ) + 1 Kysing Fjord, samme ? (SK), 28/3 1 N - rst. Gjerrild Nordstrand (JDK) + 1 rst. Fornæs Fyr (EH), 7/4 1 rst. NØ-Djursland (DOF), 25/4 1 Kysing Fjord (PH), 8/5 1 Hesselholm, Samsø (LeB), 16/10 1 Hinnerup (JS), 21/10 1 ind Fornæs (RD) + 1 ind Kågsør Hage, Samsø kl. 15.00 (LeB), 24/10 1 Kysing Fjord (HP), 20/11 1 Vrold (GG), 29/12 1 Kysing Fjord (PH).

Natravn (Caprimulgus europaeus)

Sjælden yngletrækfugl, ankommer i maj.

Ynglefund:

2 par nær Katholm Skov (JTL).

Øvrige: 29/5 1 kl. 22.20 Mårup Plantage, Samsø (LeB) og 30/5 1 Anholt (OGJ).

Mursejler (*Apus apus*)

De første og sidste + nogle store tal:

Første:

4/5 min. 15 Brabrand Sø (AJ), 5/5 2 Brabrand Sø (LB), 6/5 1 Randersvej, Århus (HLL), 8/5 1 Samsø (LeB).

Sidste:

25/9 1 Hesselholm, Samsø (LeB).

Tal over 100:

21/5 min. 100 Brabrand Sø (AJ), 11/6 150 Ristrup (SMJ), 8/8 5-600 trk. Åbyhøj (HE), 11/9 129 trk. Sletterhage (EH).

Isfugl (*Alcedo atthis*)

Ingen yngleiagttagelser. Fåtallig træk- og vintergæst (aug - mar).

Alle obs nævnes:

1/1 1 Kvind Sø, 2/1 1 Lystrup Å, begge ved Bryrup (JB), 13/1 1 Bodil Mølle (ET), 25/3 2 Pinds Mølle (meddelt ET), 19+29/8 1 Fussing Sø (JRR), 29/8 1 Pinds Mølle (PM, ET), 12/9 1 Brabrand Sø (JKa), 2/10 2 Mørke Kær (Gejrf), 30/12 1 Lystrup Å (JB).

Grønspætte (*Picus viridis*)

Fåtallig - ret almindelig ynglestand-, strejf- og trækfugl, ses året rundt.

Alle iagttagelser nævnes, lokaliteter fra syd mod nord:

Dørup Mølle: 11/1 1 h, 24/1 1, Bodil Mølle: 3/1 + 24/2 spor i myretue, 30/6 1, Pinds Mølle: 4/2 + 25/3 spor i myretue, 13/4 2 h, 11/5 1-2 h (alle PM, ET) + 20/5 1 h (PH), Moesgård Strand: 1-3 fugle registreret fra 9/3 - 24/5 (HE, PH, AJ, BHJ, FL, PM, Moes, ET, NÅ), Marselisborg: 28/3 1 h, 7/5 1 (Av., OGJ), Stautrup Skov: 3/1 1 ? (AJ). Kongø Plantage: 4/8 1 h, Kvind Sø:

12/5 1 h, Katrinedal: 9/3 1 h, ikke alle iagttagelser, men tilbagegang (JB), Salten Langsø: 20/2 1 h, 28/3 + 17/4 h, 28/11 1 (JB, HP, NÅ), omkring Silkeborg: styrrende almindelig (HCh, BRS), Hestehaven ved Hornslet: 18/4 1 h (AJ), Haraldslund: 17/4 + 25/5 1 (SMJ), Ris Plantage, Kongensbro: 12/6 1 h (BHJ), Stubbe Sø: 28/3 2-3 h, 21/3 1 (PH, BHJ, FL, PN), Ruggård Sø: 19/4 1 h + 1 (AJ), Auning Smørmose: 15/5 1 h (ØBF), Løvenholm Skov 27/3 1-2 h (PM, ET), Gjerrild Skovene: 5/4 1rst, 18/4 1 h (BHJ, DOF), Nørreå S for Ålum: 24/4 1 h (AJ), Kærholm, Randers Fjord: 20/5 1 (EH), Sødringholm: 24/10 1 h (AJ).

Lille Flagspætte (*Dendrocopos minor*)

Meget sjælden og uregelmæssig gæst, et fund:

13/1 1 Thorsmølle, Marselisborg Skovene (EH).

Sortspætte (*Dryocopus martius*)

Sandsynligvis sjælden ynglestrejfugl og sjælden – fåtallig træk- og vintergæst.

Velling Skov: mange iagttagelser, især i sidste halvdel af året på to steder i skoven, ingen redehuller set (JB), Brude Sø: ædespor 28/3 (NÅ), Salten Langsø: 28/3 1 sy (NÅ), 14/11 1 h (?), Silkeborg Nordskov: 30/10 1 hun, 31/10 1 juv. han + 1 ad. han med rød farve-ring på højre ben, 1/11 1 juv. han + samme ad. han, 28/12 1 hun gul farve-ring på højre ben (HCh, BRS, J. Rafn), Silkeborg Østerskov: 2/11 1 h (HCh, BRS), Gravmose, Virklund: 31/10 1 h (HCh, BRS), Skov nær Laurberg: 1 ynglepar (JTL).

Vendehals (*Jynx torquilla*)

Muligvis sjælden yngletrækfugl ellers sjælden – fåtallig trækgæst (maj og aug – sep).

Yngleperioden:

30/6 1 Gludsted Plantage (JB).

Trækperioden:

6/5 1 Dørup (ET), 9/5 3 Anholt (HE), 14/5 1 Moesgård Strand (JS), 16/5 1

Gjerrild Nordstrand (EH) + 1 Mossø (JeM), 23/5 1 Kalsemade Rev (JG), 29/5 2 Anholt (OGJ), 28/8 - 4/9 1 Donbækvej Brabrand (meddeleit JTL), 5/9 1 Brabrand (LB), 14/9 1 Risskov (SS).

Toplærke (*Galerida cristata*)

Fåtallig ynglestandfugl. Kun registreret i Århus-området.

Hørning butikscenter: 8/1 2 (PM, ET). Tranbjerg-centeret: 21/4 1 ad., 6/5 1 sy (BHJ). Åby Ringvej: 8/12 1 (LB). City Vest: 23/4 1 (MB), 18/8 1 (LB). Århus Havn: 10/1 4 (HLL), 1-5/9 2 (AJ), 14/11 7 (HLL). Esso, Randersvej: 28/3 2 14/12 1 (AJ).

Hedelærke (*Lullula arborea*)

De første fugle indfinder sig på ynglepladserne allerede i marts. Og med de iagttagelser, der foreligger, må den regnes for siælden - fåtallig ynglefugl, fåtallig forårstræksgæst (med. marts - ult. april), mens den ikke er registreret i efteråret.

Yngletiden:

Embørg Odde, Mossø: 28/3 1 sy (NÅ), Salten Langsø: 17/4 4 (OGJ). Stubbe Sø: 21/3 2 sy (TB), 27/3 4 (SS) og 28/3 2 sy (PH, FL, BHJ). Lange Sø: 24/4 4 (SS). Løvenholm Skov: 21/3 1 (TB). Bakken ved Gjerrild: 27/3 1 hørt (EH). Gjerrild Nordstrand: 26/3 1 par (RD), 16/5 2 (EH). Anholt: 30/5 1 (OGJ).

Forår:

13/3 - 3/4 8 trk. Moesgård Strand (Moes), 26/3 1 V + 2 hørt Gjerrild Nordstrand (RD), 5/4 2 trk. + 7/4 4 trk. NØ-Djursland (DOF) og 12/5 1 Århus Havn (PH).

Sanglærke (*Alauda arvensis*)

Iagttagelser dækende perioden 1/1 - 7/2 + dec nævnes:

Første:

20/1 6 Hørret Enge (FL), 30/1 3 Fløjstrup Skov (SS), 31/1 1 Brabrand Sø (PNM), 7/2 1 Silkeborg (ME), 1 sy Vrads Station (JB), 1 sy Solbjerg Sø (BHJ), 15-20 hørt Brabrand Sø (AJ, HM), 5 Soften (SMJ), 15 trk. Randers Fjord (EB).

Sidste:

2/12 hørt Damsbro Mose (JS), 22/12 3 Airo (HP), 29/12 1 Hørveddøje (SMJ).

Bjerglærke (*Eremophila alpestris*)

Meget sjælden trækgæst.

30/10 1 ad. i vinterdragt Århus Havn (PH).

Svale sp. (*Hirundinidae*)

Land/By/Digesvale: Sletterhage: 11/9 1255 S (i %-vis fordeling 60/30/10) (EH, RD).

Land/Digesvale: Brabrand Sø: 18/9 1000-1500 (JKa).

Landsvale (*Hirundo rustica*)

Alle obs fra april og ult. okt nævnes.

3/4 1 Ring Kloster (Ian Heilmann), 7/4 1 Tomkær (OF), 9/4 1 (Fl. Andersen, Odense, HLL) + 14/4 1 (AJ) + 16/4 3 N Brabrand Sø (AJ), 18/4 1 Lokal ynglefugl Søften (SMJ), 23/4 2 (BHJ) + 24/4 8 Brabrand Sø (PNN), 24/4 2 Mårslet (BHJ), 24/4 2 Nørreåen ved Fiadbro (AJ), 25/4 1 Brabrand Sø (MB), 25/4 set + 27/4 1 sy Dørup (FT), 26/4 2 Søften (PN), 29/4 5 Mårslet (BHJ) og 29/4 1 Århus C (EH). 18/10 6 Kysing Fjord (LB), 18/10 1 Brabrand Sø (LB), 21/10 2 juv. S + 22/10 1 juv. S Fornæs Fyr (RD), 24/10 1 VSV Sødringholm (AJ), 24/10 1 Langå (AJ) og 27/10 2 Mossø (AF).

Bysvale (*Delichon urbica*)

Alle i tidsrummet 1/4 - 10/5 + oktober nævnes:

21/4 2 Toveshøj (JKa), 7/5 4 Kysing Fjord (AJ), 9/5 6 Solbjerg Sø (FL, BHJ), 9/5 1 Brabrand Sø (AJ), 9/5 2 Anholt (HE), 10/5 6 Brabrand Sø (AJ), 10/5 3 Århus (PN), 7/11 1 Århus Havn (JR).

Digesvale (*Riparia riparia*)

Iagttagelser fra apr - 10. maj + september samt ynglefund nævnes.

Ynglefund:

Tunø 840 huller (JG), Pilbrodalen ca. 80 huller (BHJ), Solbjerg Sø 2 huller (BHJ), Langbaile Grusgrav 200 huller (FL, BHJ), Holmebjerge 42 huller (BHJ),

Tulshøj 1 hul (BHJ), Hinnerup 275 huller (SMJ), Ahl Hage koloni (FF), Hassensør koloni (FF).

Brabrand Sø: 30/4 1, 6/5 125, 7/5 22, 9/5 4, 10/5 10, 9/9 ca. 50 (AJ).

Øvrige: 11/4 2 Salten Å udløbet (JB), 24/4 1 Bjerregård Mose (AJ), 6/5 3-4 Hinnerup (PN), 9/5 1 Hesselholm (LcB), 10/5 1 Østerby Mose (BHJ).

Pirol (*Oriolus oriolus*)

Sjælden yngletrækfugl og sjælden trækgæst.

Ynglepar:

Brattingsborg Skov, Cylling Næs, Søby Fredskov (alle Gejrf) - et par hvert sted.

Andre:

23/5 1 Marselisborg (OGJ), 30/5 1 hun Gjerrild Nordstrand (RD), ult. maj 1 ringmærket Kasted Mose (Gejrf) og 1/7 i sv. Toholit Skov, Langå (TB-P).

Ravn (*Corvus corax*)

Sjælden ynglestandfugl og fåtallig strejfsgæst.

Mulige eller sikre ynglepar:

Kolskov (ET), Fløjstrup Skov (TB, Moes), Frijsenborg Skov - ifølge lokale op til 12 set - (JTL), Skarupgård Skov (JTL), Nær Hinnerup 1 par + 4 udfl. unger (SMJ, PN, TB), 1 par + 3 udfl. unger (SMJ).

Strejffugle:

Pindsmølledal 1, Dørup 1, Kolskov 2-3, Salten Sø 1, Kysing Fjord 2 ad. + 3 juv., S for Malling 1, Fløjstrup 1, Jeksen Dalen 1, Tranbjerg 1 ad. han, Hørret Lykke 1 ad., Jelshøj 2, Århus Forbrændingsanlæg Nord 2-3, Marselisborg Skov 4, Vejlby Nord 1, Lading Sø 1 par, Harlev 1, Spørring 1, Damsbro Mose 1, Glatved 2, Ålsrode 2, Rugård 1, Tomkær 1, Katholm Skov 1, Fussingø Skov 1 (ET, TB, OGJ, AJ, HE, BHJ, SS, EP, JTL, PN, JS, OF, JRR).

Træk:

12/2 1 NV Salten Sø, vest (TB, ET), 4/4 1 NV Langballevej (BHJ), 5/4 1 trk. NØ-Djursland (DOF), 14/4 1 VNV Brabrand Sø (JTL), 24/4 1 juv. N Moesgård Strand (Moes), 21/5 2 S Dørup (ET, PM), 23/5 2 NV Randers (JRR).

Sortkrage (*Corvus corone corone*)

Meget sjælden yngletrækfugl (?) og vintergæst, fåtallig trækgæst (med. mar - ult. maj og oktober).

Sommer:

15/6 i Jelshøj (BHJ), 17/6 i Moesgård (HLL) og 12/8 2 Katrinedal (JB).

Vinter:

3/1 1 Brabrand (LB), 25/1 1 Brabrand Sø (AJ)

Forår:

Største tal: Fornæs 3/4 8 (HLL). Moesgård Strand 2/3 - 9/5 20 trk. (Moes).

Ellers kun registreret enkeltvis.

Efterår:

21/10 3 S Helgenæs (JTL) og samme dag 1 Hesselholm (LeB).

Råge (*Corvus frugilegus*)

Almindelig ynglefugl.

Ynglefund:

Morsholt nær Odder: min. 100 reder (FL). Mellem Ry og Skanderborg: min. 75 + 25 reder (FL). Tingskoven ved Tranbjerg 97 reder (BHJ, FL), Grønløkkealle, Tranbjerg: 198 redер (BHJ, PH). Bolskov ved Solbjerg Sø: 521 reder (BHJ, PH). Trebroer ved Brabrand Sø: 2 reder (AJ). Lund ved Døde Å: 4 reder (AJ). Stautrup Skov: 150 reder (AJ).

Halemejse (*Aegithalos caudatus*)

Ynglestandfugl.

1982 indsendte iagttagelser fordeler sig over hele året, dog er over halvdelen fra med. marts - ult. juni.

Sikre ynglepar:

Moesgård Strand: 1 par (nordlig + sydlig race) + 9 pulli (BHJ). Ravnsø: 1 par redebygning iagttaget (LB). Klapskov: 1 rede med flyvefærdige unger (SMJ). Havgro: 1 par (nordlig + sydlig race) + 3 juv. (LeB). Kjellerup Sø: 1 par + 2 juv. (SII).

Største vintertal:

1/1 14 Vilhelmsborg (FL, BHJ), 21/2 13 Moesgård Strand (PNN), 26/2 15 Brabrand Sø (JKa), 21/11 21 Brabrand Sø (JKa), 25/12 15 Bønnerup (PM).

Træk:

21/2 13rst/trk. Moesgård Strand (Moes), 5-10/4 30 trk. NØ-Djursland (DOF).

Mange andre iagttagelser er indsendt fra alle dele af Århus amt. Det drejer sig om rene nordlige eller sydlige racer samt blandede flokke. Nogle af de indsendte oplysninger er også uden raceangivelse.

Pungmejse (Remiz pendulinus)

Se appendix I.

Spætmnejse (Sitta europaea)

Se appendix II.

Vandstær (Cinclus cinclus)

Fåtallig træk- og vintergæst (pr. nov - ult. mar).

Ca. 75 fugle har i 1982 fordelt sig i 17 åer.

Forårets sidste:

29/3 1 Moesgård Strand til Skovmøllen (FL).

Vinterens første:

1/11 1 ad. Mølledammen ved Slåensø (BRS).

Kun obs over 3 nævnes:

1/1 4 Vilhelmsborg (FL, BHJ), 2/1 4 Lystrup Å (JB), 26/2 6-7 Giber Å (BHJ),
5/3 4 Pindsmølle (LB), 10/3 4 Skellerup Å (AJ), 10/3 11-12 Funder Å (AJ),
10/3 6 Lystrup Å (AJ), 30/12 8 Lystrup + Salten Å (JB).

Misteldrossel (Turdus viscivorus)

I yngleperioden sjælden, fåtallig ret almindelig forårstrækgest (pr. mar - pr. maj), meget sjælden (?) efterårstrækgest (sep) og meget sjælden vintergæst.

I yngletiden:

Salten Langsø: 4/7 1 sy (HP), Sandmark Skov: 15/5 1 sy (AJ), Hesselholm: 27/7 2 (LeB), Havkær Skov: 27/6 1 par + juv. (JRR), Skaføgård Skov: 15/5 1 sy (ØBF), Fussingø Skov: 20/5 1 (JRR), Hjøllund Plantage: 6/7 1, er nærmest karakterfugl i de vestlige plantager (JB).

Forår:

Mange iagttagelser bl.a. 2/3 - 16/4 93 trk. Moesgård Strand, 14/3 - 9/4 81 trk. NØ-Djursland (DOF, m.fl.), flest 5/4 19 N (DOF).

Efterår:

5/9 1 Salten Langsø (HP) og 11/9 1 trk. Sletterhage (EH).

Vinter:

25/12 5 Bonnerup (PM).

Sjagger (*Turdus pilaris*)

Almindelig træksgæst. Ret almindelig vintergæst.

Træk:

Største tal: 7/5 200 Anholt (HE), 23/10 300-500 Kolby Mølle (LeB), 28/10 30 Kasted Mose (Kie), 10/11 300 Pinds Mølledal (ET), 13/11 150 Foerlev (BHJ), 16/11 "i hundredevis" Hornslet og omegn (JT).

Vinter:

Største tal var 6/12 220 Brabrand Sø (HLL), desuden enkelte andre vinterobbs i Århus midtby (NÅ).

Ringdrossel (*Turdus torquatus*)

Fåtallig forårstræksgæst og meget sjælden efterårstræksgæst.

Alle indsendte iagttagelser er følgende:

7/4 3 Hesselholm (LeB), 7/4 1 NØ-Djursland (DOF), 8/4 1 han Thomasminde, Samsoe (AJ), 13-15/4 1 Bryrup (JB), 21/4 1 han Trøjborg, Århus (JT), 24/4 2 hanner + 1 hun Nørreådalens ved Ålum (AJ, JRR), 27/4 1 han Vejlby Nord (SS), 6/5 1 Anholt (HE), 15/5 1 sy Gjerrild Nordstrand (RD), 3/9 1 hun Lykkedalsvej (MB).

Stenpikker (Oenanthe oenanthe)

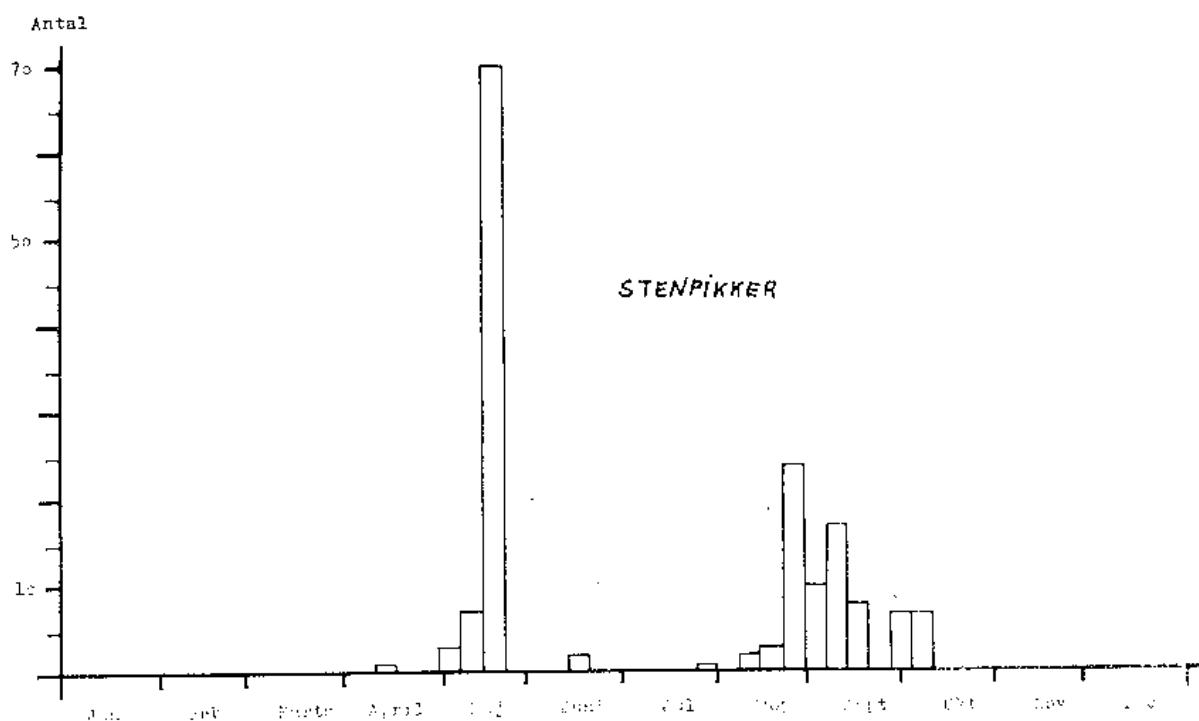
Sjælden (-fåtallig) yngletrækfugl og fåtallig - ret almindelig trækgæst (med apr - med. maj og med. aug - pr. okt).

Ynglefund:

Holme - og Viby industrikvarter (1 sy + 2 sy) (PH), Århus Østhavn (par med 1 juv.) (NÅ, PH) og Ebeltoft Færgehavn (par med 2 juv.) (FF).

Træk:

Første 11/4 1 han Tranemosen, Samsø (LeB), derefter 6/5 3 Århus Havn (PNN), 7/5 1 par Adslev (ET) og 8/5 1 han Ørsted (EH). Største rasttal forår var 15/5 30 Fornæs (HC) og 16/5 27 Gjerrild Stenværk (EH) og i efteråret 6/9 10 Østerby Mose (BHJ). Sidste obs i oktober: 2/10 1-2 hunner Århus Havn (PH), 2/10 1 Kysing Fjord (AJ) og 3/10 5 trk. Fornæs (EH).

Bynkefugl (Saxicola rubetra)

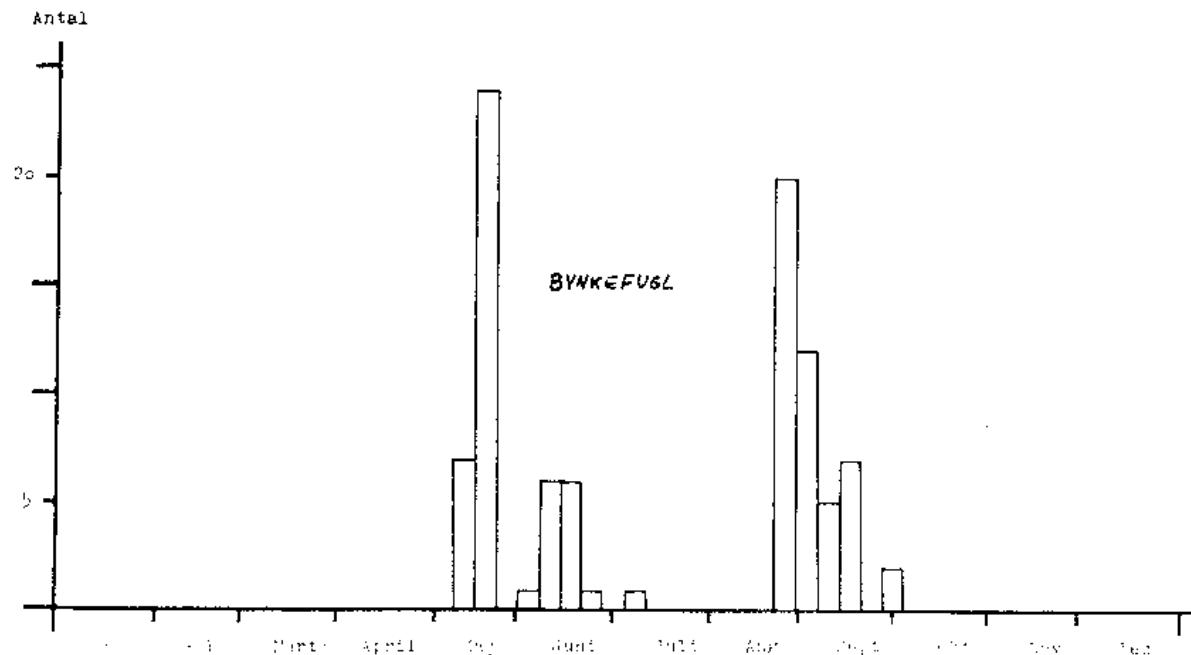
Sjælden (-fåtallig) yngletrækfugl og fåtallig (-ret almindelig) trækgæst (pr. maj - pr. juni og ult. aug - ult. sep).

Yngel:

2-8 par er meldt fra egnede lokaliteter 10/6 - 20/7. Engetved Sø 1-2 par, Kysing Fjord 0-1 par, Hørret Enge 0-1 par, Mørke Kær 0-1 par, Lilleådalen 1-3 par og Kær Holm 0-2 par (AF, EH, PH, BHJ, SMJ, FL).

Træk:

sen ankomst 8/5 i han Ørsted (EH) og 12/5 6 Brabrand Sø (AJ). Max-tal forår 16/5 21rst. Gjerrild Stenværk (EH). Max-tal efterår 22/8 12 Kysing Fjord (HP). Sidste 26/9 i Hesselholm (LeB) og 30/9 i Brabrand Sø (HLL).

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*)

Fåtallig (-ret almindelig) yngletrækfugl og fåtallig (-ret almindelig) træk-gæst (ult. apr – maj og aug – sep).

Yngel:

Fra juni – juli er der oplysninger om ca. 25 yngleterritorier. Men arten er givetvis langt mere udbredt og almindelig.

Træk:

Ankomst 29/4 i sy Botanisk Have Århus (NÅ) og 7/5 i han Sødringholm (JRR), desuden 10 førsteobs 8/5 – 15/5.

Efteråret, alle obs nævnes:

24-27/8 i han Anholt (HM), 6/9 i hun Brabrand (LB), 12/9 i Gyllingnæs (H+JE) og 4/10 i hun Søften (SMJ).

Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros*)

Fåtallig yngletrækfugl og sjælden trækgæst (pr. apr – maj og aug – sep).

I yngletiden (med. maj – pr. juli) er arten truffet på territorium 17 steder

i Århus kommune (Hasselager 1, Holme 4, Viby 3, Århus 8, Skejby 1) og 3 steder uden for Århus (Skanderborg, Grenå, Gjerrild) (NÅ, LB, RD, GG, EH, PH, AJ, BHJ, SMJ, HLL, PNIN, JS, SS, JT, JFT).

Træk:

Ankomst 6/4 i sy Brabrandstien, Århus (NÅ, PH), 8/4 i Hesselholm (LeB) og 8/4 i hun Nordby Hede (AJ). Uden for ynglepladserne desuden 9/5 i Anholt (HE). De eneste obs efter 10/8 var 31/8 i hun/juv. Århus Østhavn (NÅ) og 17/9 i sy Holme industrikvært (BHJ).

Nattergal (*Luscinia luscina*)

Ret almindelig yngletrækfugl og formentlig fåtallig trækgæst (pr. maj - juli).

En svær art at "håndter". Den opdages næsten aldrig, hvis ikke den synger. Og da syngende individer registreres som potentielle ynglefugle, har vi så godt som ingen obs i gruppen "trækgæster". Kun ringmærkning og/eller meget intens obsen på hovedlokaliteterne vil kunne ændre dette forhold.

Yngsel:

Maximalt antal syngende hanner nævnes efter lokaliteten. Frederikshåb, Samsø (1), Astrop Mose (7), Solbjerg Sø (4), Dørup (1), Moesgård Strand (1), Tåstrup Mose (3), Brabrand Sø (14), Damsbro Mose, Soften (2), Murke Kær (10), Auning Kær (1) og Bjerrograv Mose (60). I alt 104 territorier.

Træk:

Første obs var 5/5 i sy Dørup (meddelt ET). Sidste obs efter 11/6 var 26/6 i fleg over vejen Pilekrattet, Brabrand Sø (NÅ) og 6/7 i Brabrand Sø (HM).

Blåhals (*Luscinia svecica*)

Meget sjælden og uregelmæssig trækgæst.

Sidst set i året 1977 og sidste efterårsfund sep 1974.

27/8 i hun Lykkendalsvej Brabrand (LB).

Græshoppesanger (*Locust naevia*)

Fåtallig i forsommeren (med. maj - pr. juli). Optræder muligvis som sjælden yngletrækfugl, men der er nok fortrinvis tale om uparrede hanner på forlænget træk.

Alle cbs nævnes:

19/5 7 sy Bjerregrav Mose (SH), 23/5 1 hørt Lading Sø (SH), 24/5 1 Kongslund ved Randers (JRR), 27/5 1 sy Brabrand Sø (PNN, SS), 28/5 1 sy fugletårnet Brabrand Sø - hørt samtidigt med Savisanger - (NÅ), 4/6 3 sy Bjerregrav Mose (HP), 6/6 1 Læsten Bakker (Dan Sadolin via JRR), 6/6 3 hørt Lading Sø (SH), 10/6 2 hørt Kjellerup Sø, Vib. (SH), 12/6 2 sy Vasen (?) ved Randers (JTL, HP), 9/7 2 Damsbro Mose (SMJ) og 26/7 1 Lilleådalen (SMJ).

Flodsanger (*Locustella fluviatilis*)

Se appendix I.

Savisanger (*Locustella lucinoides*)

Meget sjælden og uregelmæssig forårstræksgæst.

20/5 - 1/6 dagligt i sy vest for fugletårnet ved Brabrand Sø (NÅ, HE, AF, PH, SH, KHe, AJ, BHJ, FL, PNN).

Drosselrørsanger (*Acrocephalus arundinaceus*)

Meget sjælden og uregelmæssig træksgæst.

7/6 og 10/6 i sy Høgholm Kær (OF).

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*)

Ret almindelig yngletrækfugl og formentlig ret almindelig - almindelig træksgæst.

Yngel:

Kysing Fjord og Næs (1 + 1) (JFT), Astrup Mose (8) (BHJ, FL), Solbjerg Sø (ca. 25) (BHJ), Brabrand Sø (73 - 74) (AJ), Mørke Kær (3) (AJ) og Skaføgård Sø (2 - 3) (AJ). I alt ca. 115 besatte territorier.

Træk:

Første 10/5 2 sy Brabrand Sø (AJ) og 11/5 1 Eskelund (LB). Sidste 26/8 1 hørt Brabrand Sø (AJ).

Kærsanger (*Acrocephalus palustris*)

Fåtallig (-ret almindelig) yngletrækfugl og formentlig fåtallig - ret almindelig trækgæst.

Yngel:

Mosen på Tunø ("adskillige ynglende") (JG), Hesselholm, Samsø (1 - 2 par) (LeB), Astrup Mose (min. 17 sy) (BHJ, FL), Solbjerg Sø (2 par) (BHJ) og Brabrand Sø (min. 26 sy) (AJ).

Træk:

Først 9/5 1 Anholt (HE), derefter 18/5 3 Brabrand Sø (LB). Ingen efterårssobs, sidste 29/7 1 sy Hesselholm (LeB).

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Fåtallig yngletrækfugl og formentlig fåtallig - ret almindelig trækgæst.

Yngel:

Hesselholm (0-1) (LeB), Hadrup Skov (1-2) (DLJ), Astrup Mose (2) (BHJ), Solbjerg Sø (min. 2) (BHJ, FL), Tåstrup Mose (1) (PH), Brabrand Sø (12) (NÅ, LB, TB, EH, PH, SH, AJ, BHJ, FL), Lading Sø (3) (SH) og Mørke Kær (BHJ). I alt 22-25 besatte territorier.

Træk:

Første 8/4 1 Hadrup Skov (DLJ) - tidligt, derefter 6/5 1 sy Brabrand Sø (AJ). Sidste 20/8 1 Brabrand Sø (AJ).

Gulbug (*Hippolais icterina*)

Yngletrækfugl og trækgæst (med. maj - aug.).

Yngel:

Gået frem på Tunø, nu mindst 25 par (JG).

Træk:

Første 13/5 2 sy Adslev (PM, ET) og 15/5 1 sy Auning Smørnose (AJ). Sidste 22/8 1 Hesselholm, Samsø (LeB).

Munk (*Sylvia atricapilla*)

Yngletrækfugl og trækgæst (ult. apr - okt). Desuden sjælden vintergæst.

Træk:

Forår: alle april-iagttagelser nævnes. 3/4 1 han Hasle (MB) - meget tidligt, kan meget vel være en overvintrende -, 27/4 1 sy Pinds Mølleådal (ET) og 29/4 1 Brabrand Sø (HM). Desuden 4 førsteobs 4/5 - 13/5. Efterår: sidste fra oktober. 23/10 1 han + 24/10 1 hun Hesselholm (LeB) og 26/10 1 sy Botanisk Have, Århus (NÅ).

Vinterobs:

24/11 1 han Åbyhøj (HE) og 16 - 31/12 1 Holger Drachmannsvej 5, Århus ~ 3. vinter i træk her - (H+JE).

Antal vinterfund (dec - feb) i Århus amt de seneste 10 vintre:

72/73	73/74	74/75	75/76	76/77	77/78	78/79	79/80	80/81	81/82
0	2	3	1	6	2	0	0	2	2

Sé appendix II.

Høgesanger (*Sylvia nisoria*)

Meget sjælden og uregelmæssig trækgæst.

24-27/8 1 Anholt (HM).

Inden for de seneste 10 år er arten fundet i amtet aug 72, maj 75 samt et ynglefund i 75.

Havesanger (*Sylvia borin*)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Træk:

Første 14/5 1 Eskelund ved Brabrand Sø (LB), derefter 24/5 1 sy Botanisk Have Århus (NÅ). Ingen efterårssøs.

Tornsanger (Sylvia communis)

Yngletrækfugl og trækgæst (pr. maj - pr. sep)

Træk:

Første 24/4 1 Brabrand Sø (HLL) - ganske tidlig, april-obs er usædvanlige - derefter 6/5 1 Botanisk Have, Århus (NÅ) og 6/5 1 sy Brabrand Sø (LB, AJ), desuden 3 førsteobs 7/5 - 13/5. Sidste 5/9 1 Hesselholm (LeB).

Gærdesanger (Sylvia curruca)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Træk:

Ankomst 6/5, da den blev set/hørt 4-5 steder. Dørup (PM, ET), Brabrand Sø (AJ) + (HM), Botanisk Have, Århus (NÅ) og Risskov (HLL), desuden 4 førsteobs 9/5 - 11/5. Ingen efterårsobs.

Løvsanger (Phylloscopus trochilus)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Træk:

Første 6/4 1 sy Brabrand Sø (HE) og 7/4 1 NØ-Djursland (DCF), derefter 6 førsteobs 17/4 - 25/4. Lidt usædvanligt fra efteråret er 28/8 19 indtrækkende Fornæs (EH), arten er jo normalt nattrækker. Sidste 24/10 1 rst. Fornæs (RD, EH) og 24/10 1 sy Brabrand Sø (KHe).

Gransanger (Phylloscopus collybita)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Træk:

Alle marts-obs nævnes: 25/3 1 Hattemager (SMJ), 26/3 (PNN, ET) + 27/3 (NÅ) + 28/3 (HE) alle 1 sy Moesgård Strand, desuden 8 førsteobs 1/4 - 18/4. Sidste 15/9 1 sy Botanisk Have, Århus (NÅ).

Skovsanger (Phylloscopus sibilatrix)

Meget sjælden (fåtalig ?) yngletrækfugl og fåtalig trækgæst.

En art, der tilsyneladende kun registreres på forårstrækket. Den burde vel også være her om sommeren. Typebiotopen er åben bøgeskov med "underkrat".

Yngel:

Eneste obs i yngletiden er 4/6 1 sy Marselisborg Skov (PH).

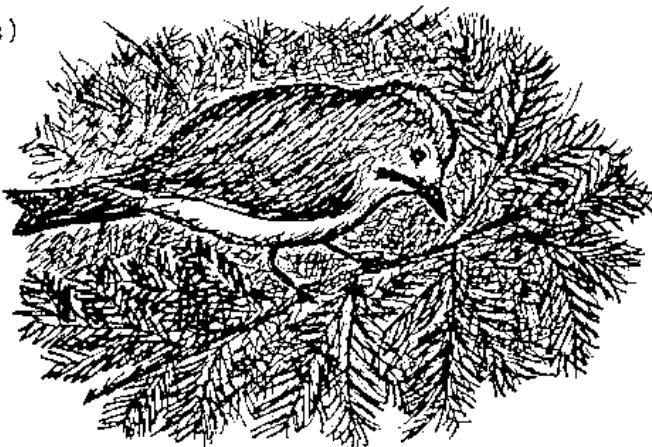
Træk:

Første 9/5 2 sy Nygårde Skov (LB), 9/5 1 Anholt (HE) og 10/5 1 Skovbakken i Randers (JRR), derefter 6 obs 12/5 - 16/5.

Rødtoppet Fuglekonge (*Regulus ignicapillus*)

Meget sjælden trækgæst.

5/6 1 sy bakken V for Gjerrild (RD)

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Træk:

Første 8/5 1 Anholt (HE), derefter 16/5 1 Risskov (SMJ) og 17/5 2 Forstbotanisk Have, Århus (NÅ). Sidste 28/8 1 Tunø (PH).

Se appendix II.

Broget Fluesnapper (*Muscicapa hypoleuca*)

Yngletrækfugl og trækgæst.

Træk:

Første 6/5 i han Botanisk Have, Århus (NÅ), 8/5 1 sy Brattingsborg, Samsø (LeB) og 8/5 3 Hadrup Skov (DLJ), derefter 8 førsteobs 9/5 - 15/5. Sidste 26/8 1 hun Botanisk Have, Århus (NÅ).

Lille Fluesnapper (*Muscicapa parva*)

Meget sjælden trækgæst.

Muligvis en del overset. Det skader i hvert fald ikke at havearten i tankerne i sidste halvdel af maj.

16/5 1 hunfarvet Forstbotanisk Have, Århus (Søren Brinch) og 17/5 1 ad. han Marselisborg Slotspark (NÅ).

Småsnapperen er sidst set i amtet 1978 og sidste obs på "fastlandet" er tilbage fra 1972.

Engpiber (*Anthus pratensis*)

Almindelig yngletrækfugl. Fåtallig standfugl.

47 inrapporteringer foreligger, fordelt over hele året.

Max. obs:

14/4 50 Brabrand Sø (AJ), 5/11 31 Overgård (KNø).

Markpiber (*Anthus campestris*)

Meget sjælden yngletrækfugl (maj ~ aug).

Kun en inrapportering foreligger: 29/5 1 i sangflugt Anholt (OGJ).

Skærpiber (*Anthus spinoletta littoralis*)

Formodentlig meget sjælden ynglefugl i amtet. Fåtallig vinter og trækgæst. Ses på træk ult. feb - apr og sep - nov.

18 inrapporteringer foreligger:

2/1 2 Fornæs Fyr (EH), 20/2 3 Fornæs Fyr, 21/2 4 Fornæs Fyr, 26/2 6 Fornæs Fyr
 27/2 22 Fornæs Fyr (alle HC), 7/4 2 (DOF), 10/4 1 (DOF), 28/8 1 Fornæs Fyr (EH)
 3/10 4 Fornæs Fyr (EH), 24/10 27 Fornæs Fyr (EH), 28/10 3 Kysing Næs (OGJ),
 5/11 1 overgård (KNø), 6/11 15 Fornæs Fyr (HC), 27/11 24 Fornæs Fyr (EH),
 18/12 8 Fornæs Fyr (HC), 24/12 3 Fornæs Fyr (HC), 26/12 2 Århus Havn (KHe).

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*)

Almindelig yngletrækfugl og almindelig trækgæst (mar - okt). Meget sjælden og uregelmæssig vintergæst.

2 vinteriagttagelser foreligger:

18/12 1 Fornæs Fyr (HC) og 30/12 1 Vestervang, Århus (RD).

Første:

9/3 1 hørt Moesgård Strand (AJ), 10/3 2 Funder Å (AJ) og 14/3 1 NØ Gjerriid (NÅ).

Sidste:

20/10 1 Vrold (GG) og 24/10 1 Strandkær (JS).

Max. obs:

28/8 92 Fornæs Fyr (EH).

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*)

Sjælden evt. fåtallig yngletræk- eller ynglestandfugl.

Ynglefund:

Voer Mølle (JTL), Klosterkanalen (BRD), Gl. Mølle (OF). Arten må anses for ynglefugl andre steder i amtet, hvilket også fremgår af indrapporteringerne.

I alt foreligger 52 indrapporteringer:

10/3 1 Skellerup Å (AJ), 10/3 6 Funder Å (AJ), 16/3 1 Salten Dambrug (AJ), 18/3 1 Damsbro Mose (JS), 19/3 1 Bodil Mølle (TB), 21/3 1 Moesgård Strand (NÅ), 25/3 Pinds Mølle (ET), 26/3 1 Fornæs (JTL), 3/4 1 Fornæs Fyr (RD), 3/4 1 Moesgård Strand (NÅ), 5-11/4 7 Djursland (DOF), 11/4 1 Grundfør Vandmølle (PN), 11/4 1 Wilhelmsborg (BHJ), 17/4 1 Salten Langsø (NÅ, SS), 17/4 1 Bodil Mølle (ET, TB), 24/4 1 Nørre Å (AJ, JRR), 7/5 1 Katrinedal (JB), 9/5 1 Fussingø (H+JE), 26/5 1 Skanderborg (JS), 24/5 1 Fussingø (JRR), 5/6 2 Dørup Mølle (ET), 12/6 1 Grundfør Vandmølle (SMJ), 8/6 1 Dørup Mølle (HE), 9/7 4 Klosterkanalen (Vejle amt) - heraf 2 juv. - (BRD), 15/7 1 Pinds Mølle (HE), 28/8 8 Pinds Mølle (PM, ET), 1/9 1 Tarskov Mølle (LB), 5/9 1 Haarvadbro (SMJ), 9/9 1 Dødeåen (JTL), 11/9 3 Brabrand Sø (AJ), 2/10 2 Hald Sø (NÅ), 9/10 1 Ciausholm (JT), 18/11 1 Århus Å (JTL), 31/12 1 Bodil Mølle (SH).

Se appendix II.

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*)

2 racer ses i Østjylland.

Almindelig Gul Vipstjert (*M. f. flava*)

Ret almindelig yngletrækfugl (med. apr - sep) og ret almindelig trækgæst.

Ynglefund:

Århus Havn 6 ynglepar (NÅ).

Herudover foreligger 63 indrapporteringer.

Første obs: 17/4 1 Brabrand Sø (MB) og 27/4 3 Vejlby Nord (SS). Sidste obs: 27/9 2 Brabrand Sø (EH) og 2/10 1 Vrold (GG). Største trækobs: 16/5 16 Gjerrild Strand (EH) samt 18/7 50 Århus Havn (NÅ).

Nordlig Gul Vipstjert (M. f. thunbergi)

Fåtallig trækgæst som ses passere amtet i maj måned.

4 indrapporteringer foreligger:

7/5 12 Rugård (OF), 9/5 25 Grenå Enge (OF), 14/5 2 Moesgård (JS), 16/5 17 Gjerrild Strand (EH).

Silkehale (Bombycilla garrulus)

Fåtallig (i invasionsår almindelig) træk- og vintergæst (okt - nov - mar)

Der foreligger kun 11 indrapporteringer, hvoraf de 10 vedrører perioden frem til marts, hvilket formodentlig er efterdønninger fra den invasionsagtige optræden i efteråret 1981. Arten er til gengæld udeblevet fuldstændigt i efteråret, hvor der slet ingen obs er gjort i Århus, hvilket må siges at være usædvanligt:

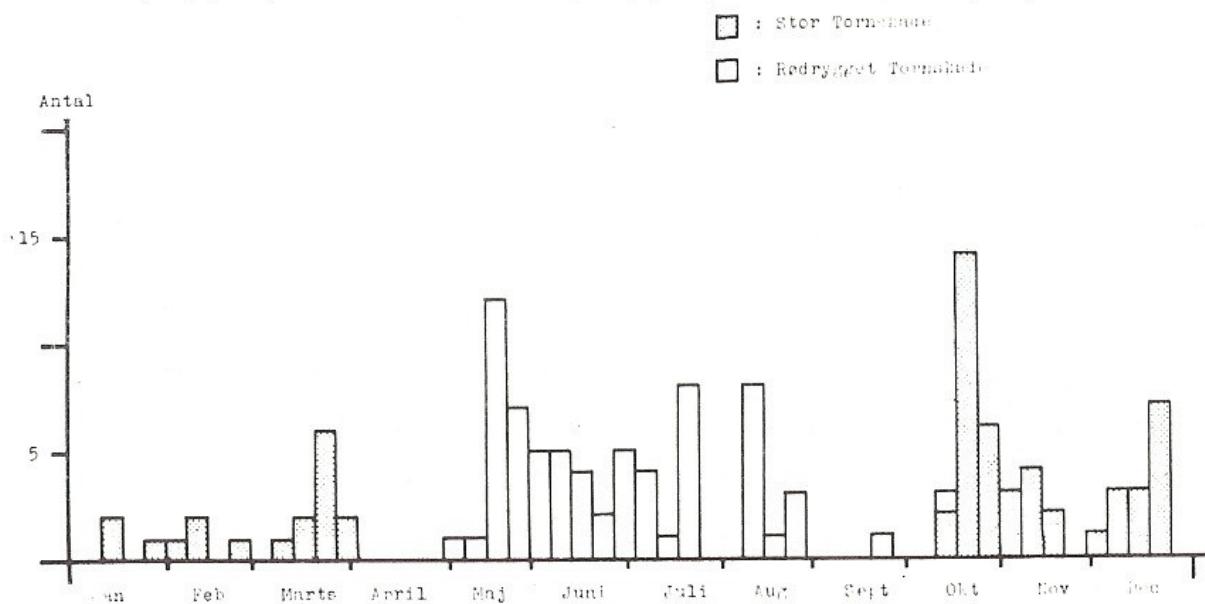
4/1 13 Brabrand (JTL), 5/1 1 Holger Drachmannsvej (H+JE), 5/1 20 Mejlgade (EH), 18/1 2 Fuglebakkevej (NÅ), 12/2 1 Skovby (JTL), 2/3 4 Årslev (JTL), 23/2 30 Fuglebakkevej (NÅ), 25/2 20 Pal. Müllersvej (NÅ), 3/3 8 Botanisk Have (NÅ), 8/3 hørt Botanisk Have (NÅ) og 30/12 1 Randers (JRR).

Stor Tornskade (Lanius excubitor)

Fåtallig træk- og vintergæst (pr. okt - apr).

13/1 1 Slåensø (BRS), 17/1 1 Skærbæk Plantage (BRS), 31/1 1 Salten Langsø (HP), 7/2 1 Kare Holm (EH), 12/2 1 Ry (ET, TB), 24/2 1 Bølling Sø (BRS), 14/3 1 Stubbe Sø (TB), 20/3 1 Bjerregrav Mose (JRR), 21/3 1 Lykkenholm Skov (JRR), 27/3 1 Tomkær (OF), 27/3 1 Gjerrild Stenværk (JDK), 27/3 1 Gjerrild Strand (EH), 28/3 1 Fornæs (EH), 28/3 1 Skovfogedmosen, Salten (NÅ), 30/3 1 Torker (OF), 4/4 1 Frederiksdal Hede (ME), 3/10 1 Kysing Fjord (OGJ), 15/10 1 Kysing Næs (HLL), 16/10 1 Kysing Næs (HP), 18/10 1 Ålsrode (OF), 21/10 4 Helgenæs (JTL), 23/10 1 Horskær (HE), 23/10 1 V. Helstrup (JRR), 24/10 1 Elbæk Enge

(AJ), 24/10 1 Ålsrode (OF), 24/10 1 Fornæs (RD), 24/10 1 Lindholm Hoved (BRJ), 25/10 1 Kysing Fjord (OGJ), 25/10 1 Kasted Mose (HE), 26/10 1 Viborgvej (JKa), 29/10 1 Katholm Skov (OF), 31/10 1 Brabrand Sø (KHe), 31/10 1 Auning (HC), 5/11 1 Tomkær (OF), 5/11 1 Trudsholm (KNø), 7/11 1 Brabrand Sø (HLL), 9/11 2 Brabrand Sø (HLL), 14/11 1 Brabrand Sø (AJ), 21/11 1 Brabrand Sø (PNN, JKa), 28/11 1 Salten (HP), 30/11 1 Brabrand Sø (HLL), 12/12 1 Frederiks dal (ME), 13/12 1 Damsbro Mose (JS), 16/12 1 Hammershøj (JDK), 22/12 1 Eskelund (HE), 25/12 1 Tornsbjerg Skov (DLJ), 25/12 1 Brabrand Sø (JTL), 27/12 1 Gådenådalen (TBP), 27/12 1 Salten (LB), 27/12 1 Ry (LB), 27/12 1 Brudesø (AF), 28/12 1 Salten (JB), 29/12 1 Brabrand Sø (HLL), 29/12 1 Eskelund (KHe).

Rødrygget Tornskade (Lanius collurio)

Fåtallig yngletrækfugl og fåtallig til ret almindelig på træk (ult. apr - aug).

Iagttagelsen fra oktober må anses for usædvanlig.

30/4 1 Porskær (BRS), 9/5 1 Anholt (HE), 15/5 1 Gjerrild Strand (HC), 15/5 1 Moesgård (JS), 16/5 1 Eskelund (KHe), 16/5 9 Gjerrild Strand (EH), 20/5 1 Kare Holm (EH), 22/5 2 Søby Rev (SH), 23/5 4 Tomkær (OF), 26/5 2 Strandkær (JS), 27/5 1 Moesgård (BHJ), 31/5 1 Tornsbjerg Skov (DLJ), 31/5 1 Tomkær (OF), 9/6 1 Ålsrode (OF), 10/6 1 Brude Sø (AF), 10/6 2 Salten (AF), 14/6 2 Gåsehage (FF), 14/6 1 Lilleådalen (SMJ), 14/6 1 Haraldslund (SMJ), 24/6 1 Ajstrup Strand (JFT), 25/6 1 Norring Vesterskov (SMJ), 30/6 1 par Gludstrup Plantage (JB), 29/6 1 Todbjerg (PN), 4/7 1 par Kysing Fjord (EH), 5/7 1 Salten (BHJ, FL), 1/7 2 + 1 juv. Pinds Mølle (ET), 14/7 1 Kare Holm (EH), 22/7 1 Kysing Fjord (KHe), 26/7 1 + 3 juv. Lilleådalen (SMJ), 30/7 2 Gjerrild Nordstrand (BHJ), 1/8 1 Kysing Fjord (AJ), 12/8 1 Ålsrode (OF), 14/8 2 + 2 juv. Hassensør (CQP), 15/8 2 + juv. Kysing Fjord (CQP), 16/8 1 Solbjerg Sø (BHJ), 22/8 1 Tornsbjerg Skov (DLJ), 31/8 1 + 2 juv. Vejlby Nord (SS) og 17/10 1 St. Sjørup Skov (KS).

Kærnebider (*Coccothraustes coccothraustes*)

Formodentlig fåtallig ynglefugl i amtet og ses specielt i strenge vintre som fåtallig træk - og vintergæst.

3/1 1 Malling (OGJ), 4/1 2 Bryrup (JB), 7/1 1 Åbyhøj (HE), 24/1 Skyttehuset, Skivholme (AJ), 19/2 5 Brabrand Sø (AJ), 3/3 1 Fusvad (BHJ, FL), 8/3 1 Botanisk Have (NÅ), 9/3 7 Botanisk Have (NÅ), 18/3 1 Botanisk Have (NÅ), 24/3 1 Skovbakken, Randers (JRR), 27/3 1 Gjerrild Strand (Eil), 2/4 2 Botanisk Have (NÅ), 4/4 1 Moesgård Strand (BHJ), 5/4 1 Botanisk Have (NÅ), 5/4 1 Djursland (DOF), 5/4 1 Søsterhøj (AJ), 7/4 3 Botanisk Have (NÅ), 8/4 2 Tornsbjerg Skov (DLJ), 11/4 1 Djursland (DOF), 14/4 1 Botanisk Have (NÅ), 15/4 3 Botanisk Have (NÅ), 16/4 1 Botanisk Have (NÅ), 25/4 1 Pinds Mølle (ET), 8/5 2 Tornsbjerg Skov (DLJ), 9/5 1 Nygårde Skov (LB), 15/5 1 Gjerrild Strand (HC), 15/5 2 Skafögård Skov (JTL), 16/5 1 Vrold (GG), 16/5 1 Gjerrild Strand (EH), 6/6 1 Fussingø (JRR), 1/7 3 Dørup Mølle (ET), 11/7 1 Bodil Mølle (ET), 22/8 1 Bryrup (JB), 27/8 1 Bryrup (JB), 15/10 1 Skanseparken (NÅ), 21/10 5 Helgenæs (JTL), 31/10 1 Grenå (HC).

Stillits (*Carduelis carduelis*)

Ynglestandfugl og yngletrækfugl (mar - apr - aug - okt). Formodentlig ret almindelig træk- og vintergæst (nov - mar).

Kun 7 iagttagelser:

1/1 1 Brabrand Sø (AJ), 4/4 20 Gjerrild (NÅ), 22/4 1 Brabrand Sø (AJ), 1/8 1 Kysing Fjord (AJ), 26/11 1 Brabrand Sø (AF), 2/12 23 Brabrand Sø (HM), 13/12 3 Brabrand Sø (AF).

Grønsisken (*Carduelis spinus*)

Sjælden ynglefugl i amtet. Almindelig træk- og vintergæst (okt - apr).

37 obs. Større flokke over 100 fugle:

3/1 110 Brabrand Sø (AJ), 6/4 581 Djursland (DOF), 10/4 1021 Djursland (DOF), okt - dec 200 Vrold (GG), 16/10 200 Brabrand Sø (AJ), 25/11 150 Pinds Mølle (ET, PM).

Bjergirisk (Carduelis flavirostris)

Ret almindelig træk- og vintergæst (okt - apr).

Kun få indlandsobs. 22 obs foreligger:

6/2 40 Århus Havn (BHJ), 20/2 21 Vejlby Nord (SS), 21/3 45 Ajstrup Bugt (JRR), 5/4 4 + 6/4 16 + 7/4 8 + 9/4 51 Djursland (DOF), 16/10 40 Randers Fjords udløb (JRR), 19/10 8 Helgenæs (JTL), 21/10 9 Solbjerg Sø (BHJ), 21/10 6 Århus Havn (NÅ), 24/10 42 Sødringholm (AJ), 24/10 43 Fornæs (EH), 30/10 9 Kysing Fjord (PNN), 5/11 112 Overgård (KNø), 13/11 70 Ajstrup Bugt (JRR), 21/11 38 Fornæs Fyr (EH), 1/12 3 Kysing Fjord (AF), 4/12 7 Kysing Fjord (EH), 5/12 9 Kysing Fjord (AJ), 11/12 130 Århus Havn (PNN), 27/12 2 Fornæs Fyr (HC).

Gråsisken (Carduelis flammea)

Almindelig træk- og vintergæst (okt - mar - apr). I amtet en sjælden ynglefugl.

68 obs indrapporteret:

3/1 hørt Brabrand Sø (AJ), 3/1 og året ud Silkeborg (ME), 3/2 3 Brabrand Sø (AJ), 20/2 1 Vejlby Nord (SS), 20/2 80 Randers Fjords udløb (JRR), 20/2 5 Fornæs (HC), 21/2 1 Fornæs (HC), 21/2 1 Brabrand Sø (HE), 21/2 2 Århus Å (HE), 29/2 1 Brabrand Sø (HLL), 4/3 35 Gjellerup (HLL), 27/3 328 Gjellerup Stenværk (JDK), 27/3 223 Gjellerup Strand (EH), 28/3 187 Gjellerup Stenværk (JDK), 28/3 9 Fornæs (EH), 28/3 180 Gjellerup Strand (EH), 3/4 Randers Fjord (JRR), 5/4 - 11/4 367 Djursland (DOF), 15/5 1 Brabrand Sø (LB), 15/5 4 Gjerrild Strand (HC), 16/5 2 Vrold (GG), 19/5 1 Bjerregrav (SH), 19/5 15 Gjerrild Strand (EH), 25/5 1 Bjerregrav (JRR), 30/9 1 Brabrand Sø (HLL), 14/10 2 Brabrand Sø (HLL), 15/10 100 Vrold (GG), 24/10 9 Fornæs (EH), 24/10 104 Randers Fjord (JRR), 24/10 104 Sødringholm (AJ), 24/10 10 Brabrand Sø (PNN), 24/10 200 Kysing Fjord (HP), 30/10 1 Silkeborg Nordre Skov (HCH), 31/10 2-3 Silkeborg Nordre Skov (HCH), 1/11 1 Silkeborg Søndre Skov (HCH), 2/11 1 Silkeborg Østre Skov (HCH), 5/11 25 Overgård (KNø), 9/11 2 Brabrand Sø (HLL), 13/11 1 Brabrand Sø (HLL), 13/11 1 Brabrand Sø (AJ), 14/11 15 Brabrand Sø (NÅ), 17/11 38 Brabrand Sø (KHe), 20/11 37 Brabrand Sø (AJ), 21/11 8 Brabrand Sø (AJ), 26/11 30 Hinnerup (PN), 27/11 23 Hinnerup (PN), 21/11 8 Fornæs (EH), 27/11 18 Brabrand Sø (PNN), 27/11 70 Brabrand Sø (AF), 28/11 15 Brabrand Sø (PNN), 28/11 50 Salten (JB), 30/11 20 Lystrup Å (JB), 4/12 8 Kysing Fjord (EH), 8/12 1 Viby (BHJ), 8/12 4 Brabrand Sø (HLL), 8/12 1 Brabrand Sø (LB), 12/12 20 Brabrand Sø (PNN), 13/12 35 Brabrand Sø (AF), 19/12 350 Brabrand Sø (PNN), 19/12 25 Brabrand Sø (HM),

13/12 17 Hinnerup (PN), 13/12 100 Tomkær (OF), 22/12 200 Brabrand Sø (KHe),
25/12 59 Brabrand Sø (AJ), 27/12 3 Fornæs (HC).

Karmindompap (Carpodacus erythrinus)

Sjælden trækhest (ult. maj - pr. juni).

Kun 5 obs:

30/5 9 trækkende, 31/5 3 trækkende, 1/6 1 + 5/6 2 trækkende og 20/6 2, alle Gjerrild Nordstrand og alle (RD).

Korsnæb sp. (Loxia sp.)

16/5 3 Gjerrild Strand (EH), 21/10 1 Hølgenæs, sandsynligvis stor (JTL).

Lille Korsnæb (Loxia curvirostra)

Sjælden ynglestandfugl. Ses i øvrigt året rundt på egnede lokaliteter.

1 ynglefund:

7/3 Blid Sø (LB)

Øvrige: 2/1 3 Løvenholm Skov (JRR), 10/3 1 Funder Å (AJ), 4/4 flere hørt Gjerrild (NÅ), 5/4 - 10/4 8 Djursland (DOF), 24/4 2 Lange Sø (SS), 20/6 23 Gjerrild Nordstrand (RD), 24/8 2 Anholt (HM), 17/10 24 Mårup Skov (HE), 17/10 24 Nordby Plantage (HE), 17/10 25 Randers Fjord (JRR), 24/10 25 Sødringholm (AJ), 30/10 mange Silkeborg Nordskov (HCH), 2/11 en del Silkeborg Østerskov (HCH), 14/11 3 Salten Langsø (HP).

Stor Korsnæb (Loxia pytyopsittacus)

Meget sjælden trækhest i amtet.

Invasion påvist i efteråret, specielt Østdanmark, dog kun 1 sikkert obs fra Århus amt.

5/4 2 Djursland (DOF), 29/5 Gjerrild Nordstrand (RD), 5/6 1 Møstrup (RD), 5/11 1 Overgård (KNø).

Hvidvinget Korsnæb (*Loxia leucoptera*)

Arten ikke tidligere observeret i Århus amt, men et enkelt eksemplar skulle være observeret trækkende syd den 21/10 ved Fornæs Fyr (RD).

Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*)

Alm. træk- og vintergæst (sep - okt - apr).

Kun 17 oplysninger er indsendt heraf i sommerfund 20/6 i Gjerrild Nordstrand (RD).

Laplandsværling (*Calcarius lapponicus*)

Sjælden trækgæst (apr - maj og okt).

Kun obs ved kysterne på Djursland:

5/4 i Djursland (DOF), 31/5 i hørt Gjerrild Nordstrand (RD), 10/10 i Fornæs Fyr, 21/10 i Fornæs Fyr, 23/10 4 Fornæs Fyr, 24/10 2 Fornæs Fyr (alle RD), 24/10 2 Fornæs Fyr (EH).

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*)

Ret almindelig træk- og vintergæst (okt - nov - mar - apr).

19/1 2 Fornæs (AJ), 6/2 1 Fornæs (OF), 2/3 1 Katholm (OF), 6/3 1 Kysing Næs (OGJ), 14/3 1 Gjerrild Nordstrand (RD), 3/4 1 Randers Fjord (JRR), 8/4 1 Djursland (DOF), 16/10 1 Kysing Fjord (BHJ, FL), 24/10 1 Råby Kær (AJ, JRR), 24/10 2 Sødringholm (AJ), 25/10 1 Kysing Næs (HLL), 30/10 10 Århus Havn (SS), 6/11 2 Fornæs (HC), 6/11 3 Kysing Næs (OGJ), 7/11 1 Randers Fjord (JRR), 20/11 17 Fornæs (HC), 21/11 21-22 Fornæs (EH, DOF), 27/11 5 Kysing Næs (OGJ), 28/11 30 Århus Havn (PNN), 28/11 6 Kalø Ruin (HA), 28/11 35 Århus Havn (HCC), 11/12 39 Århus Havn (PNN), 17/12 50 Århus Havn (OGJ), 17/12 35 St. Sjørup Strand (KS), 18/12 4 Fornæs (HC), 27/12 1 hørt Mårslet (BHJ, FL).

APPENDIX I

Fund, der skal forelægges sjældenhedsudvalget til godkendelse.

Islom (*Gavia immer*)

7/2 1 ad. ~~rst~~ (RD), 10/4 1 (EH, DOF) og 21/10 1 ad., sommerdragt trk. N (RD),
alle ved Fornæs

Hvidnæbbet Lom (*Gavia adamsii*)

10/10 1 ad., sommerdragt N Fornæs (RD)

Almindelig Skråpe (*Puffinus puffinus*)

10/10 1 S Fornæs (RD)

Blåvinget And (*Anas discors*)

Ult. sep 1 juv. han skudt Mariager Fjord (Vildtbiologisk station, Kalø)

Mandarinand (*Aix galericulata*)

Tre obs, givetvis alle undslupne fangenskabsfugle.

3/2 1 han Århus Havn (HE), 15/2 1 han (Kim N. Mouritsen) + 11/3 1 (SG), begge
Århus Universitetspark.

Hvidøjet And (*Aythya nyroca*)

7/5 1 ad. han N Fornæs (RD)

Stellersand (*Polysticta stelleri*)

19/2 1 ad. han S Fornæs (RD)

Kongeederfugl (*Somateria spectabilis*)

7/4 1 ad. han S Fornæs (RD, DOF, EH)

Kejserørn (*Aquila heliaca*)

29/5 1 ungfugl N Helgenæs (JTL)

Stor Skrigørn (*Aquila clanga*)

30/5 1 ungfugl N Helgenæs (JTL)

Ørnevåge (*Buteo rufinus*)

28/5 1 ad., lys Termestrup enge (RD) og 5/6 1 ad., lys Kolind (RD)

Aftenfalk (*Falco vespertinus*)

En meget tidlig fugl. Hidtil tidligste danske fund var 24/4.

1/4 1 ad. han NØ nord for Århus (RD)

Lille Rørvagtel (*Porzana parva*)

22/5 1 uparret hun hørt Dystrup Sø (RD)

Ubestemt Snepeklire (*Limnodromus sp*)

7/8 1 N Fornæs (RD)

Sjældemåge (*Larus fuscus*)

Sjælden og uregelmæssig vintergæst.

24/12 95 trk. Fornæs (HC)

Hvidvinget Måge (*Larus glaucopterus*)

7/2 1 2 K Grenå Havn (RD) og 22/11 1 ad. Fornæs (HC, RD, DOF)

Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*)

27/7 eller 1/3 1 ad., vinterdragt Fornæs (RD)

Sabinemåge (*Xema sabini*)

3/10 1 ad., vinterdragt N Fornæs (RD)

Fuglemejse (*Remiz pendulinus*)

Arten går kraftigt frem over hele landet i disse år, og den er muligvis allerede regelmæssig ynglefugl her i amtet.

15/2 2 (et par) Auning Kær (Gejrf, JTL), pr. aug 1 ad. + 5 juv. på anden lokalitet i amtet (JTL) og 6/10 1 hørt Øer Stenværk (RD)

Fjeldsanger (*Lccustelka fluviatilis*)

4/5 1 Kongslund ved Randers (Dan Sadolin)

APPENDIX II

Rettelser til "Lokalrapport for Århus Amt - 1981".

Skarv (*Phalacrocorax carbo*)

Solbjerg Sø: "7/8" rettes til "7/8 4" og "29/12 400 rast, hvor?" rettes til "29/12 400 rast Vejrø".

Topskarv (*Phalacrocorax aristotelis*)

Se nedenfor under appendix I

Ubestemte gæs (*Anser/Branta sp.*)

"28/3 5 N Moesgård Strand" udgår (se Sædgås nedenfor)

Grågås (*Anser anser*)

Moesgård Strand: perioden rettes til "8/3 - 25/4" og antallet rettes til "i alt 37"

Sædgås (*Anser fabalis*)

Forekomsten ved Moesgård Strand rettes til "10/3 14 N (Moes), 24/3 1 SSØ (NÅ), 28/3 5 N (NÅ)." "

Gravand (*Tadorna tadorna*)

Ynglefund Samsø Hesselholm: "2 par" rettes til "5 par"

Troldend (*Aythya fuligula*)

"19/6 i han Bygholmssø ..." udgår (Vejle amt)

Musvåge (*Buteo buteo*)

Brabrand Sø: "16/10 25" rettes til "16/10 2 S"

Dværgfalk (*Falco columbarius*)

Ved 9/4 udgår "1 N Moesgård Strand (Moes)"

Mudderklike (*Tringa hypoleucos*)

"11/4 2 Brabrand ..." udgår.

Rødben (*Tringa totanus*)

Vinterfund: "20/12 1 Kysing Fjord .... Næs (SH)" rettes til 20/12 1 Kysing Næs (SH, BHJ, Fl.)".

Temmincksryle (*Calidris temminckii*)

2. linie mangler: "vanskelig at registrere, da den meget ofte optræder pludseligt og uden"

Skovhornugle (*Asio otus*)

Tilføj "Se appendix II 1980"

Spætmejse (*Sitta europaea*)

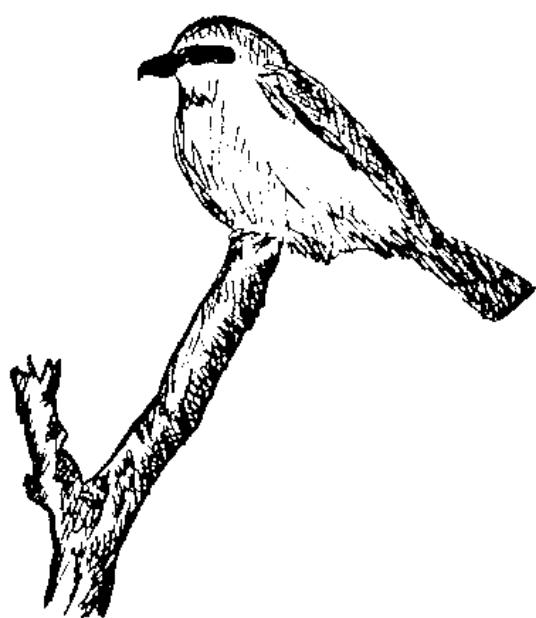
De latinske racenavne er byttet om. Den hvidbugede, nordlige race hedder *Sitta europaea europaea*, mens den rødbugede, sydlige hedder *S. e. caesia*.

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*)

"15/l" rettes til "15/5"

Appendix I

Tilføj "Topskary (*Phalacrocorax aristotelis*). 28/3 1 N Fornæs (HC) og 17/4 1 trk. Fornæs Fyr (Sti)"

BIDRAGSYDERE

Følgende initialer er benyttet i denne rapport:

HA	Henning Andersen	JPK	Jørgen Peter Kjeldsen, Ranum
JB	Jørgen Ballegård, Bryrup	SK	Søren Krogh
LB	Lars Borup	JKa	Jeppe Kajgård
LeB	Leif Brauer	FL	Flemming Lundberg
MB	Morten Borup	HLL	Henning Lykke Larsen
TB	Torben Bøgeskov	JTL	Jørgen Terp Laursen
TB-P	Thomas Brandt-Pedersen, Langå	HM	Hanne Møller
FC	Flemming Christensen	JeM	Jesper Madsen, København
HC	Hans Christophersen, Ålborg	PM	Peter Mogensen, eller (beklager!)
HCh	Hans Christensen, Tønder		Pia Morsing, Hørning
HD	Henrik Dissing, Vanløse	PN	Peter Nielsen, Hinnerup
RD	Rolf Danielsen	PNN	Peder Nygård Nielsen
HE	Henning Ettrup	KNø	Karsten Nørgaard, København
H+JE	Hanne og Jens Eriksen	CQP	Claus Quist Petersen
ME	Mogens Erlandsen, Silkeborg	EP	Einar Petersen
AF	Allan Frandsen	HP	Hans Pinstrup, Horsens
DOF	Dansk Ornitolologisk Forening	JRR	John R. Rasmussen, Randers
FF	Finn Frandsen	BRS	Bo Ryge Sørensen, Silkeborg
ØF	Ole Frederiksen, Grenå	JS	Jan Salmonsen, Hinnerup
ØBF	Østjysk Biologisk Forening	KS	Kim Stubbe
GG	Georg Guldvang	SS	Søren Skriver
JG	Jens Gregersen	ET	Egil Thomassen, Hørning
SG	Steen Grønning	JT	Jesper Toft
Gejrf	Gejrfuglen (ved ØBF)	JFT	Jens Fromsejer Thomsen, København
EH	Erik Hørning	NÅ	Niels Aagaard
KH	Kjeld Hansen		
SH	Søren Højager		
KHe	Keld Henriksen		
AJ	Alian Jannicke		
BHJ	Bjarke Huus Jensen		
DLJ	Dinna Lønbæk Jensen		
OGJ	Ole Gylling-Jørgensen, Malling		
SMJ	Svend Møller Jensen, Hinnerup		
JDK	Jan D. Kristensen, Hinnerup		

i-arter

Af følgende arter ønsker vi alle enkelтиagttagelser fra Århus amt indsendt til rapportgruppen.

alle sommer	Sortklire
Sorthalset Lappedykker	alle rytter
Sangsvane	Brushane
alle gæs	Dværgterne
Attingand	alle alkefugle
Spidsand	alle ugler
Skeand	Grønspætte
Bjergand	Vendehals
Lille Skallesluger	Toplærke
Fjeldvåge	dedelarke
Hvepsevåge	Ravn
Rørhøg	Nortkluge
Blå Kærhøg	Vandfluer
Duehøg	Misteldrosself
Tårfalk	Insrødstjert
Vandrikse	Skovsanger
Agerhøne	Skærpiber
Lille Træstekrave	Bjergvipstjert
Strandnejlje	Silkehale
Eukeltbekkasin	Stor Tornskade
Skovsneppe	Kernebider
Stor Regnspove	Bjergirisk
Lille Regnspove	Græsiksen
Lille Kobbersneppe	Lille Korombe
Svaleklire	Sneespurv